

TURKU KAARINA KIRKKOMÄKI

Rautakautisen kalmistoalueen
kaivaus v. 1984
Kaarlo Katiskoski

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
JOHDANTO	1
KAIVAUSPAIKAN ESITTELY	2
KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA TOPOGRAFIA	3
KAIVAUSTEKNIikka	3
TUTKIMUSTULOKSET	4
Kaivausalue B	4
Savikuoppa	5
Ruumishaudat	6
Hauta II	6
Hauta IV	7
Hauta A	8
Hauta B	9
Hauta C	10
Hauta D	10
Hauta E	12
Hauta F	14
Hauta G ja H	17
YHTEENVETO	18
LUETTELO KARTOISTA	20
LUETTELO NEGATIIVEISTA	21
LUETTELO DIAPOSITIIVEISTA	23
KOPIO PERUSKARTASTA 1043 12 LITTOINEN H:ki 1981	25
YLEISKARTTA 1:500	26
VAAITUSKARTTA 1:200	27
TASOKARTAT ALUE B 1:50	28-29
PROFIILIKARTTA SAVIKUOPASTA 1:10	30
TASOKARTTA HAUTOJEN TOTEAMISTASOSTA 1:50	
ALUEET C JA D	31
PROFIILIKARTTA ALUE C 1:50	32
TASOKARTAT RUUMISHAUDOISTA 1:10	33-35
KUVATAULUT	56-64

JOHDANTO

Vuonna 1983 Turun ev.-lut. seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto ilmoitti Kaarinan Kirkkomäen muinaisjäännösaluetta koskevasta hautausmaan laajennussuunnitelmista, minkä vuoksi alueella suoritettiin koekaivaus samana kesänä (Kirkkomäen varhaisempi tutkimushistoria ks. v. 1983 koekaivauksen kaiv.-kert. v:ltä 1984). Tutkimuksessa todettiin kalmistoalueen muuttuneen topografialtaan oleellisesti, koska aluetta oli 1970-luvun kaivausten jälkeen käytetty jättemaan kaatopaikkana. Täytemaan paksuus vaihteli metrin molemmin puolin kasvaen kohti alarinnettä entisellä peltoalueella. Resentin kerroksen alta löydettiin kolme varmaa (haudat I-II, IV) sekä yksi mahdollinen ruumis-hauta (III) koekaivausalueilla C ja D. Haudat I ja III kaivettiin pohjaan, muut peitettiin jatkotutkimuksia varten. Samaten kaivausalue B, josta löydettiin mahdollinen raudanpelkistyskuoppa, peitettiin vastaisia tutkimuksia silmällä pitäen.

Kesällä 1984 ilmoitti kirkkoneuvosto myöntävänsä 40 000 mk jatkotutkimusta varten. Kaivaus suoritettiin 9.7. - 27.7.1984 edellyttäen, ettei aluetta todennäköisesti saada loppuun tutkituksi myönnettyjen varojen sekä edellisvuoden koekaivausbudjetista säästyneiden 13 000 mk puitteissa. Kokonaiskustannukset vastasivat käytettävissä olevia varoja (n. 53 000 mk). Piirtäjänä toimi HuK Pekka Hahle Helsingistä, tutkimusavustajana HuK Elina Saloranta Turun yliopistosta. Kaivausapulaisina oli 8 turkulaista arkeologian ym. alan opiskelijaa.

Helsingissä 29.3.1985

Kaarlo Katiskoski

TURKU, ent. KAARINA KIRKKOMÄKI

Rautakautisen kalmistoalueen kaivaus 1984

Kaupunginosa: Nummi

Maanomistaja: Turun ev.lut.srk:t, RN:o Pappila 1:30

Kuikkula 1:32

Peruskartta: 1043 12 LITTOINEN, pain. Hki 1981

Kaivausalueen koordinaatit: X = 6706 56

y = 1571 40

z = 13 - 16

Kaivausalueelta tulleet löydöt: KM 22631: 1-424

Aikaisemmat löydöt alueelta: KM 12687: 1-20, 15807: 1-35, 19272: 1-292,

19433: 1-47, 22078: 1-182

Aikaisemmat tutkimukset alueella: Helmer Salmo 1951 (tarkastus), Anna-Liisa Hirviluoto 1962 (koekaivaus), Matti Bergström 1973 ja 1974 (kaivaus), Kaarlo Katiskoski 1983 (koekaivaus).

Sivut 25-55 ovat kertomukseen liittyviä karttoja.

Sivut 56-64 ovat kuvatauluja, joissa on valokuvat negatiiveista 61776, 61779-781, 61785-786, 61788-791, 61793-794, 61798-804, 61809-813, 61815-820, 61822-823, 61826-834, 61834-838, 61841-842.

Diapositiivit n:ot 9024-9071

Luettelo kartoista, negatiiveista ja diapositiiveista on kertomuksen lopussa s. 20-24.

Diar. 14.1.1985

KAIVAUSALUEEN SIJAINTI JA TOPOGRAFIA

Ks. v. 1983 koekaivauksen kertomus v:lta 1984.

KAIVAUSTEKNIikka

Vuoden 1984 kaivauksessa keskityttiin v. 1983 peitetulle alueelle B sekä tämän laajentamiseen, alueilla C ja D peitettyihin hautoihin II ja IV sekä alueen C laajentamiseen kohti pohjoista (kartta s. 26). V. 1983 maahan jätettyjen paalujen avulla voitiin laajennetut alueet helposti liittää samaan koordinaatistoon. Koordinaatit kasvoivat koilliseen (x) ja luoteeseen (y) ja mittaukset suoritettiin ruudun lounaiskulumasta. Alueen B peitetty 6 kaivausruutua avattiin ja aluetta laajennettiin viidellä ruudulla (20 m²) (kartta s. 28, k. 4). Kaivausalue C laajennettiin pohjoiseen 9,5 kaivausruutua (38 m²) jatkamalla koordinaatiston peruslinjaa (X = 500) kohti pohjoista (kartta s. 31, k. 1, diaposit. 9024).

Täytemaata poistettiin lisäksi käytettävissä olleella kauhakuormaajalla useita kymmeniä neliömetrejä alueiden C ja D pohjoispuolella (k. 1, diaposit. 9024).

Kiintopisteenä käytettiin vuoden 1983 koekaivauksen kiintopistettä 2 (kp 2 = 16,05 mpy, vaaitusluku 196) pikkupappilaan vievän tien länsipuolella olevan kaivon betonirenkaassa (kartta s. 26).

Kaivaustyö suoritettiin aluksi enimmäkseen lapiolla (k. 1, diaposit. 9024), syvemmälle mentäessä kaivauslastoin. Haudat kaivettiin lastoilla ja hienokaivausvälineillä, puulastoin ja harjan avulla (k. 9, 15, diaposit. 9025-26). Kaivaus suoritettiin 10 cm tasoina, haudat kuitenkin ohuempina tasokaivauskerroksina, eräissä tapauksissa (hauta A, II), myös likamaakuopat alueella B kuopalle. Alueet kaivettiin pohjaan lukuunottamatta alueella D kaivauksen loppuvaiheessa todettuja hautakuvioiden päitä (G ja H).

Kaivausalueilta B-D piirrettiin vaaituskartta 1:200 (kartta s. 27), kaivausalueilta C ja D hautojen toteamistasosta 1:50 (kartta s. 31), ja alueelta C lounais-koillissuuntainen profiili 1:50 (s. 32). Haudoista piirrettiin 2-4 tasokarttaa 1:10 (diaposit. 9027), joista alimpaan on merkitty haudan pohjaluvut (kartat s. 33-35).

Alueelta B on piirretty tasokartat 1:50 3-6 tasosta sekä savikuopan profiilikartta mittakaavassa 1:10 (kartat s. 28-30).

Yleiskartta piirrettiin vuoden 1983 kartan pohjalta ja siihen on merkitty aiemmat tutkimusalueet (kartta s. 26).

TUTKIMUSTULOKSET

Kaivausalue B

V. 1983 koekaivauksessa avattiin alueella B kuusi kaivausruutua (24 m²), jotka tutkittiin viidenteen tasoon saakka, minkä jälkeen alue peitettiin jatkotutkimuksia varten (ks. v. 1983 kaivauskertomus v:lta 1984, löydöt KM 22078: 101-165, 182 b). Peitetty alue avattiin kesän 1984 kaivauksessa ja aluetta laajennettiin viidellä kaivausruudulla.

Kaivausalueella B pintatasot olivat humuskerrosta, tasot 3 ja 4 likamaata tai savensekaista likamaata, missä paikoitellen oli nokimaaläikkiä ja palanutta savea (savitiivistettä), kuonaa sekä jonkin verran saviastianpaloja. Niiden joukossa oli jokunen reunapala ja koristettu pala sekä suuremman karkean astian kappale pohjan ja reunan taitteesta. Lisäksi löydettiin rautesineitä (lähinnä nauvoja) ja muutamia pronssihelosten katkelmia (kartta s. 28).

Kaivaustasossa 5 alkoi maaperä muuttua hiekaksi (likaisen kellertävää tai ruskeaa), jossa oli joitakin nokimaaläikkiä. Löytömateriaali oli samantyyppistä kuin ylemmistä tasoista, minkä lisäksi mainittakoon ristimäinen pronssihela (KM 22631: 356), mahdollinen valjaan hela. 6. kaivauskerroksessa voitiin karkeassa hiekassa ja sorassa erottaa useita likamaakuoppia (A-G) sekä -linjoja, jotka kaivettiin pohjaan ja pohjataso muuten varmistettiin (Kartta s. 29, k. 40, diaposit. 9069). Likamaakuoppien syvyys vaihteli 11 ja 43 cm välillä. Kahdesta kuopasta (A ja G) löytyi vähäisiä kuonankappaleita, hiilenmuruja (A) ja palanut kivi (A). Kuopassa E oli kiveystä. Likamaajuovat olivat enimmäkseen ohuita (2-3 cm), joissakin kohdissa kuitenkin syvempiä, ruudussa 502/136 n. 8 cm (kartta s., 29, k. 40, diaposit. 9069-70).

Likamaajuovat tulkittiin ensisijaisesti kynnös jäljiksi (osittain ristikkäiksi), jotka niin ollen olisivat savikuoppaa vanhempia. On kuitenkin mahdollista, että ne olisivat jonkinlaisen maatuneen puupaalukonstruktion jälkiä, lähinnä kuopat A-C sekä E, mahdollisesti paalunreikiä.

Alueelta saatiin hiilinäytteitä, savikuopasta lisäksi arkeomagnetisminäyte.

Luetteloidut löydöt (KM 22631: 327-424)

Ristimäinen pronssihela (rautakiinnikkeinen, valjaan ? osa) (:356)

Pronssihelojen katkelmia 10 kpl.

Rautaesineiden katkelmia 14 kpl.

Rautaveitsen tai keritsimen kappale.

Nauvoja tai niiden katkelmia 16 kpl.

Kuonaa 1345 g.

Saviastianpaloja 163 g.

Savikiekon kappaleita 2 kpl, 33 g.

Palanutta savea (savitiivistettä) 2339 g.

Palanutta savea savikuopasta 2658 g.

Hartsin tms. kappale 12 g.

Palanutta luuta n. 7 g.

Palamatonta luuta n. 2 g.

Palanut kivi likamaakuopasta 110 g.

Hiiltä.

Savikuoppa

V. 1983 koekaivauksessa paljastunut palaneen saven muodostama kuoppa kaivettiin profiiliin ja pohjaan (ks. myös v. 1983 kaiv.-kert. kartta s. 31). Pyöreähkö kuoppa oli kiinteäpohjainen. Palanutta punertavaa savea oli paksuimmillaan kuopan pohjalla n. 2,5 cm, sen alla palamatonta savea enimmillään n. 6,5 cm. Saven alla oli karkea hiekka ja likamaakuoppa, joista löytyi suurikokoinen hiilenpala (KM 22631: 423: III) (kartta s. 30, k. 41-42, diaposit. 9071).

Savikuopan funktio ei kaivauksessa täysin selvinnyt. Siinä ei ollut selviä tulenpidon jälkiä (hiiltä tai nokimaata), mutta kuopan koillisreunalla oli muutamia hiilenmuruja ja sen alla mainittu hiilenpala. Myöskään kuonaa ei ollut itse kuopassa, vaan sen ympäristössä muualla kaivausalueella. Kaikkiaan löydetty kuonan määrä oli varsin vähäinen, yhteensä 2552 g vuoden 1983 ja 1984 kaivauksilta. Todennäköisimmin kuona liittyy kuoppaan, joka lienee ollut yksinkertainen raudansulatuskuoppa (-uuni), johon mahdollisesti on kuulunut jonkinlainen paalujen varaan tuettu katettu rakennelma.

Ruumishaudat

Varsinaisella kalmistoalueella keskityttiin v. 1983 koekaivauksessa peitettyyn hautaan II alueelle C sekä alueen D hautaan IV, minkä lisäksi avattiin alueen C pohjoispuolelle runsas 9 kaivausruutua (2 x 2 m) (kartta s. 26, k. 1, diaposit. 9024). Laajennetulta alueelta paljastui 5 varmaa ja yksi mahdollinen ruumishautaus, jotka erottuivat Kirkkomäen aiemmin tutkittujen hautojen kaltaisina lounais- tai koillissuuntaisina likamaaläikkinä ympäröivästä hiekasta (kartta s. 31, k. 2-3, diaposit. 9028-29). Hautakuviot erottuivat n. 20-50 cm vaahtun maanpinnan alta, joka etenkin alueen pohjoisosassa ei vastannut alkuperäistä peltomaan pintaa. Hautojen varhaista toteamista vaikeuttivat paitsi sekoittunut peltomultakerros myös niiden poikkisuuntaiset likamaalinjat, todennäköiset kynnös jäljet. Kaivausalueelta saatiin hautoihin kuulumattomina löytöinä tankokuolainten kappale (KM 22631: 322), rautaniitti (:320) sekä rautapiikki (:321) sekoittuneesta peltomaasta. Alueella oli lisäksi yksi selvä resentti likamaakuoppa, josta löytyi eläimenluita (:40 b, ruudut 496/154-156).

Alueen D eteläosan itäreunasta löytyi lisäksi kaivauksen loppuvaiheessa kahden ruumishaudan länsipäät (G ja H), joita ei voitu tutkia.

Hauta II (kaivausruudut 497-499/153-154)

Haudan II ensimmäinen taso puhdistettiin, piirrettiin ja valokuvattiin v. 1983 koekaivauksessa (ks. v. 1983 kaivauskertomus v:lta 1984, kartta s. 32, 40, k. 18-19, diaposit. 7508-09) (löydöt KM 22078: 45-47). Kesän 1984 kaivauksessa hauta kaivettiin pohjaan ja dokumentoitiin kolmessa tasossa (tasot II-IV). Tasojen paksuus oli keskimäärin 5 cm (kartat s. 33-35). Lounaiskoillissuuntaisen hautakuopan pituus oli II-tasossa n. 190-205 cm, leveys suurimmillaan n. 70 cm, josta ilmeisesti puusta koverretun arkun osuus oli n. 50 cm (k. 5-6, diaposit. 9030-31). Pohjaa kohti haudan koko pieneni; III-tasossa pituus lienee ollut n. 175 cm, leveys pohjatasossa oli n. 40 cm (k. 8, diaposit. 9033). Ruuhimainen arkku oli hiililytetty, mutta sen muotoa ei pystytty tarkasti selvittämään haudassa olleiden useiden hiiltyneiden juovien takia (k. 7, diaposit. 9032). Arkun puunjäännöksiä saatiin talteen (KM 22631: 9-10). Arkku oli ilmeisesti osittain koottu naulaamalla; aiemmin löytyneiden naulan ja niitin lisäksi löydettiin niitti ja naulan kantaosa puunsyiden jäännöksineen (:3-4). Vainajan pää oli sijainnut lounaassa, mistä olivat

merkkinä muutamat ihmisen poskihampaat (:8). Hauta oli tutkituista löydöiltään köyhimpiä.

Löydöt (KM 22631:1-11)

Taso II

Rautaesineen katkelma sekä naulan kantaosa (:1, 3)

Pieniä tekstiilinpaloja (:5)

Taso III

Raudankappale sekä niitti (:2, 4)

2 pientä tekstiilinpalaa (:6) sekä tekstiilinpaloja (:7)

Ihmisen poskihampaita (:8)

Arkun puuta (:9, 10 a-b)

Taso IV

Maanokare, jossa puun? kuituja (:11)

Hauta IV (kaivausalue D, ruudut 488-490/168)

Vuoden 1983 koekaivauksessa paljastunut mahdollinen hauta IV varmistui v. 1984 kaivauksessa ruumishaudaksi (v. 1983 kaivauskertomus, s. 13-14, k. 21). Hauta dokumentoitiin kahdessa tasossa. Se oli lounais-koillissuuntainen ja matala, todettu syvyys ainoastaan n. 15 cm. Vainaja oli mahdollisesti asetettu hautakuoppaan ilman varsinaista arkkua, joskin I tasossa likamaassa erottuneet vaaleat linjat olivat mahdollisesti jonkinlaisen suorakulmaisen, vain n. 35 cm leveän konstruktion jäännöksiä (kartta s. 36, k. 35, diaposit. 9034). Hautakuopan mitat olivat suurimmillaan n. 250 x 70 cm I tasossa. II tasossa hautakuvio pieneni huomattavasti ja alkoi hävitä (kartta s. 37, k. 36-37, diaposit. 9035-36). II-tasossa voitiin erottaa vainajan jäännöksiä, ainakin alaraajoja ja haudan keskivaiheilla sekä lounaispuolella hampaita ja leukaluun jäännöksiä sekä maatonutta tahmeaa massaa kallon kohdalta, mahdollisesti myös olkapäätä (k. 38, KM 22631:16-18). Muu löytömateriaali oli hyvin vähäistä; hauta oli alueen köyhimpiä.

Löydöt (KM 22631:12-18)

Taso I

Kaksi kaarnan palaa tai muuta org. ainetta (:13)

Kuonan pala (:14)

Palanut luunpala (:15)

Taso II

Ruostunut rautaesineen katkelma, mahdollisesti veitsen terä (:12)

Ihmisen hampaita ja leukaluun jäännöksiä sekä muita luunjäännöksiä (:16-18)

Hauta A (kaivausruudut 496-499/154-157)

Hauta A:n kuvio paljastui n. 20 cm vaaitusta maanpinnasta, joka vastasi suurin piirtein alkuperäistä peltomaan pintaa. Ensimmäisessä dokumentoidussa tasossa oli hautakuvio osittain epämääräinen; haudan poikki kulki kynnösjälki ja koillispäätä sotki resentti musta likamaakerros. Lisäksi lounaispään luoteispuolella siihen oli yhteydessä II-tasossa itsenäiseksi erottunut mahdollinen hauta B (kartat. s. 31, 38, k. 10, diaposti. 9037-38).

I tasosta saatiin ensimmäiset löydöt, pari niitinkatkelmaa (KM 22631:27-28). II tasossa hautakuvio erottui ympäristöstään kokonaisuudessaan n. 275 cm pitkänä ja 75 cm levyisenä lounais-koillissuuntaisena likamaaläikkänä (kartta s. 39, k. 11, diaposit. 9038). II-tasossa alkoi erottua pitkän ja kapean ruuhimaisen arkun muotoa, jonka koverretun pohjan muotoa pyrittiin seuraamaan kaivaustyössä III ja IV tasoon (kartat s. 40-45, k. 12-13, diaposit. 9039-40): Arkun pituudeksi mitattiin II tasossa n. 255 cm, syvemmällä n. 240-245 cm. Leveys oli suurimmillaan 40-50 cm, lounaisosan pääpuolella joko kapeampi tai huonommin säilynyt.

II-IV tasossa oli lounaispäässä pieniä pronssi- ja hopea?niittejä, tuohen ja tekstiilinjäänteitä, mahdollisen kaulanauhan kappaleita sekä ihmisen hampaita (:22-26, :33, diaposit. 9042, 9045). Vainajan muut jäännökset olivat huonosti säilyneet. Arkun pohjalta löytyi tappara terä ulospäin (kohti kaakoa) ja varren jäännökset kohti haudan jalkopäätä (koillista) (:19, k. 14, diaposit. 9044). Muusta esineistöstä mainittakoon puukon tuppi heloineen arkun reunaa vasten (:20, k. 14, diaposit. 9043), ruostunut veitsen terä (:21), mahdollinen puuastian jäännös (k. 15, diaposit. 9041) sekä niittejä (:32, :27-29). Haudan syvyydeksi mitattiin suurimmillaan n. 25 cm.

Löydöt (KM 22631:19-38)

Taso I

Niitin katkelmia (:27-28)

Taso II

Ruostunut veitsen terä (:21)

Pronssi- ja hopea?niittejä ja niiden katkelmia, tuohenkappaleita sekä tekstiilin- ja luunjäännöksiä (:22-26)

Puuesineen ? jäännöksiä (:32)

Palaneita luunpaloja (:34 a-b)

Taso III

Naulan sekä rautaesineen katkelma (:29-30)

Puukon terän ja tupen jäännöksiä heloineen (:20)

Puunäyte (:36)

Taso IV

Tappara (:19)

Rautaniitti (:31)

Ihmisen hampaita (:33)

Maatuneita luunjäännöksiä (:35)

Arkun puunjäänteitä (:37-38)

Hauta B (kaivausruudut 497-498/155-156)

Hauta A:n lounaispään luoteispuolella oli I-tasossa siihen liittyvä, II-tason jälkeen erillinen likamaaläikkä, joka sijaintinsa ja muotonsa sekä lounaiskoillissuuntaisuutensa perusteella arvioitiin lapsen ruumishautaukseksi (tai mahdollisesti eläimen) (ks. hauta A, kartat s. 38-39, k. 3, 10, diaposit. 9037-38). Läikän koko oli n. 100 x 40 cm, todettu syvyys 10-15 cm. Likamaaläikässä oli n. 55 cm pituinen tummemman tahmean maan kohta, mahdollisesti vainajan jäännökset. Ainoa varsinainen löytö oli kuonanpala läikän koillisestä (KM 22631:39).

Löydöt (KM 22631:39-40).

Kuonanpala (:39)

Näyte tummasta tahmeasta massasta (:40)

Haudan B luoteispuolella oli lisäksi samassa tasossa erillinen pyöreähkö likamaaläikkä, jossa oli resenttejä eläimenluita, mm. leukaluuta (KM 22631:40 b).

Hauta C (kaivausruutu 498/157)

N. 25-30 cm vaaitun maanpinnan alta paljastui pienikokoinen, lounais-koillisuuntainen likamaaläikkä erottuen ympäröivästä hiekasta ja hiedasta sekä koillisosan resentistä mustasta likamaasta (kartta s. 31, k. 2, 16, diaposit. 9028, 9046). Hauta dokumentoitiin kahdessa tasossa (kartat s. 42-43). Hautakuopan koko oli suurimmillaan ainoastaan n. 80 x 50 cm (taso I). Hauta oli ilmeisesti pienikokoinen lapsenhauta tai sen lounaispää (pääpuoli) oli tuhoutunut mitään merkkejä jättämättä. Löytöinä saatiin pronssispiraaliputkia ja -tähdykkeitä (KM 22631:41-46), joihin oli kiinnittynyt vähäisiä tekstiilinjäännöksiä. Lisäksi löydettiin irrallisia pieniä tekstiilinjäännöksiä sekä maatunutta luuta (:50-52). Haudan koillispäässä oli 3 kpl arkunnauloja, joissa oli koillispäädyn puunsyitä jäljellä. Keskimmäinen nauloista oli lyöty arkun pohjasta, kaksi muuta päädyn sivuista. Yläpuolisesta sekoittuneesta kerroksesta löydettiin naula ilman säilyneitä puunsyitä (:319).

Löydöt (KM 22631:41-52, 319)

Pronssispiraalikoristeita (tähdyköitä ja niiden katkelmia) sekä pieniä tekstiilinjäänteitä (:41-46, 50-51)

Arkunnauloja 3 kpl (:47-49)

Maatunutta luuta (:52)

ennen löytötasoa rautanauula (:319)

Hauta D (kaivausruudut 495-498/156-158)

N. 40 cm vaaitun maanpinnan ja arviolta 20 cm alkuperäisen peltomaan pinnan alta paljastui n. 310 x 70 cm suuruinen lounais-koillisuuntainen likamaaläikkä, hauta D (kartat s. 31, 44, k. 2-3, 17, diaposit. 9028-29, 9047). Hauta dokumentoitiin neljässä tasossa (kartat s. 44-47). Löytökerroksen paksuus oli 20-30 cm. Ensimmäiset löydöt tulivat ensimmäisestä tasosta, mutta erityisen runsaasti esineistöä oli III ja IV tasossa. Valtaosa löytömateriaalista oli hyvin huonosti säilyneitä rautaesineiden paloja (KM 22631:75-91, 103-128), joita oli erityisesti haudan lounaispuoliskossa. Myös pronssispiraalikoristeet keskittyivät lounaisosaan (:62-65, 69-74).

Tärkeimmät löydöt olivat kaksi saksalaista hopearahaa sekä yhden palaset (:53-55), hopeinen hevosenkenkäsolkki (:56, k. 19, diaposit. 9051-53) sekä kultafolioinen lasimassahelmi (:58), kaikki lounaispään alueelta. Lisäksi haudan keskivaiheilla sijaitsi pronssinen vyönsolkki heloineen (:57) sekä mahdollisen hopealevykoristeisen vyölaitteen jäännökset (:60 a ja b) IV tassa, kuitenkin n. 60 cm soljen koillispuolella. Koillispäädystä löytyi pitkäteräinen keihäänkärki haudan pituussuunnassa, kärki kohti koillista (:59, k. 21, diaposit. 9050).

Arkusta olivat merkinä ainoastaan naulat (:92-102), joissa oli säilynyt poikittaisia puunsyitä. Niiden sijainnin perusteella on arkun leveys ollut arviolta 45-55 cm, pituus äärimmäisten lounaisten ja koillisten naulojen välillä tasossa IV mitattiin 225-235 cm:ksi. Ylempien tasojen löytöjen sijainnin perusteella se on ollut mahdollisesti pitempikin.

Haudan keskivaiheilla oli jonkin verran kiviä. Aivan pohjatasossa kulki haudan koillisosan poikki vinottain nokimaajuova (diaposit. 9050). Vainajan jäännöksiä ei pystytty varmasti toteamaan. Mahdollisina merkkeinä maatuneista jalkojen luista olivat III-tason kaarevat mustat juovat (k. 20, diaposit. 9050). Hauta D oli alueen rikkaimpia.

Nuoremman rahan (:53) perusteella on haudaus tapahtunut aikaisintaan v. 1106 tai sen jälkeen. Rahat on analysoinut FM Tuukka Talvio Kansallismuseon rakkammiosta.

Löydöt KM 22631:53-136)

Taso I

pronssispiraalitähdykän katkelma ja pronssispiraalia (:62)
 Rautaesineiden katkelmia (:75, 105)
 Rautanaula ja toisen terää (:92-93)
 Palanut luunpala (:134)

Taso II

Saksalainen hopearaha, Henrik V, Goslar 1106-1125 ? (:53)
 Pronssispiraalitähdyke, spiraalinkatkelmia sekä tekstiilinjäännöksiä (:63-64)
 Hopealevyn ? katkelma (:130)
 Rautaesineiden katkelmia (:76-78)
 Rautanaula (:94)
 Palaneita luunpaloja (:134-135)

Taso III

Saksalainen (friisiläinen) hopearaha, piispa Konrad, Deventer 1070-1099 (:54)
 Hopearahan paloja (:55)
 Metallilevyn paloja (Hopeaa?) ja tekstiilinjäänteitä (:66)
 Pronssihelojen katkelmia ja nahkaa (:61, 67-68)
 Pronssispiraalitähdyköitä 2 kpl sekä tekstiilinjäänteitä (:65, 69)
 Rautaesineiden katkelmia, pahoin ruostuneita, joukossa veitsen ? (:90) katkelma (:79-90, 104, 106-108) sekä naulan terä (:127)
 Maanäyte haudan lounaispäästä (:136)

Taso IV

Pronssinen vyönsolki (:57) *uuu*
 Kullattu lasimassahelmi (:58)
 Pitkäteräinen keihäänkärki, jossa puuvartta (:59)
 Hopeaheloja, pronssispiraaleja sekä tekstiilin- ja karvanjäännöksiä (vyölaitteen jäännöstä?) (:60 a-b)
 Pronssispiraalitähdyköitä ja spiraalien katkelmia sekä tekstiilinjäännöksiä (:70-74)
 Ruostuneita rautaesineiden katkelmia, joukossa veitsen terän (:117, 123) ja tupen helan ? katkelmia (:91, 109, 111-116, 118-122, 124-126)
 Rautanauloja tai niiden katkelmia (:96-102, 127)
 Tekstiilin ja puun ? jäännöksiä (:129)
 Piinpala (:132)

Hauta E (kaivausruudut 495-498/158-159)

Hauta E löytyi aivan avatun kaivausalueen pohjoisreunasta n. 40-50 cm vaaitun maanpinnan ja arviolta 15-25 cm alkuperäisen peltomaan pinnan alta. Haudan poikki kulki useita resenttejä likamaalinjoja. Paljastunut lounais-koillisuuntainen likamaaläikkä, hautakuoppa, oli n. 290 x 90 cm suuruinen (kartta s. 31, k. 2-3, 22, diaposit. 9028-29, 9054). Hauta dokumentoitiin neljässä tasossa (kartat s. 48-51). Jo ensimmäisessä tasossa saattoi arkun seinämien kohdilla erottaa epämääräisiä tummempia linjoja, jotka selvenivät alemmissä tasoissa (k. 22-26, diaposit. 9054-58). Arkun jäljet eivät täysin vastanneet toisiaan eri tasoissa; se oli mahdollisesti lahotessaan muuttanut muotoaan. Arkku oli koottu naulaamalla, ilmeisesti tukevista lankuista. Kaikkiaan löydettiin 37 naulaa, piikkiä tai niiden katkelmaa (KM 22631:143-149, 151-179, 183), jotka muodostivat yli puolet löytöaineistosta. Valtaosassa oli poikit-

taisia puunsyitä jäljellä. Eräiden ilmeisesti arkun pohjasta lyötyjen naulojen kärjissä erotettiin lisäksi pitkittäisiä puunsyitä (:170, 175-177). Mahdollisesti näissä kohdissa on sijainnut pohjalankkuun naulattuja pystyjä tukipuita, joiden väliin päätyjen poikittaislankut on asetettu varhopatsasrakenteen tapaan. Yhdessä lounaiskulman naulassa (:162) oli kannassa pitkittäisiä, terässä poikittaisia puunsyitä. Arkun koon eksakti määrittely naulojen sijainnin ja maatuneiden reunalinjojen perusteella oli vaikeaa; arviolta pituus oli n. 220 cm leveyden vaihdellessa 40-45 cm välillä.

Valtaosa muusta löytömateriaalista koostui pahoin ruostuneista rautaesineiden katkelmista (:180-182, 184-194). Merkittävimmät löydöt olivat kuitenkin pohjatasossa haudan koillispuolella sijainneet kaksi kapealehtistä keihäänkärkeä (:138, 140, k. 25-27, diaposit. 9057-59) puuvarren jäännöksineen sekä saksalainen hopearaha 1000-luvun lopusta, jolloin hautaus on voitu aikaisintaan suorittaa. Ainoastaan yksi pronssispiraalitähdyke löydettiin haudan keskivaiheilta (:142). Vainajan jäännöksiä ei pystytty havaitsemaan.

Löydöt KM 22631:137-194)

Taso I

Niitillinen pronssihela (:141)

Rautanauloja 2 kpl (:144-145)

Taso II

Ruostuneita rautaesineiden (levyjen, helojen) katkelmia 7 kpl (:180-181, 184-186)

Rautanauloja 5 kpl (:146-149, 151)

Rautapuikko (:150)

Taso III

Saksalainen hopearaha, kölniläinen piispallinen 1000-luvun lopusta (:137)

Pronssispiraalitähdyke, tekstiilinjännettä (:142)

Rautaesineiden katkelmia 5 kpl (:182, 186-187)

Rautanauloja 3 kpl (:152-153, 183)

Taso IV

Suippolehtinen keihäänkärki sekä mahdollisesti puuvarteen kuulunut rautalevy (:138-139)

Harjava kapealehtinen pienempi keihäänkärki (:140)

Ruostuneiden rautaesineiden katkelmia 9 kpl (:188-190, 192-194)

Veitsen terän katkelma ? (:191)

Rautanauloja sekä niiden katkelmia 27 kpl (:143, 154-179)

yläpuolisesta sekoittuneesta kerroksesta Rautanaula (:318)

Hauta F (kaivausruudut 493-495/153-155)

Kaivausalueen lounaiskulmasta, n. 40-50 cm vaaitun maanpinnan alapuolelta erottui resenttien, lähinnä kaakko-luodesuuntaisten likamaalinjojen alta selvä, lähinnä lounais-koillissuuntainen leveä likamaa-alue, hauta F (kartta s. 31, k. 2-3, diaposit. 9025, 9028-29). Haudasta antoivat viitteitä sen koillispuoliskon kohdalta ennen hautakuvion erottumista löytyneet 3 niittiä, naula sekä rautainen hokka (KM 22631:313-317). Kaivausaluetta jouduttiin laajentamaan kohti länttä haudan lounaispään ulotuttua profiiliin.

Kokonaisuudessaan paljastunut hautakuvio oli I-tasossa kooltaan n. 260 x 140 cm ja osoittautui kaksi arkkua sisältäneeksi kaksoishaudaksi (kartta s. 52, k. 28, diaposit. 9061). Hauta dokumentoitiin varsinaisesti 3 tasossa ja lisäksi piirrettiin erillinen pohjakartta (kartat s. 52-55). Koko hautakuopan muoto oli molempien hautausten kohdalla siksi yhtenäinen, että kysymyksessä lienee ollut samanaikainen hautaaminen. Pohjoisen puoleinen hautaus osoittautui kuitenkin syvemmäksi (kartta s. 55, k. 32-33, diaposit. 9065-66). Ilmeisesti haudan lounaisosan poikki kulkenut kynnösoja oli sotkenut jonkin verran hautakaluston sijaintia (kartta s. 52, k. 28, diaposit. 9061). Erityisesti haudan keskiosan lounaispuolella oli runsaasti pieniä kiviä, joukossa pari suurempaakin (k. 29-31, diaposit. 9061-62).

Varsinkin eteläisessä haudanpuoliskossa oli runsas löytömateriaali. Arkun ja hautakuopan kaakkoisseinän välistä löytyi itämainen perforoitu dirhemi (:195) ja kuopan reunaa vasten pystyssä rautakirves (:197, k. 28-29, diaposit. 9061-62). Siinä oli lisäksi varsin heikosti säilynyt puukkolaite, 7 lasimassahelmeä ja savihelmen puolikas (:200-206, k. 34, diaposit. 9067-68), mahdollisesti puuastian pronssipaikkoja (:209-210) sekä erityisen runsaasti erilaisia pronssispiraaliputkia ja -tähdykkeitä, joissa oli säilynyt pieniä tekstiilifragmentteja.

Pohjoisen puoleisen hautauksen keskeltä löytyi englantilainen, kuningas Tapanin lyöttämä harvinainen hopearaha (:196), jonka perusteella ainakin tämä

hautaus on voitu suorittaa aikaisintaan v. 1135. Pohjoishaudan jalkopäästä (koillispäästä) löytyi rautainen työkirves (:198), hioinkivi (:302) sekä isokokoinen pala tuluspiitä (:303) (k. 32, diaposit. 9065). Myös tässä hautauksessa oli säilynyt useita pronssispiraalitähdykkeitä ja -putkia tekstiilinjäännöksineen.

Arkkujen reunat erottuivat haudoissa ainoastaan tummempina linjoina tai maan värin muutoksina, selvimmillään eteläisen hautauksen kaakkoisessa, pohjoisemman luoteisessa pitkässä sivussa sekä naulojen yhteydessä säilyneissä puunsiyissä. Arkkujen kokoa oli vaikea täsmälleen mitata. Arviolta ne olivat 210 x 240 cm pitkiä, 35 - 50 cm leveitä, ainakin pääasiassa nauloilla koottuja. Kaikkiaan löydettiin 20 naulaa tai niiden katkelmaa sekä 10 niittiä, joissa ei ollut havaittavissa puunjäännöksiä.

Vainajien jäännökset koostuivat muutamasta hampaasta (eteläisessä hautauksessa, mahdollisesti sekundaareilla paikoilla, kartta s. 52) sekä joukosta lähes täysin maatuneita luunjäännöksiä. Eteläisessä hautauksessa mahdollisesti poikittaiset käsivarren luiden jäännökset sijoittuivat osittain puukolaitteen päälle (kartta s. 53, k. 30, diaposit. 9063-9067).

Hauta F oli löytönumeroiltaan rikkain tutkituista haudoista. Todettu syvyys oli 20-30 cm ensimmäisistä löydöistä pohjaan.

Löydöt KM 22631:195-317

Eteläinen hautaus

Taso I

Rautainen työkirves (:197)

Niittillinen pronssilevy puunjäännöksineen (astiasta?) (:209)

Rautanaula ja toisen katkelma (:281, 187)

Raudankappale (:285)

Ihmisen poskihampaita sekä luunjäännöksiä (:305-307)

Maanäytteet I-II (:312)

Taso II

Itämainen dirhemi, kahdesti perforoitu, abbasidien tyyppiä, ilm. AH 170-193 (AD 786-809) Harun-al-Rashid (:195)

Lasimassahelmi sekä savihelmen puolikas (:200)
 Niitillinen pronssilevy sekä puun (tuohen) ym. jäännöksiä (:210)
 Pronssispiraalitähdykkeitä sekä -putkia (:215-218, 220-229, 236, 247)
 Pronssiketjun katkelma (:245)
 Pronssivartaiden sekä pienen pronssiesineen katkelma (:243-244)
 Rautaniittejä 2 kpl (:264-267)
 Ruostuneita rautaesineiden katkelmia (:288, 296)
 Tekstiilinpala (:300)
 Palanut luunpala sekä 2 pientä puun ? palaa (:309-310)

Taso III

Puukkolaite, jossa puukon tupen ja tekstiilin jäännöksiä (:199)
 Kaksinkertaista pronssirengasketjua sekä tuohenkappaleita sen alta (:207-208)
 Pronssispiraalikoristeita (-putkia ja tähdykkeitä sekä niiden katkelmia (:230-235, 237-242, 252-256, 259-260)
 Ruostunut rautaputki sen puunjäännöksiä (:261)
 Rautaesineiden katkelmia (:291-292)
 Rautaniittejä 2 kpl (:272, 275)
 Rautanaula sekä kahden muun katkelmia (:276, 279, 293)
 Eläimen hampaan paloja (:311)
 Yläpuolisesta sekoittuneesta kerroksesta:
 Rautaisen hokan katkelma (:313)
 3 rautaniittiä (:314-315, 317)

Pohjoinen haudaus

Taso I

Rautaniittejä 2 kpl (:262-263)
 Naulan ? katkelma (:286)
 Metalliesineen ? katkelma (:297)

Taso II

Englantilainen hopearaha, kuningas Tapanin (Stephen 1135-1154) lyöttämä tyyppi BMC II, Norwich (:196)
 Pronssispiraalitähdykkeitä 5 kpl (:211-214, 246)
 Pronssiketjun avoin rengas (:219)
 Rautanaula ja pienen naulan katkelma (:265-266)
 Pahoin ruostunut raudankappale (:289)
 Pieni tekstiilinpala (:301)

Taso III

Rautainen työkirves (:198)

Pronssispiraalikoristeita (tähdyköitä sekä putken katk.) (:248-250, 257-258)

Rautanauloja ja niiden katkelmia 12 kpl (:286-271, 273-274, 277, 280-284)

Rautaniitti (:278)

Ruostuneita raudanpaloja 2 kpl (:290, 295)

Ruostunut pyöreähkö rautaesine (naulan kanta ?) (:294)

Hioinkivi (:302)

Isokokoinen piin kappale (:303)

Yläpuolisesta sekoittuneesta kerroksesta hieman koillisosan ulkopuolelta:

Rautanaulan katkelma, jossa poikittaisia puunsyitä jäljellä (:136)

Hauta G ja H (kaivausalue D, ruudut 489/163-164, 489/164-165)

Vuoden 1983 koekaivauksessa avatulla kaivausalueella D havaitun haudan IV lisäksi erottui v. 1984 kaivauksen loppuvaiheessa aluetta puhdistettaessa itäprofiilin vieressä ruostehiekkaa sekä kaksi vierekkäistä likamaaläikkää, jotka paljastuivat ruumishautojen länsipäiksi (haudat G ja H, kartta s. 31, k. 39). Läikät, jotka jatkuivat itäprofiiliin, olivat n. 85 (G) ja 65 (H) cm leveitä, pituussuunnassa oli näkyvissä vastaavasti n. 50 ja 65 cm. Paljastuneiden länsipäiden perusteella näytti ilmeiseltä, että haudat ovat länsi-itäsuuntaisia poiketen siten kaikista Kirkkomäeltä tunnetuista lounais-koillisuuntaisista hautauksista. Löytöinä saatiin haudasta G (eteläisemmästä) 3 arkun naulaa (KM 22631:323-325), joissa oli puunsyitä jäljellä, yksi näistä ilmeinen kulmanaula (:325). Haudan H likamaasta löytyi rautaniitti (:326). Hautoja ei ollut mahdollista kaivausajan puitteissa kaivaa, joten ne peitettiin.

YHTEENVETO

Kaarinan Kirkkomäellä tutkittiin v. 1984 pohjaan kaikkiaan n. 92 m². Kalmistoalueen aiemmin löydettyjen ja tutkittujen 4 varman sekä yhden mahdollisen ruumishaudan lisäksi kaivettiin nyt 7 varmaa (II, IV, A, C-F) sekä yksi mahdollinen hauta (B). Näistä kaksi (II ja IV) havaittiin v. 1983 koekaivauksessa ja yksi hauta (F) sisälsi kaksi vierekkäistä hautausta. Lisäksi havaittiin kahden haudan länsipäät, joita ei kaivettu pohjaan (G ja H). Kirkkomäen tunnettujen hautojen kokonaismäärä on siten 16, joista 2 epävarmaa.

Kaikki v. 1984 tutkitut ruumishaudat olivat aiemmin kaivettujen tapaan lounais-koillisuuntaisia siten, että kaikissa todetuissa tapauksissa vainajan pää oli sijainnut lounaispuolella ja kohti ylärinnettä. Ainoastaan havaitut hautakuviot G ja H vaikuttivat melkein länsi-itäsuuntaisilta.

Hautojen kalusto ja rakenne vaihteli suuresti. Rikkaimmat haudat olivat F, D ja E, joissa oli useita kymmeniä löytöjä, haudassa F yli 100 löytönumeroa. Nämä voitiin lisäksi raha-ajoittaa; hauta F v. 1135 ja D v. 1106 tai sen jälkeen. Hauta E oli aikaisintaan 1000-luvun lopusta. Kaikkiaan löydettiin 6 hopearahaa, joista yksi palasina.

Ainoastaan haudoissa D ja E oli keihäänkärkiä, D:ssä lisäksi mm. 2 solkea, kultafoliohelmi sekä pronssispiraalikoristeita. Haudassa E oli runsaimmin arkunnauloja. F-haudan löytömateriaali koostui valtaosaltaan spiraalikoristeista; lisäksi siinä oli mm. kaksi kirvestä, puukkolaite sekä 8 helmeä. Vielä haudassa A oli runsaammin esineistöä, mm. tappara. Muut olivat hautakalustoltaan köyhiä.

Arkkujen konstruktioissa voitiin havaita selviä eroja. Selvästi naulaamalla ilmeisesti lankuista koottu arkku oli haudassa E. Vastaavan tyyppisiä, joskin epäselvempiä olivat lisäksi haudan D arkku sekä F-haudan molemmat arkut, mahdollisesti myös haudan C arkkukonstruktio. Erityisen selvä yhdestä puusta koverrettu ruuhimainen arkku oli haudassa A, samantapainen ilmeisesti myös II-haudassa. Köyhässä haudassa IV mahdollisen arkun konstruktio jäi epäselväksi; ilmeisesti kyseessä oli kuitenkin jonkinlainen puuvuoraus. Mahdollisessa lapsenhaudassa ei ollut jälkiä minkäänlaisesta arkkukonstruktioista.

Varhaisten (1950-luvun) hautojen perusteella on Kirkkomäen kalmistoa pidetty myöhäisviikinkiaikaisena. Nyt samoin kuin v. 1983 koekaivauksessa tutkitun asehaudan perusteella se voidaan kuitenkin ajoittaa pääosiltaan selvästi ristiretkiaikaiseksi, jopa mahdollisesti varhaiskeskiaikaan saakka ulottuvaksi. Alueelta tunnetaan 1970-luvun kaivausten yhteydessä irtolöytönä 1100-luvun loppupuolen raha (ks. M. Bergströmin kaivauskertomus v:lta 1974, KM 19272:262).

Kaivausalueelta B löydettiin v. 1983 koekaivauksen tapaan erityisesti palanutta savea sekä runsas 1,3 kg kuonaa lähinnä likamaakerroksesta. Koekaivauksessa paljastunut savikuoppa kaivettiin profiilissa ja pohjaan. Kuopassa oli suurimmaksi osaksi palanutta savea runsas 2,5 kg. Kuopan funktio ei kaivauksessa täysin yksiselitteisesti selvinnyt. Todennäköisimmin se on ollut primitiivinen raudansulatuskuoppa (-uuni), vaikka kuopan ympäristöstä löytynyt kuonamäärä oli varsin vähäinen (yhteensä n. 2,5 kg vv. 1983-84). Ympäristöstä löytyneet likamaakuopat ovat ilmeisesti liittyneet rakenteeseen. Osa niistä vaikutti paalunsijojen jäännöksiltä. Savikuopan alapuolisessa tasossa hiekassa erottuneet likamaalinjat tulkittiin joko konstruktiota vähemmiksi kynnös jäljiksi tai jonkinlaisen horisontaalisen puupaaluperustan jäljiksi.

Kesän 1984 kaivauksen puitteissa todettiin, että muinaisjäännösalue jatkuu selvästi tutkitun alueen ulkopuolelle. Kalmisto jatkuu ainakin pohjoiseen ja luoteeseen uhanalaiselle rakennussuunnittelu-alueelle. Siten muinaisjäännöstä ei edelleenkään voida vapauttaa ennen laajamittaisia jatkotutkimuksia.

LUETTELO KARTOISTA

- s. 25 Kopia peruskartasta 1043 12 LITTOINEN, pain. Hki
- s. 26 Yleiskartta 1:500 A 2
- s. 27 Vaaituskartta 1:200 A 3
- s. 28-29 Tasokartat 1:50 alue B, tasot 3-6, A 3
- s. 30 Profiilikartta, savikuoppa 1:10, A 4
- s. 31 Tasokartta 1:50, hautojen toteamistaso alueet C ja D, A 3
- s. 32 Profiilikartta 1:50 alue C, A 4
- s. 33-35 Tasokartat 1:10, hauta II, tasot II-IV, A 3
- s. 36-37 Tasokartat 1:10, Hauta IV, tasot I-II, A 3
- s. 38-41 Tasokartat 1:10, haudat A ja B, tasot I-IV, A 3
- s. 42-43 Tasokartat 1:10, hauta C, tasot I-II, A 4
- s. 44-47 Tasokartat 1:10, hauta D, tasot I-IV, A 3
- s. 48-51 Tasokartat 1:10, hauta E, tasot I-IV, A 3
- s. 52-55 Tasokartat 1:10, hauta F, tasot I-IV, A 3

- 61776 (k. 1) Yleiskuva kaivausalueella kaivauksen alkuvaiheessa, täyte-
maata puhdistetaan kaivinkoneella, edessä v. 1983 kaivaus-
aluetta c, etelästä.
- 61777 Työkuva, paljastuneita hautoja kaivetaan, lounaasta.
- 61778 Yleiskuva koillisesta täytemaakasojen päältä, hautakuvioita
näkyvissä (haudat II, A-D, F).
- 61779-780 (k.2) Panoraamakuva kaivausalueelle, haudat II, A-F paljastuneet,
etelästä.
- 61781 (k. 5) Hauta II I-tason jälkeen (v. 1983 havaittu ja peitetty
hauta), idästä.
- 61782 Hauta A toteamisen jälkeen koillisesta.
- 61783 Hauta F paljastunut osittain profiilista, lounaasta.
- 61784 Hauta II, taso II, koillisesta.
- 61785 (k. 10) Hauta A, taso I koillisesta, lounaispään vieressä pieni-
kokoinen hauta B.
- 61786 (k. 17) Hauta D, taso I koillisesta.
- 61787 Hauta C (pienikokoinen), taso I koillisesta.
- 61788 (k. 22) Hauta E, taso I koillisesta.
- 61789 (k. 9) Työkuva, haudan II tasoa III kaivetaan, koillisesta, työssä
Teija Lindholm ja Riitta Fischer.
- 61790 (k. 28) Hauta F, taso I lounaasta.
- 61791 (k. 6) Hauta II, tasoa III koillisesta arkun koverrettu reuna
näkyvissä.
- 61792 Hauta II, tasoa III lounaasta.
- 61793 (k. 18) Hauta D, taso II koillisesta.
- 61794 (k. 19) Haudan D lounaispäättä, tasoa II, hevosenkenkäsolki "in
situ", kaakosta.
- 61795 Hauta D, taso II lounaasta.
- 61796 Hauta A, tasoa II koillisesta.
- 61797 Hauta D, taso II koillisesta.
- 61798 (k. 23) Hauta E, II-tasoa koillisesta.
- 61799-800 (k. 3) Panoraamakuva täytemaakasalta koillisesta, haudat II, A-F
näkyvissä.
- 61801 (k. 29) Hauta F, taso II lounaasta.
- 61802 (k. 20) Hauta D, taso III koillisesta.
- 61803 (k. 24) Hauta E, taso II jälkeen koillisesta.
- 61804 (k. 15) Työkuva, haudan A III-tasoa kaivetaan, lännestä.
- 61805 Hauta E, taso III koillisesta.
- 61806 Haudat D ja E, taso III, koillisesta.
- 61807 Hauta D, tason III jälkeen, koillisesta.
- 61808 Hauta F tason II jälkeen, helmi haudan keskivaiheilla,
koillisesta.
- 61809 (k. 30) Hauta F, tason II jälkeen lounaasta.

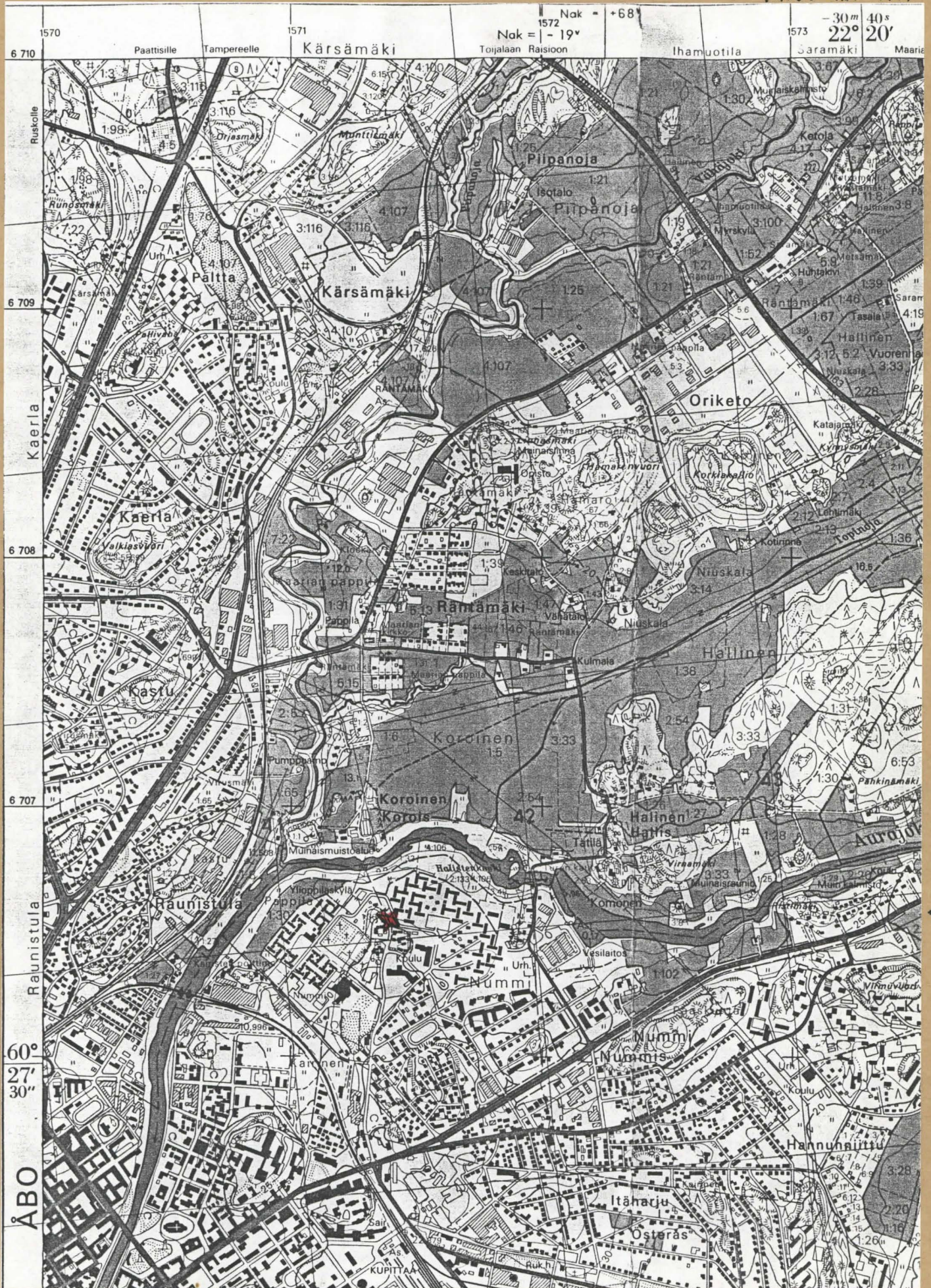
- 61810-813 (k. 4) Panoraamakuva koillisesta täytemaakasan päältä, etualalla ruumishaudat (alueet C ja D), vasemmalla alue B.
- 61814 Hauta A, tason II jälkeen koillisesta.
- 61815 (k. 7) Hauta II, III-tason jälkeen koillisesta.
- 61816 (k. 35) Hauta IV (v. 1983 havaittu ja peitetty), tasoa I lounaasta.
- 61817 (k. 12) hauta A, taso III pohjoiskoillisesta.
- 61818-819 (k. 40) Panoraamakuva alueelta B etelästä, savikuoppa, likamaalinjoja ja -kuoppia (läikkiä) (v. 1983 ja 1984 avattua aluetta).
- 61820 (k. 8) Hauta II, tasoa IV (pohjaa) koillisesta.
- 61821 Hauta D, III-tason jälkeen koillisesta.
- 61822 (k. 21) Hauta D, taso IV koillisesta.
- 61823 (k. 25) Hauta E, tasoa IV, keihäänkärkipari koillispäässä, koillisesta.
- 61824 Työkuva, hauta A:n tasoa IV tutkitaan, ruuhimainen arkku näkyvissä, tappara jne. lounaasta.
- 61825 Hauta E, IV-tasoa koillisesta.
- 61826 (k. 27) Haudan E yksityiskohta, keihäänkärkipari "in situ", luoteesta.
- 61827 (k. 13) Hauta A tasossa IV, ruuhimainen arkku näkyvissä (jäänteet), tappara lounaispuoliskossa, pohjoiskoillisesta.
- 61828 (k. 14) Haudan A tason IV yksityiskohta, tappara, luoteisessa pitkässä sivussa puukontupen jäännöksiä, kaakosta.
- 61829 (k. 31) Hauta F, tasoa III lounaasta.
- 61830 (k. 36) Hauta IV, tasoa II, maatuneita luita, koillisesta.
- 61831 (k. 26) Hauta E, tasoa IV (pohjatasoa) koillisesta, haudan kuva alkaa häipyä, arkun linjat erottuvat selvästi (naulat, koillispäädyn jäännökset).
- 61832 (k. 34) Haudan F tason III yksityiskohta, helmiä 6 kpl, puunjään-
nöksiä, koillisesta.
- 61833 (k. 37) Hauta IV, tason II jälkeen, osa haudasta pohjassa, koillisesta.
- 61834 (k. 38) Haudan IV tason II lounaispäättä, ihmisen hampaita, maatuneen kallon kohtaa.
- 61835 Hauta E, pohjatasoa (IV-tasoa), koillispäättä, nauvoja, keihäänkärjet poistettu, koillisesta.
- 61836 (k. 32) Hauta F tason III jälkeen, eteläisempi kaksoishaudasta alkaa häipyä, kirves pohjoisemman koillispäässä, lounaasta.
- 61837 (k. 33) Hauta F, tasoa IV eteläisempi kaksoishaudasta melkein kokonaan pohjassa, lounaasta.
- 61838 (k. 41) Alue B, savikuoppa kaiv. profiiliin, ylinnä palanutta savea, sitten palamaton savikerros, karkea hiekka, likamaa puhdas hiekka, etelästä.
- 61839-840 Kuten edellä, lähikuva savikuopasta.
- 61841 (k. 42) Savikuoppa, jonka alla oleva likamaakuoppa kaivettu kuopalle, etelästä.
- 61842 (k. 39) Alue D, 2 hautakuviota (G ja H) näkyvissä, etelälounaasta.

LUETTELO DIAPOSITIIVEISTA

- 9024 ▽ Yleiskuva kaivausalueelle kaivauksen alkuvaiheessa (alue C), täytemaata poistetaan kaivinkoneella, etualalla v. 1983 kaivausaluetta.
- 9025 Työkuva täytemaakasan päältä koillisesta, paljastuneita hautoja II, A-F kaivetaan, vasemmasta reunassa v. 1983 kaivausalue.
- 9026 Työkuva, hautoja II (oikealla) ja A-C kaivetaan, etelälounaasta.
- 9027 Työkuva, hautaa D piirretään, piirtäjänä Pekka Hahle, lännestä.
- 9028 ◊ Yleiskuva, haudat II, A-F paljastuneet, E vielä osittain epäselvä (sekoittunutta kerrosta), etelälounaasta.
- 9029 ▽ Yleiskuva (alue C), hautakuviot etualalla vasemmalta II (v. 1983 havaittu ja peitetty), A-E sekä taustalla F näkyvät selvästi, koillisesta täytemaakasan päältä kuvattu.
- 9030 Hauta II (v. 1983 havaittu ja peitetty), taso I-II, koillisesta.
- 9031 Hauta II, taso II, koillisesta.
- 9032 Hauta II, taso III, koillisesta.
- 9033 Hauta II, tasoa IV (hauta osittain pohjassa), koillisesta.
- 9034 Hauta IV (v. 1983 kaivauksessa havaittu ja peitetty), taso I, lounaasta.
- 9035 Hauta IV, tasoa II, maatuneita luunjäännöksiä, koillisesta.
- 9036 Hauta IV, tason II jälkeen, osittain jo pohjassa, koillisesta.
- 9037 Hauta A, taso I koillisesta, lounaispään vieressä pienikokoinen hauta B.
- 9038 Hauta A, tasoa II koillisesta.
- 9039 Hauta A, tasoa II-III, koillisesta.
- 9040 Hauta A, tasoa IV koillisesta, tappara näkyvissä, ruuhimainen arkun jäännös kaivettu esiin.
- 9041 Haudan A II.tason yksityiskohta haudan keskellä (puuesineen jäännös?), luoteesta.
- 9042 Hauta A, tason II yksityiskohta lounaispäässä (pääpuolessa), pronssiniittejä, tuolta ja tekstiilinjäännöksiä, n. 1:5, luoteesta.
- 9043 Haudan A kolmannen tason yksityiskohta, p^ukontupen jäännöstä arkun luoteisen pitkänsivun päällä, n. 1:6, luoteesta.
- 9044 Haudan A IV-tason yksityiskohta, tappara puuvarren jäännöksineen, ruuhimaisen arkun jäännökset puhdistettu esiin, puukon tupen jäännökset luoteiselle pitkälläsivulla, kaakosta.
- 9045 Haudan A IV-tason yksityiskohta, ihmisen hampaita lounaisosassa, koillisesta.
- 9046 Hauta C, taso I koillisesta, nauvoja näkyvissä koillispäässä.
- 9047 Hauta D, taso I koillisesta.

- 9048 Hauta D, taso II koillisesta.
- 9049 Hauta D, taso III koillisesta.
- 9050 Hauta D, taso IV koillisesta; koillisosassa keihäänkärki.
- 9051 Haudan D tason II yksityiskohta, lounaisosan löytöjä (hevosenkenkäsolki ym), lännestä, naulan kohdalla rahan (KM 22631:) löytöpaikka
- 9052 Haudan D tason II yksityiskohta, haudan lounaispäättä, hevosenkenkäsolki, kaakosta.
- 9053 Haudan D tason III lounaispään yksityiskohta, rautaesineen katkelmia sekä hopearaha (KM 22631:), koillisesta.
- 9054 Hauta E, taso I koillisesta.
- 9055 Hauta E, tasoa I-II koillisesta.
- 9056 Hauta E, tason II jälkeen koillisesta.
- 9057 Hauta E, tasoa IV koillisesta, keihäänkärkipari koillisosassa.
- 9058 Hauta E, tasoa IV, hautakuvio osittain häviämässä, arkun linja erottuu hyvin (naulat, koillispäädyn jäännös), koillisesta.
- 9059 Haudan E IV-tason koillispään yksityiskohta, keihäänkärkipari, nauvoja, luoteesta.
- 9060 Haudat D ja E, tasot II sekä I-II, lounaasta.
- 9061 Hauta F, taso I lounaasta.
- 9062 Hauta F, taso II lounaasta.
- 9063 Hauta F tason II jälkeen lounaasta (tikut osoittavat löytökohtia) helmi, luunjäännöksiä, pronssispiraaleja.
- 9064 Hauta F, taso III lounaasta, puukkolaite, ketjua eteläisemmässä haudassa koillispuolella.
- 9065 Hauta F, III-tason jälkeen lounaasta, eteläisempi kaksoishaudasta alkaa häipyä, kirves pohjoisemman jatkopäässä (koillispäässä).
- 9066 Hauta F, tasoa IV, pohjatasoa, eteläisempi kaksoishaudasta melkein kokonaan pohjassa.
- 9067 Hauta F tason II jälkeen, helmi, luunjäännöksiä, koillisesta.
- 9068 Hauta F, tasoa III, 6 helmeä, puunjäännöksiä, koillisesta.
- 9069 Alue B etelästä, savikuoppa, likamaalinjoja ja -läikkiä.
- 9070 Alue B, savikuoppa, likamaalinjoja ja -läikkiä karkeassa hiekassa, kaakosta.
- 9071 Alue B, savikuoppa kaivettu profiiliin, alla likamaakuoppa, etelästä.

KOPIO PERUSKARTASTA
1043 12 LITTOINEN
SAIN. HKI 1981

KAIVAUSALUE X = 6706 56
 Y = 1571 40
 Z = 13-16

↑

TURKU
KAARINA KIRKKOMÄKI
K. KATISKOSKI 1984

YLEISKARTTA
mittakaava 1:500
piirt. K. Katiskoski
kp² 16,05 m mpy

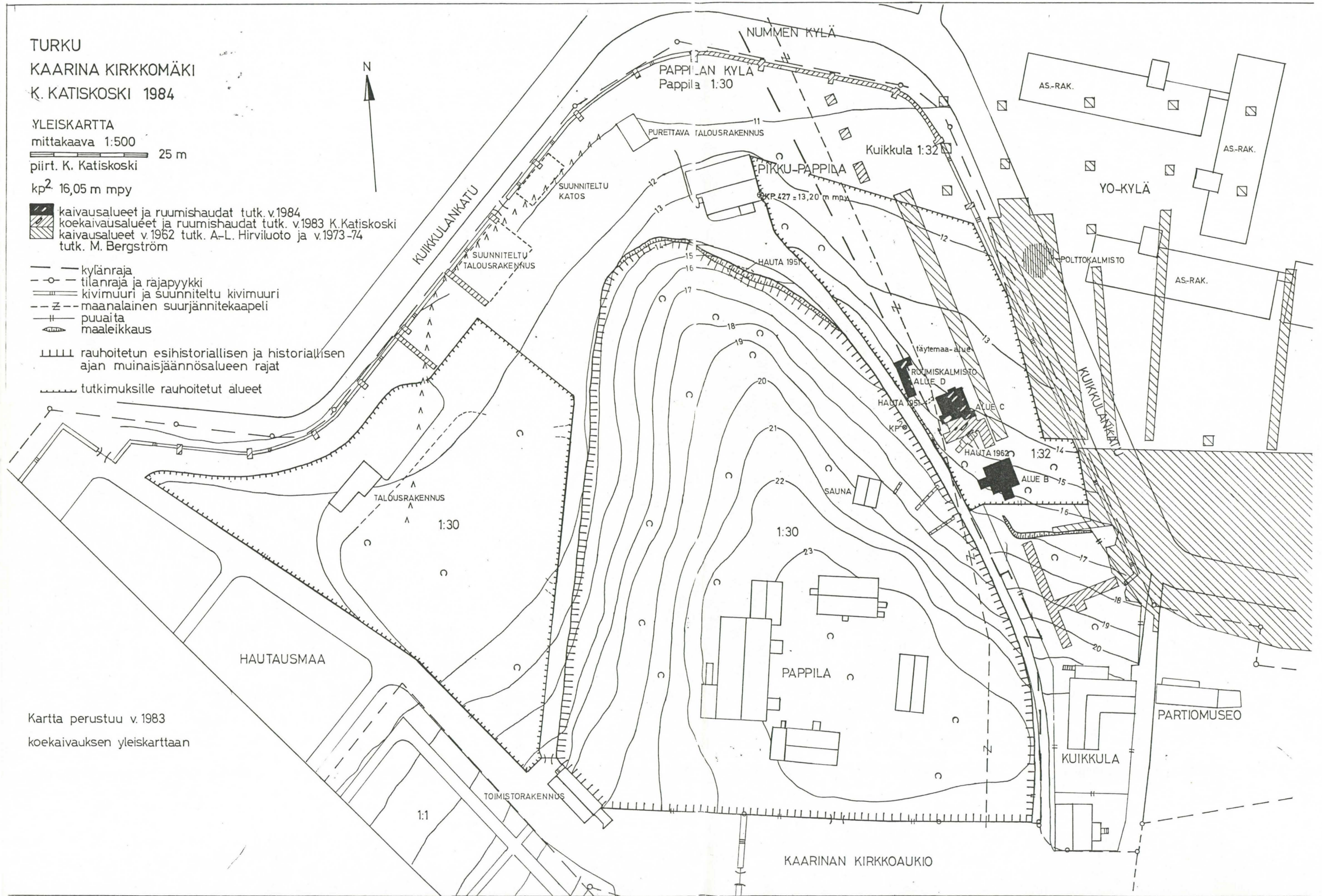
■ kaivausalueet ja ruumishaudat tutk. v.1984
▨ koekaivausalueet ja ruumishaudat tutk. v.1983 K.Katiskoski
▩ kaivausalueet v.1962 tutk. A.-L. Hirviluoto ja v.1973-74 tutk. M. Bergström

- kylänraja
- tilanraja ja räjäpyykki
- ▬▬▬ kivimuuri ja suunniteltu kivimuuri
- z- maanalainen suurjännitekaapeli
- || puuaita
- ▤ maaleikkaus

▬▬▬▬ rauhoitetun esihistoriallisen ja historiallisen ajan muinaisjäännösalueen rajat

▬▬▬▬ tutkimuksille rauhoitetut alueet

Kartta perustuu v.1983
koekaivauksen yleiskarttaan

TURKU

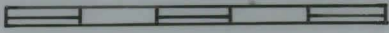
KAARINA KIRKKOMÄKI

K. KATISKOSKI 1984

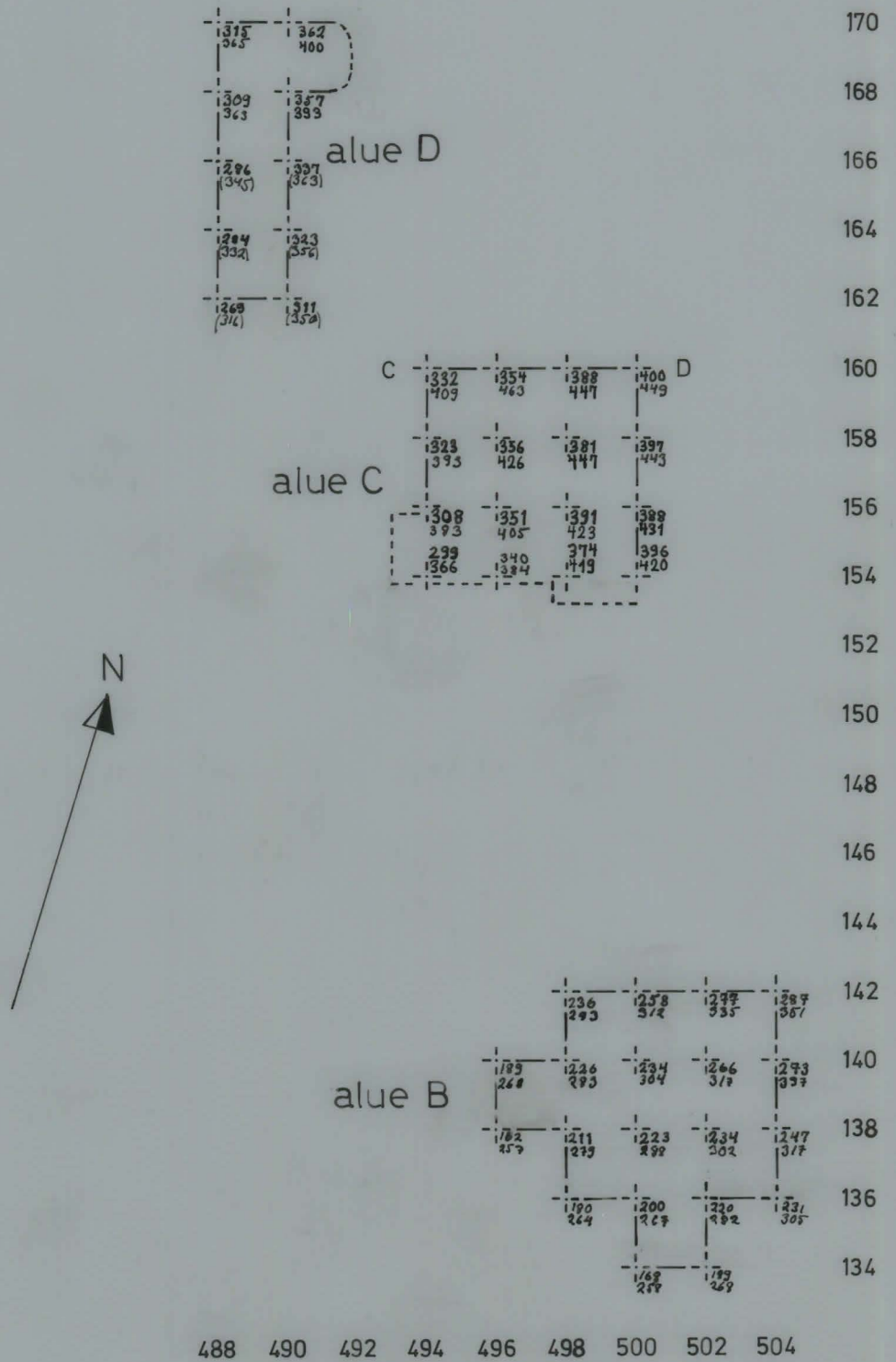
Vaaituskartta

kp 2 = 196 = 16,05m mpy

mittakaava 1:50

 25 m

piirt. P. Hahle

TURKU

KAARINA KIRKKOMÄKI

K. KATISKOSKI 1984

alue B

savikuopan profiili

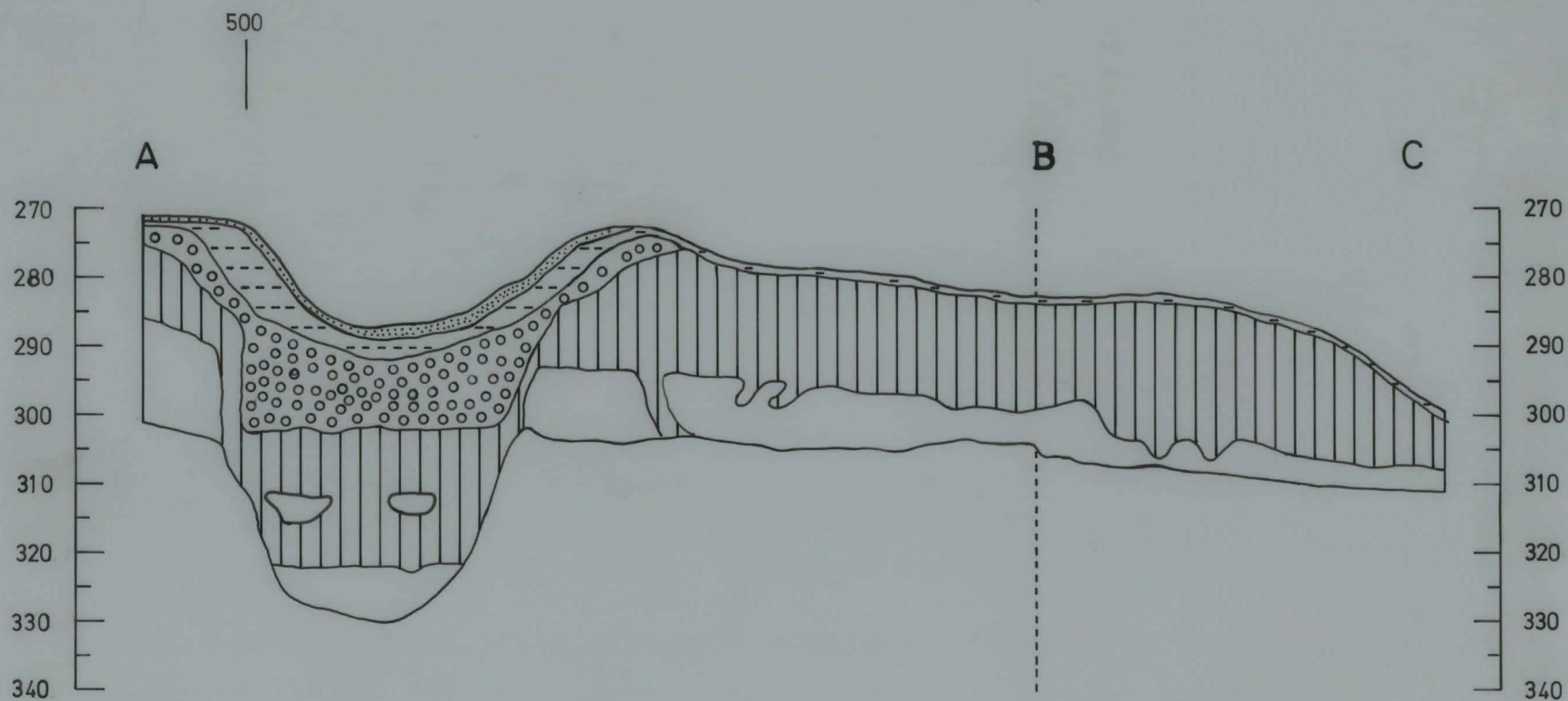
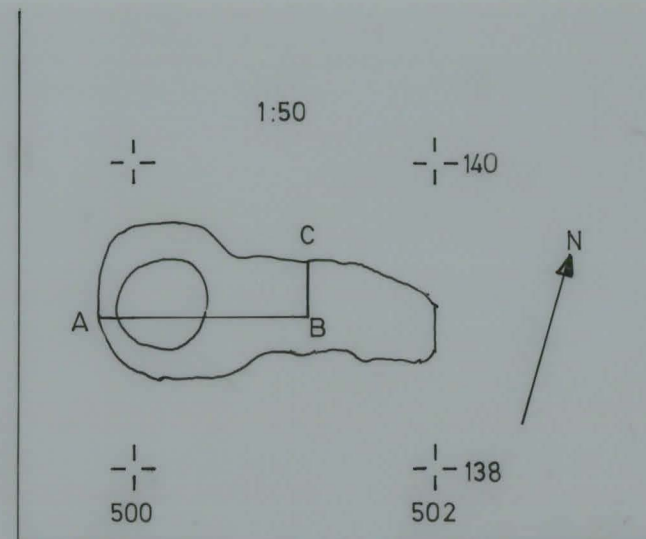
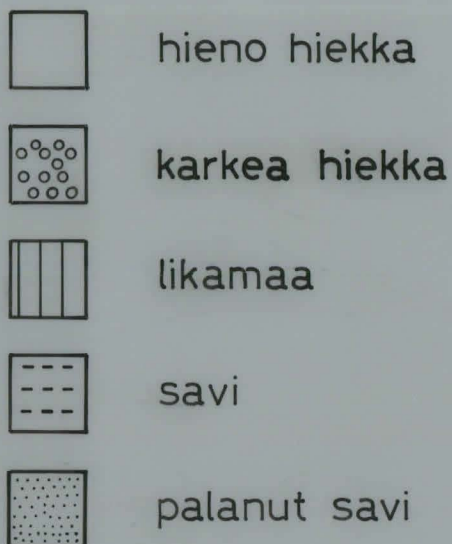
katsottuna etelästä / idästä

kp2=196=16,05m mpy.

mittakaava 1:10

 1/2m

piirt. E. Saloranta

TURKU

KAARINA KIRKKOMÄKI

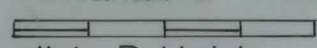
K. KATISKOSKI 1984

Profiili C-D ruuduissa 494-498/160

etelästä katsottuna

kp 2 = 196 = 16,05 m mpy

mittakaava 1:50

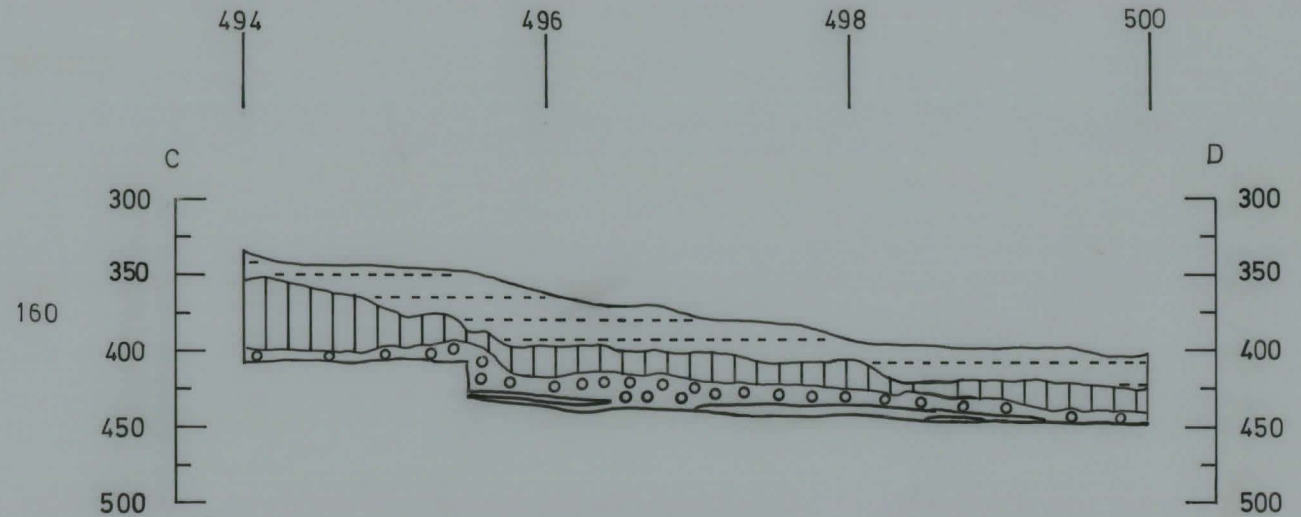
 2 m

piirt. P. Hahle

 täytemaa(savi)

 peltomulta

 karkea hiekka

 hieta

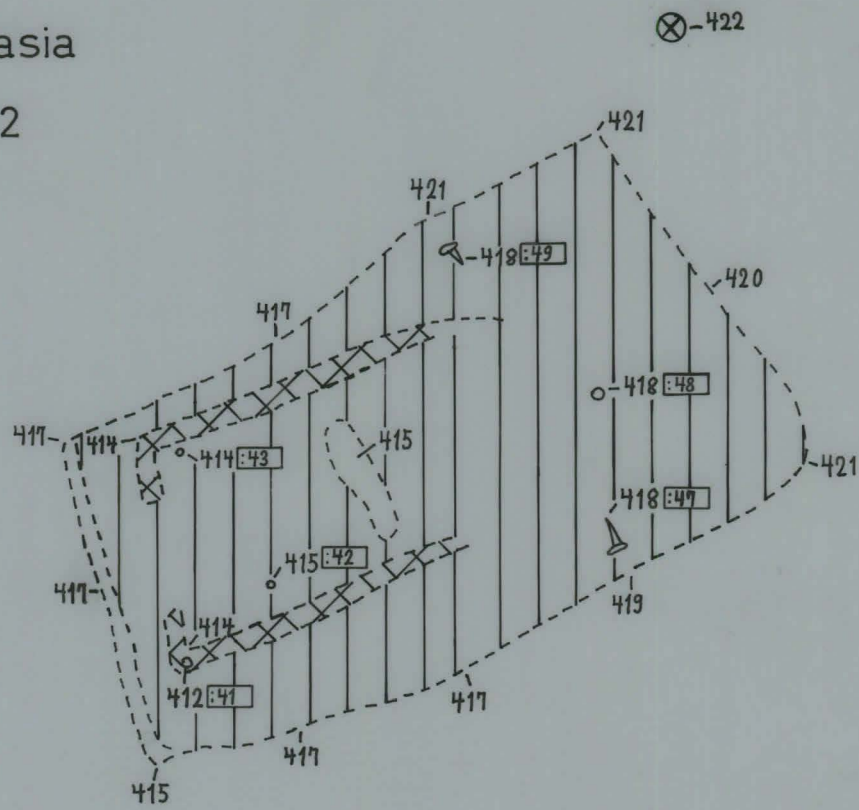
TURKU
KAARINA KIRKKOMÄKI
K. KATISKOSKI 1984

Hauta C
taso I
ruudut 498/157
kp 2 = 196 = 16,05m mpy
mittakaava 1:10

 1/2 m
piirt. P. Hahle

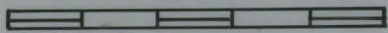
-
- tummanharmaa likamaa
- luuta
- modernia lasia
- KM 22631:42

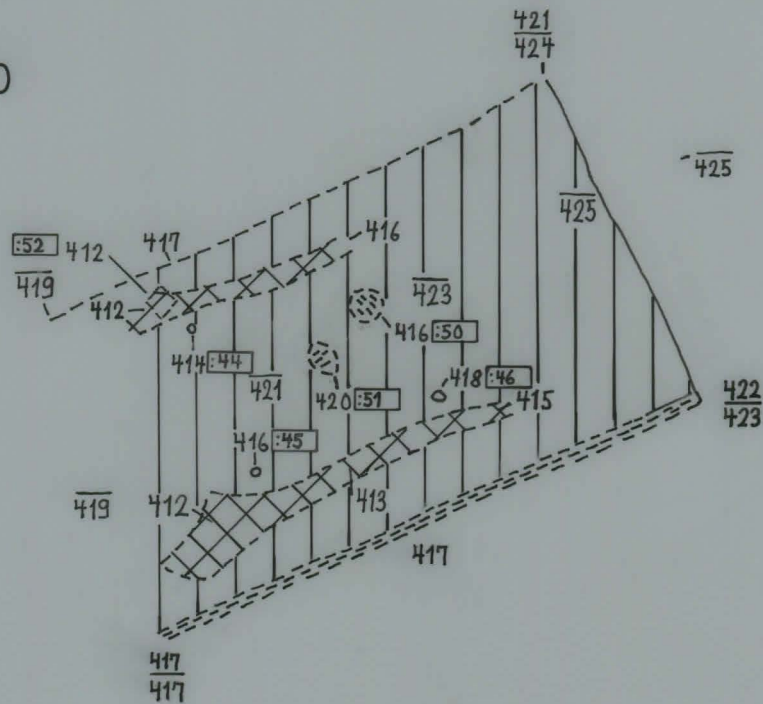
TURKU
KAARINA KIRKKOMÄKI
K. KATISKOSKI 1984

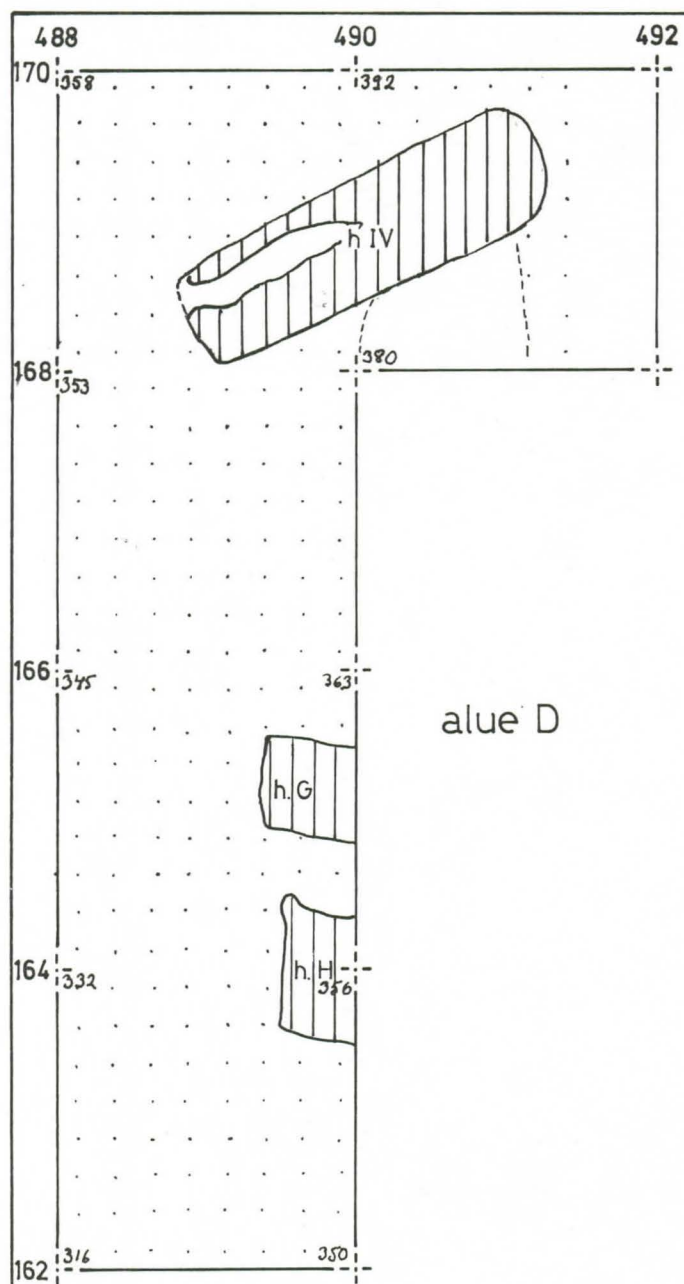
Hauta C
taso II
ruudut 498/157
kp 2 = 196 = 16,05m mpy
mittakaava 1:10

 1/2 m
piirt. P. Hahle

- +
- tummanharmaa likamaa
- arkun reuna
- luuta
- 424 pohjaluku
- KM 22631:50

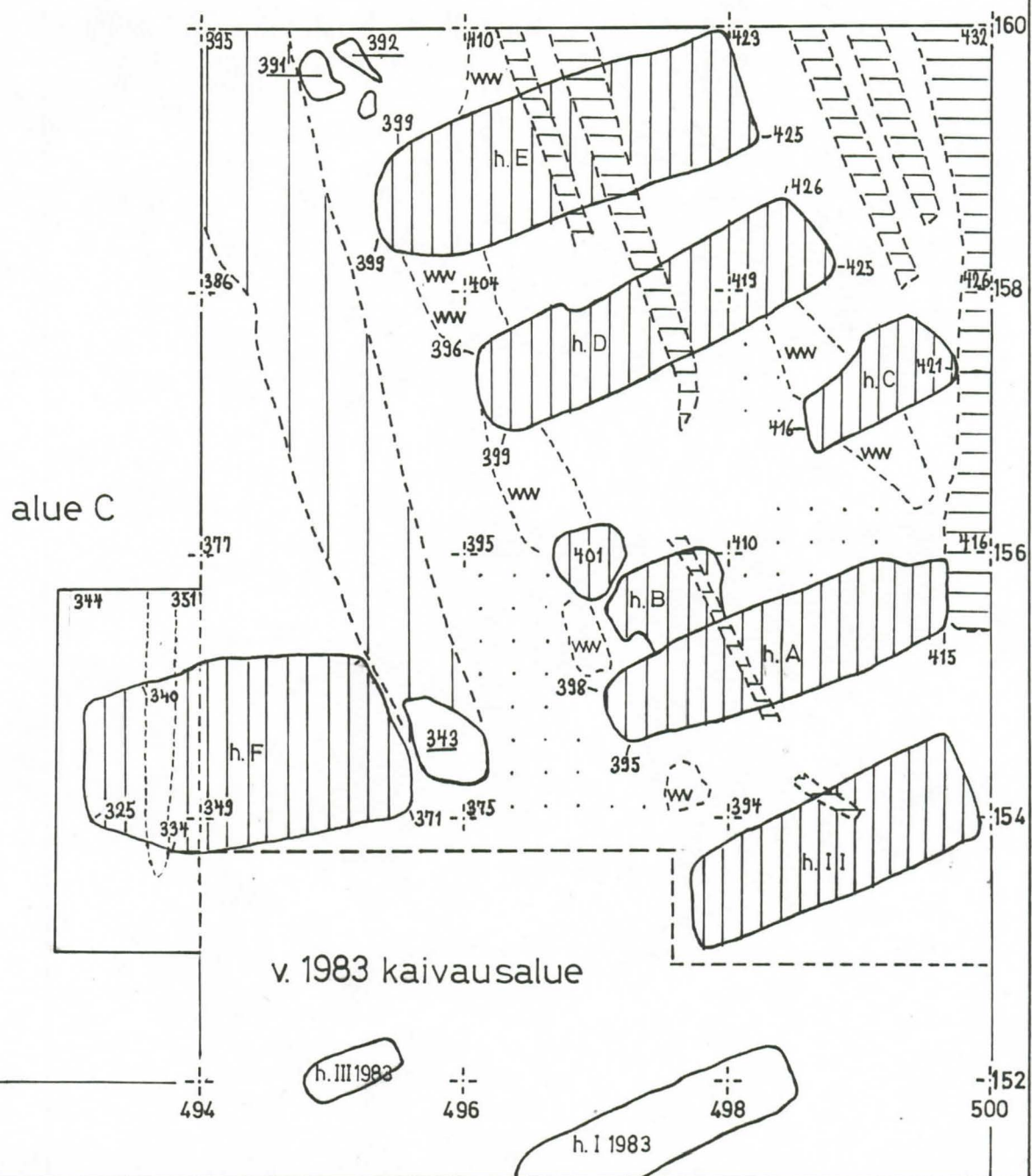

TURKU
KAARINA KIRKKOMÄKI
K. KATISKOSKI 1984

Tasokartta, hautojen toteamistaso
alue C ja D
kp. 2 = 196 = 16,05 m mpy
mittakaava 1:50

2 m
piirt. P. Hahle

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- harmaa likamaa
- ruostehiekka
- kellertävä hiekka
- hieta

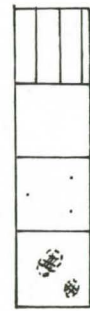

TURKU
KAARINA KIRKKOMÄKI
K. KATISKOSKI 1984

Alue B 5 ja 6 taso
kp 2 = 196 = 16,05 m mpy

mittakaava 1:50

piirt. P. Hahle

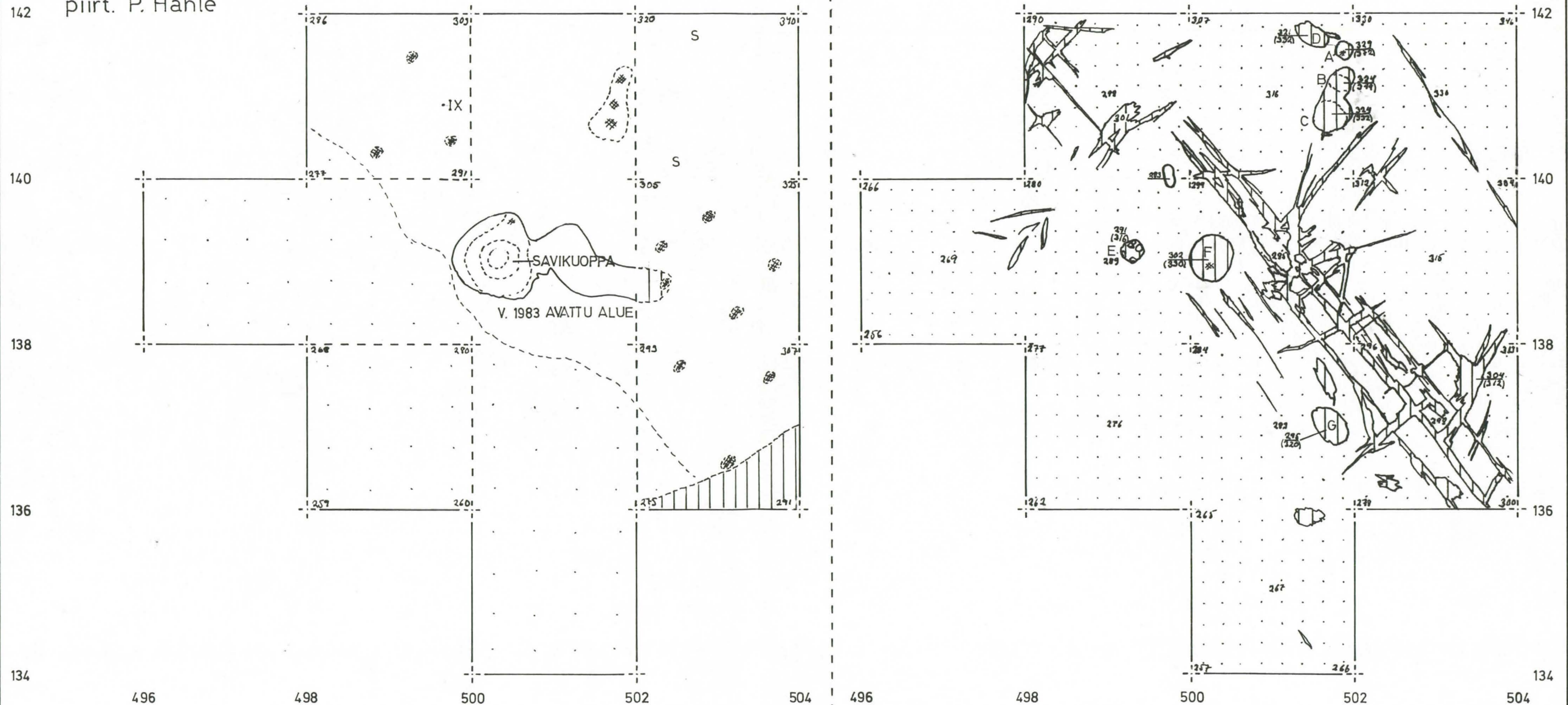
tummanharmaa likamaa
kellertävä likainen hiekka
ruskea hiekka ja sora
nokimaaläikkiä

s palanutta savea
R kuonaa
IX löytö IX (KM 22631:356)
A-G likamaakuopat A-G

5. TASO

6. TASO

TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K. KATISKOSKI 1984

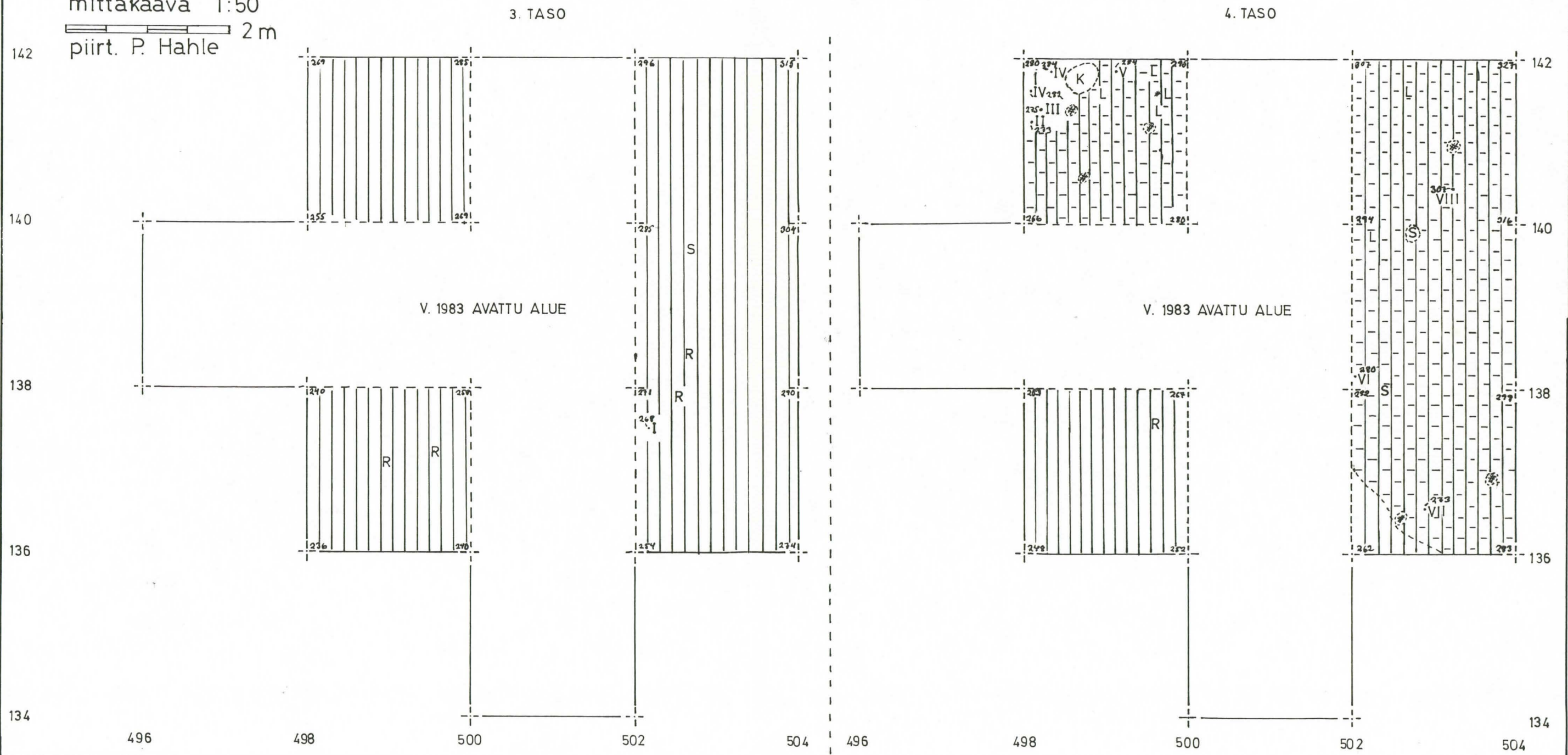
Alue B 3 ja 4 taso
 kp 2 = 196 = 16,05 m mpy
 mittakaava 1:50
 piirt. P. Hahle

tummanharmaa likamaa
 savensekainen likamaa
 nokimaaläikkä
 * hiiltä

R kuonaa
 L luuta
 I-VIII löydöt I-VIII

K Keraaniikka-levy

TURKU

KAARINA KIRKKOMÄKI

K. KATISKOSKI 1984

Hauta II

taso II

ruudut 497-499/153-154

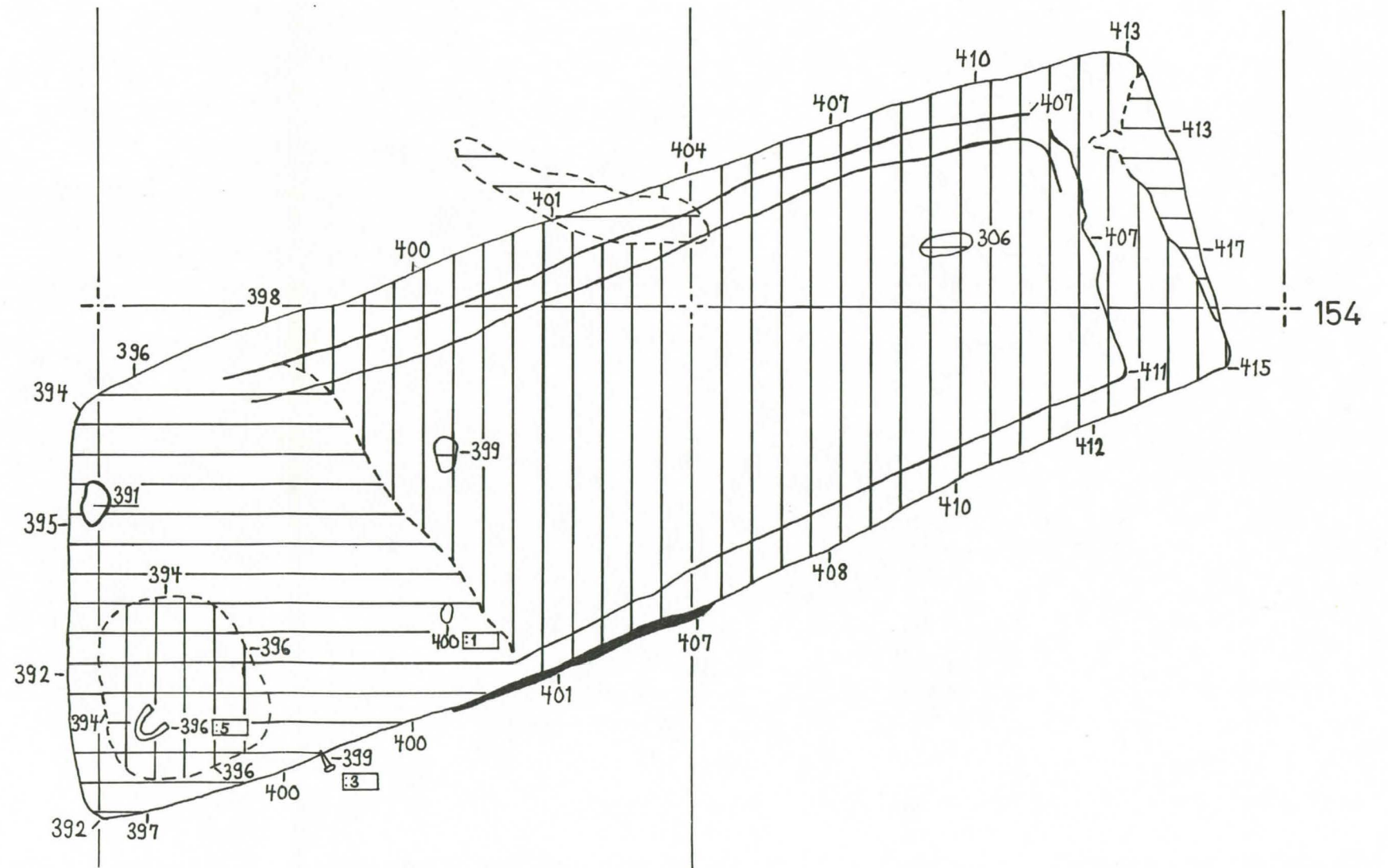
kp 2 = 196 = 16,05 m mpy

mittakaava 1:10

 1/2 m
piirt. E. Saloranta

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- musta tahmea massa
- nokimaa
- kivi
- KM 22631:5

498

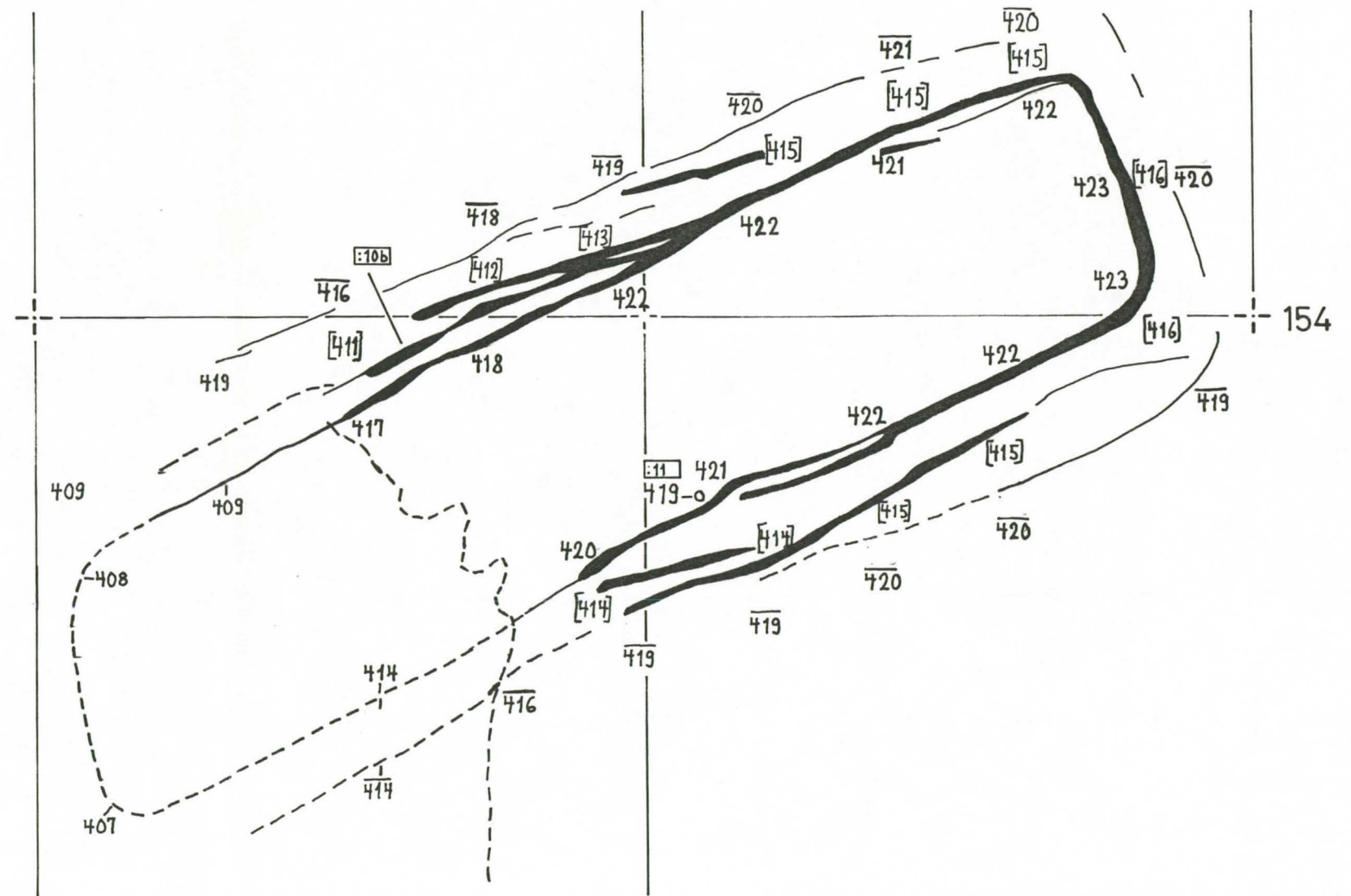
500

TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K. KATISKOSKI 1984

Hauta II
 taso IV (pohjataso)
 ruudut 497-499/153-154
 kp 2=196= 16,05m mpy
 mittakaava 1:10

 1/2m
 piirt. E. Saloranta

- nokimaa
- [407] vaaitusluku arkun reunan päältä
- $\overline{414}$ pohjaluku
 KM22631:11

498

500

TURKU

KAARINA KIRKKOMÄKI

K. KATISKOSKI 1984

Hauta II

taso III

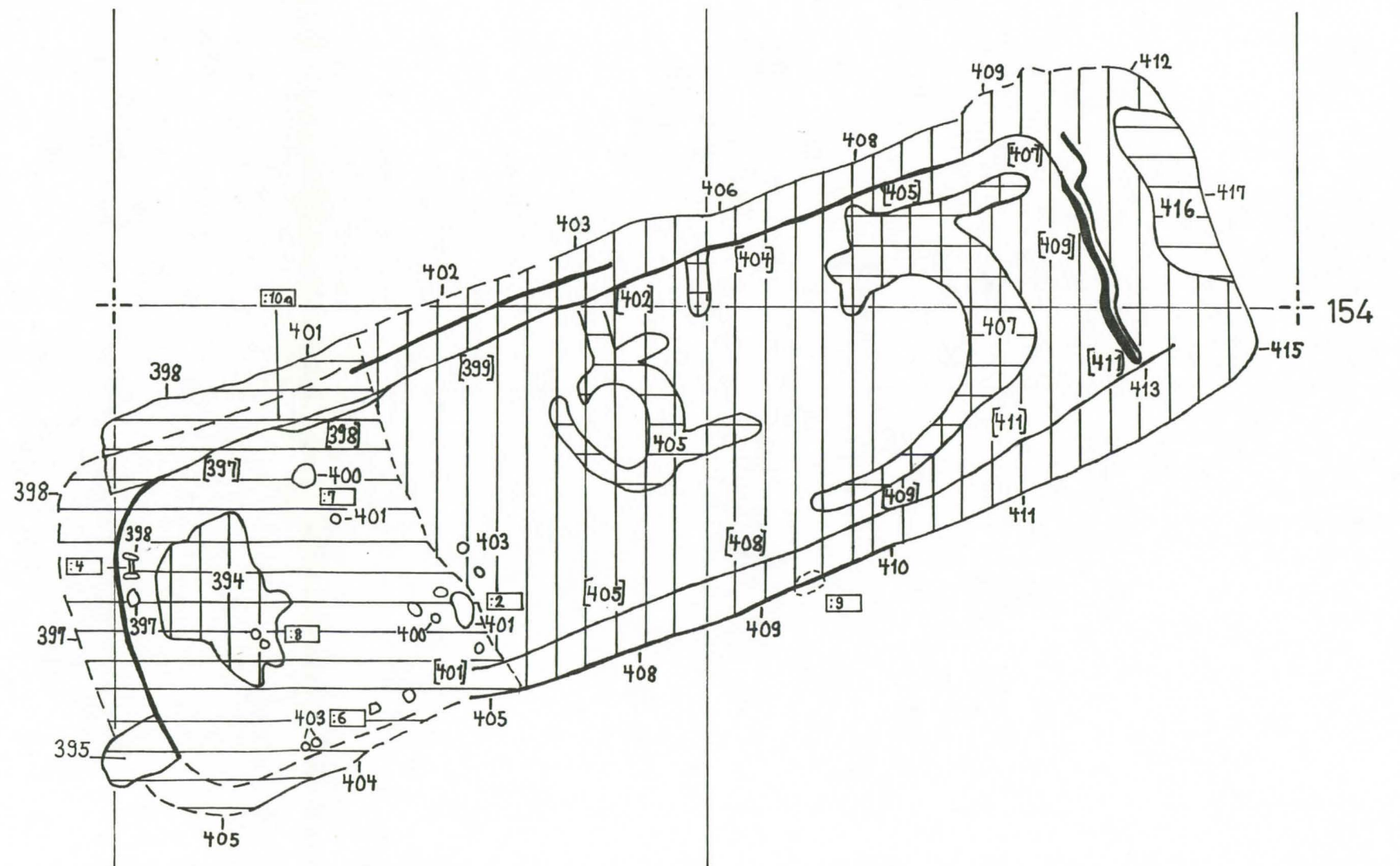
ruudut 497-499/153-154

kp 2=196= 16,05m mpy

mittakaava 1:10

 1/2m
piirt. E. Saloranta

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- musta tahmea massa
- nokimaa
- [409] vaaitusluku arkun reunan päältä
- KM 22631:6

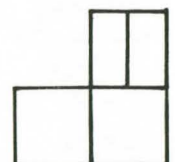

498

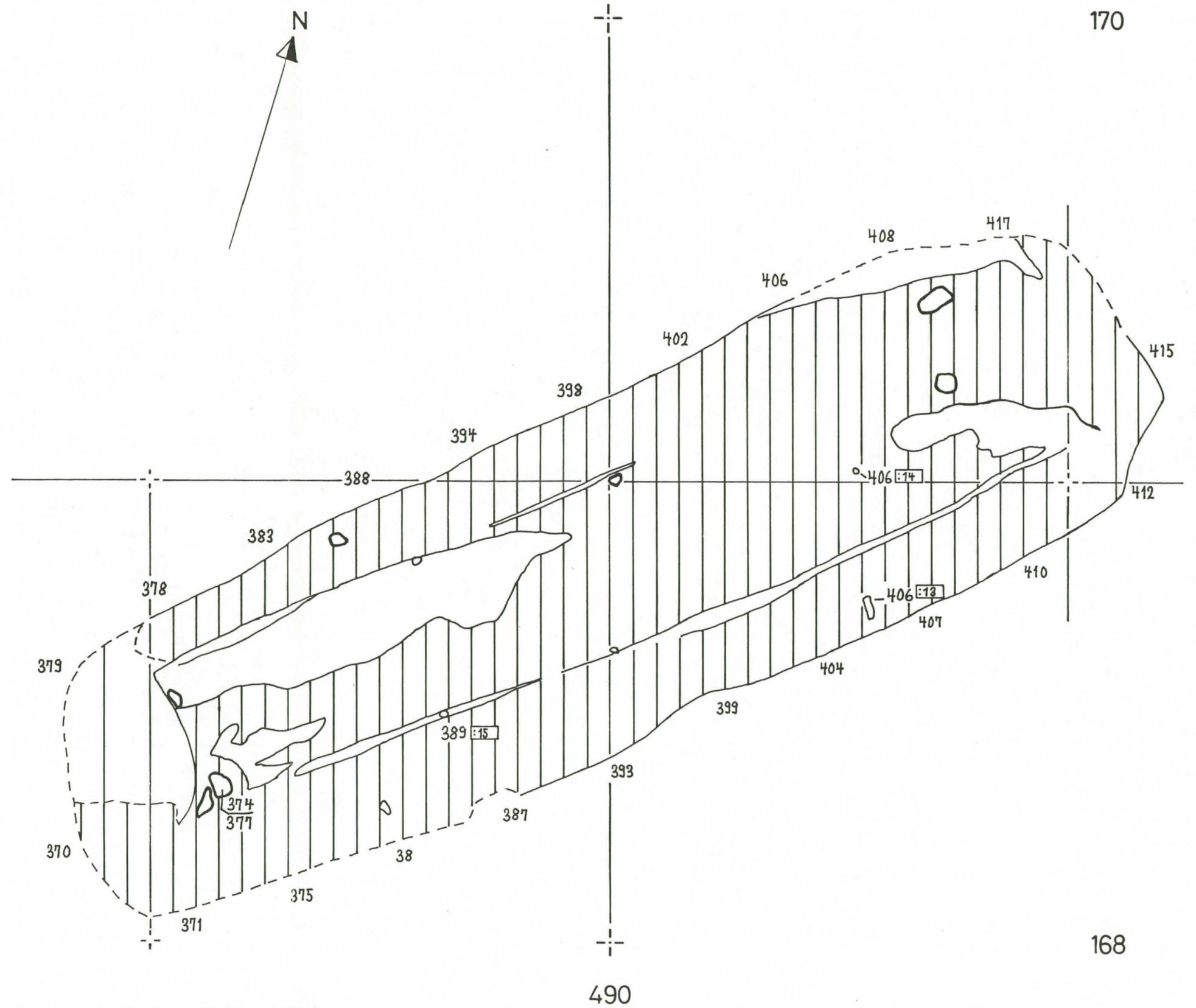
500

TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K KATISKOSKI 1984

Hauta IV
 taso I
 ruudut 488, 490/168, 169
 kp 2 = 196 = 1605m mpy
 mittakaava 1:10

 1/2 m
 piirt. K. Katiskoski

- tummanharmaa likamaa
- vaalea likamaa
- kivi
- :15 KM 22631:15

TURKU

KAARINA KIRKKOMÄKI

K. KATISKOSKI 1984

Hauta IV

taso II

ruudut 488, 490/168, 169

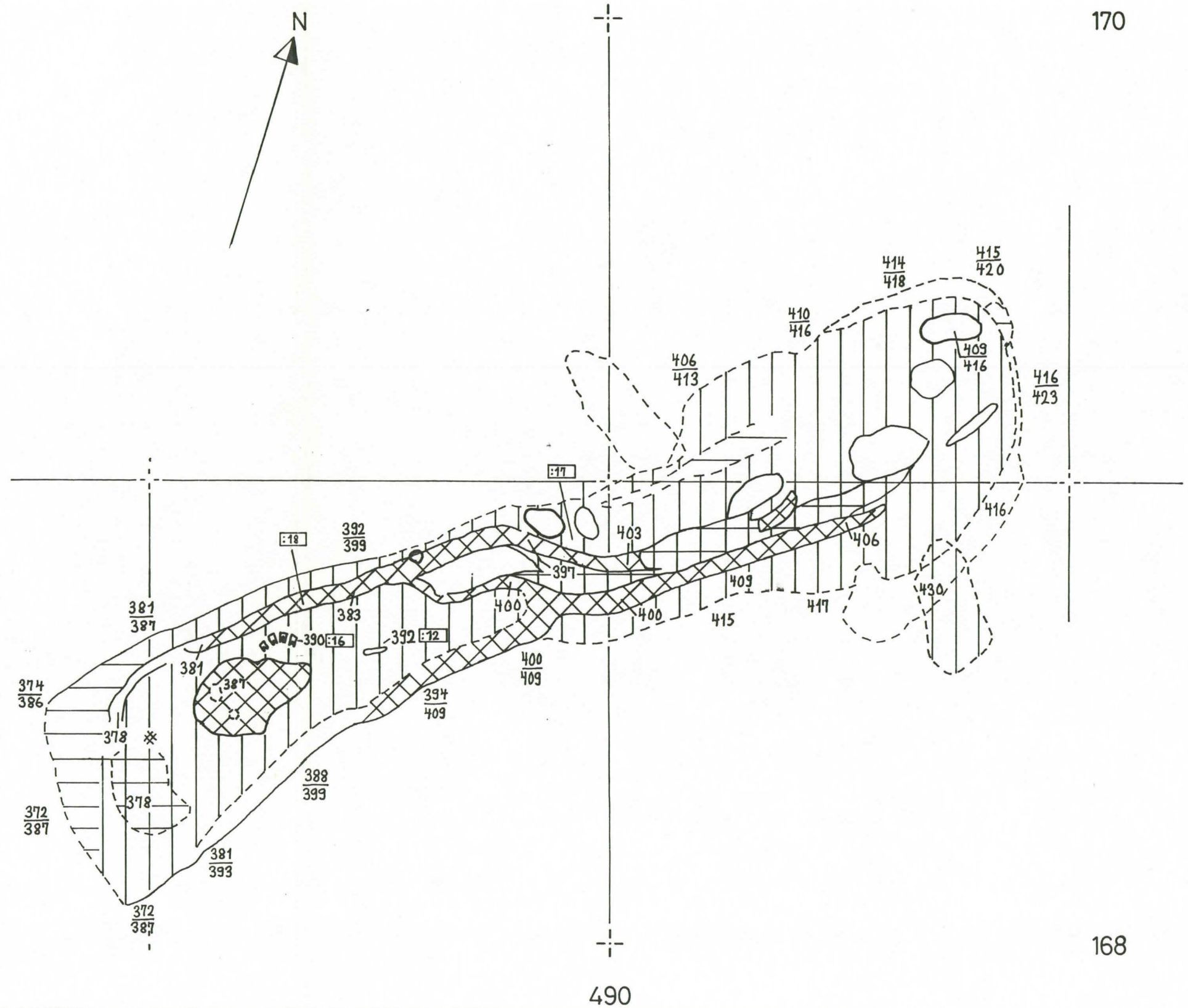
kp 2 = 196 = 16,05m mpy

mittakaava 1:10

 1/2 m

piirt. K. Katiskoski

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- musta tahmea massa
- luuta
- kivi
- hammas
- pohjaluku
- :16 KM 22631:16

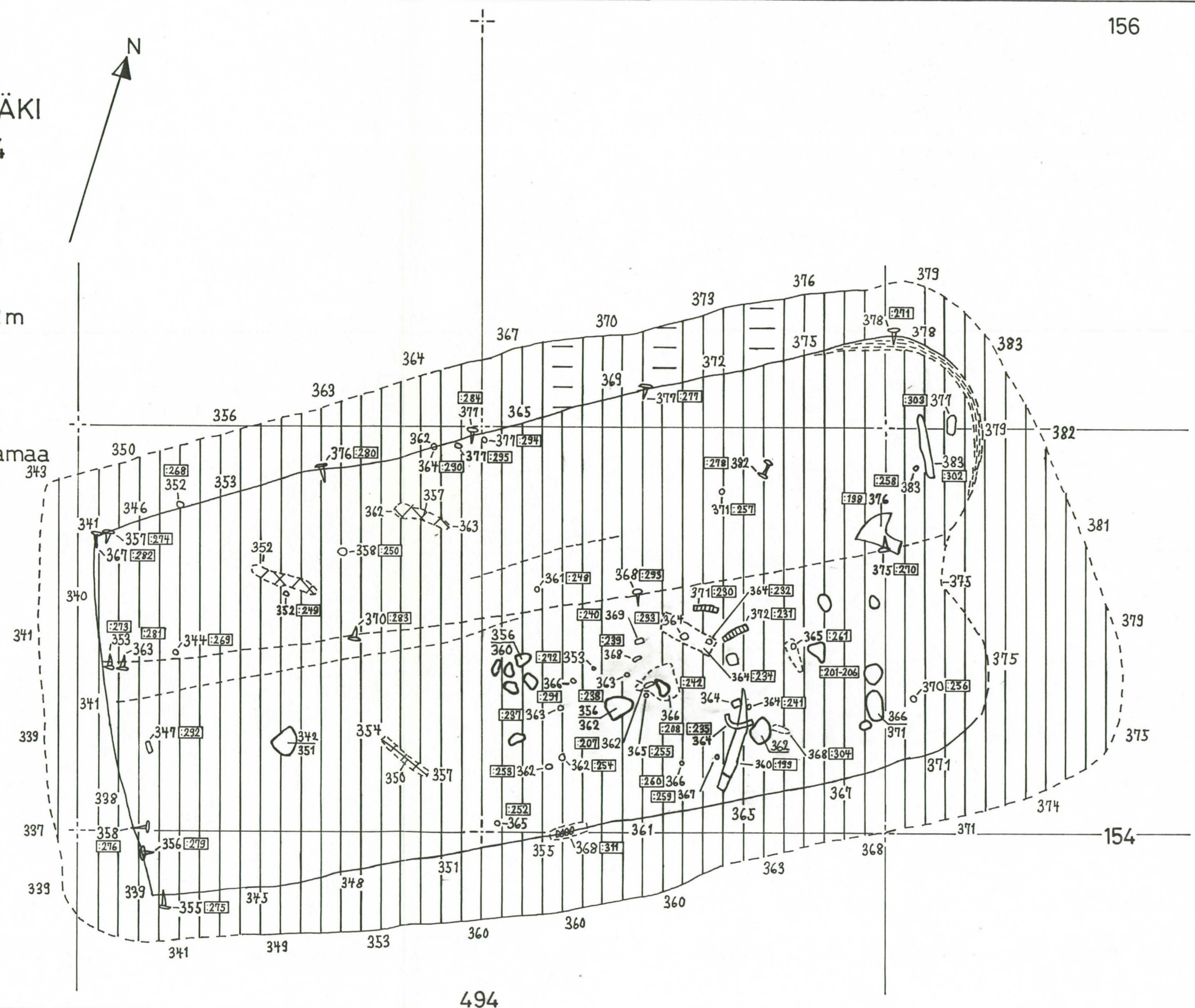

TURKU
KAARINA KIRKKOMÄKI
K. KATISKOSKI 1984

Hauta F
taso III
ruudut 493-495/153-155
kp 2=196=16,05m mpy
mittakaava 1:10

1/2 m
piirt. P. Hahle

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- arkun reuna
- luuta
- kivi
- KM 22631:250

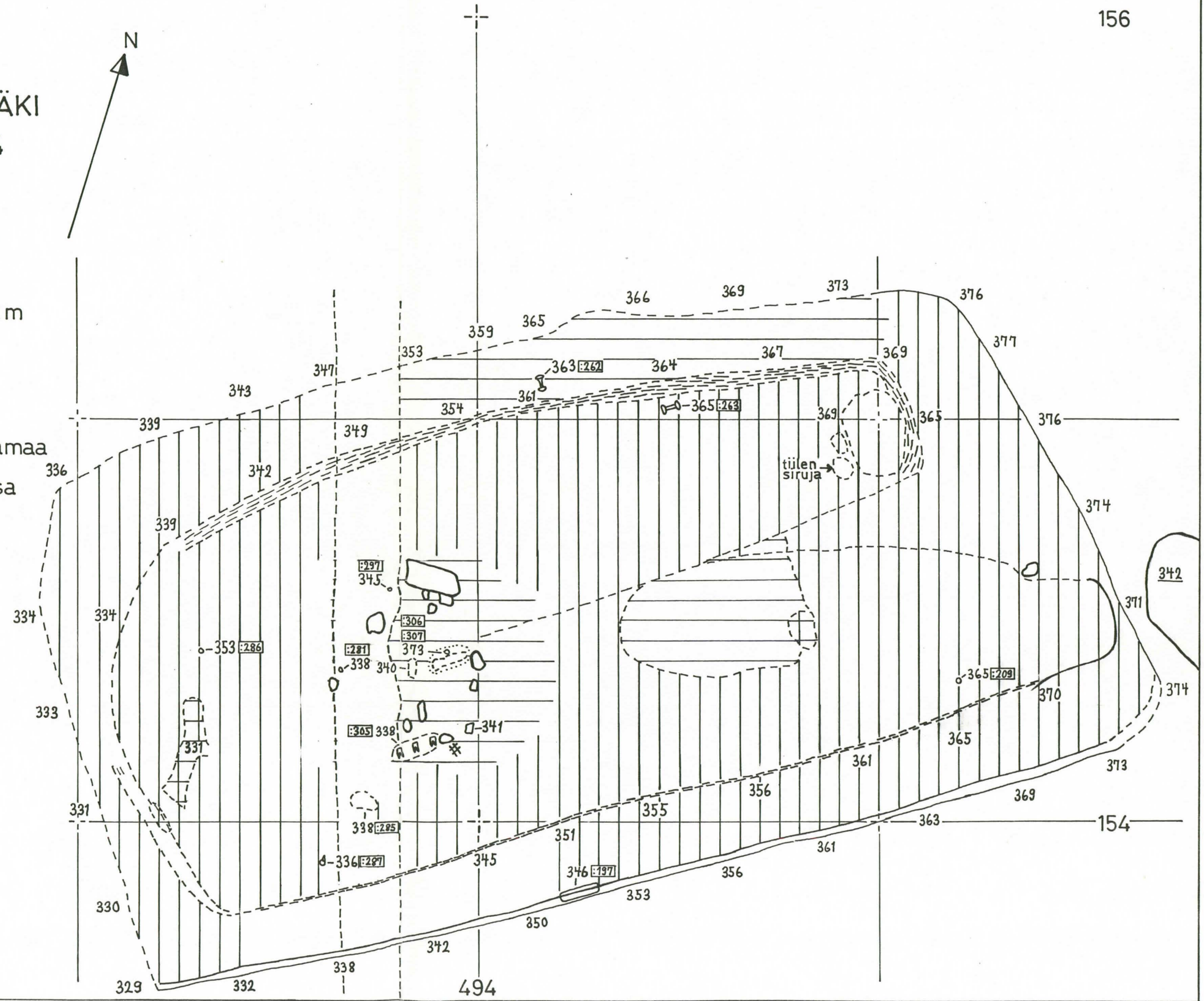

TURKU
KAARINA KIRKKOMÄKI
K. KATISKOSKI 1984

Hauta F
taso I
ruudut 493-495/153-155
kp 2=196=16,05m mpy
mittakaava 1:10

1/2 m
piirt. P. Hahle

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- musta tahmea massa
- arkun reuna
- kivi
- hiili
- hammas
- KM 22631:209

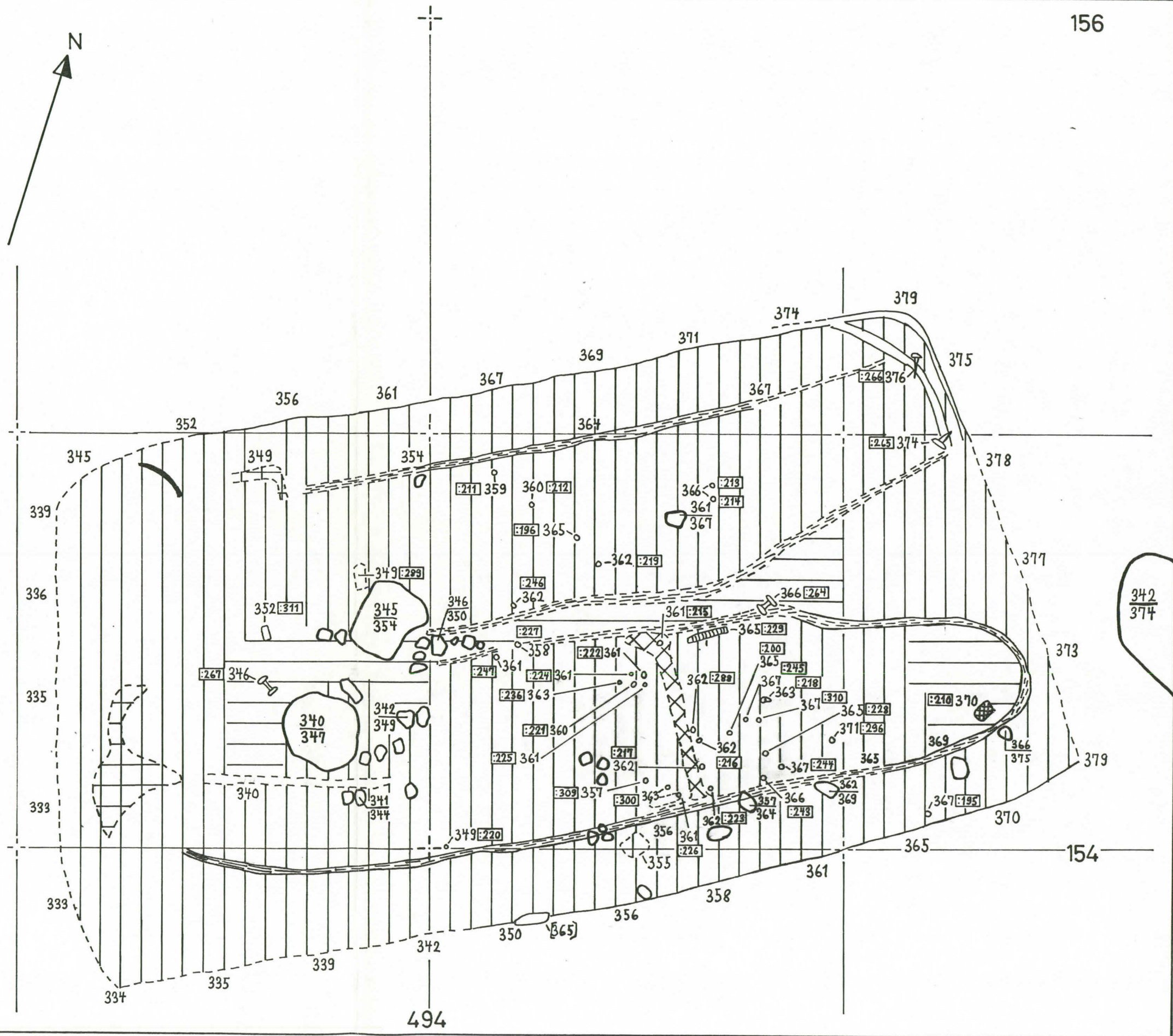

TURKU
KAARINA KIRKKOMÄKI
K. KATISKOSKI 1984

Hauta F
taso II
ruudut 493-495/153-155
kp 2=196=16,05m mpy
mittakaava 1:10

1/2 m
piirt. P. Hahle

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- musta tahmea massa
- arkun reuna
- luuta
- kivi
- KM 22631:311

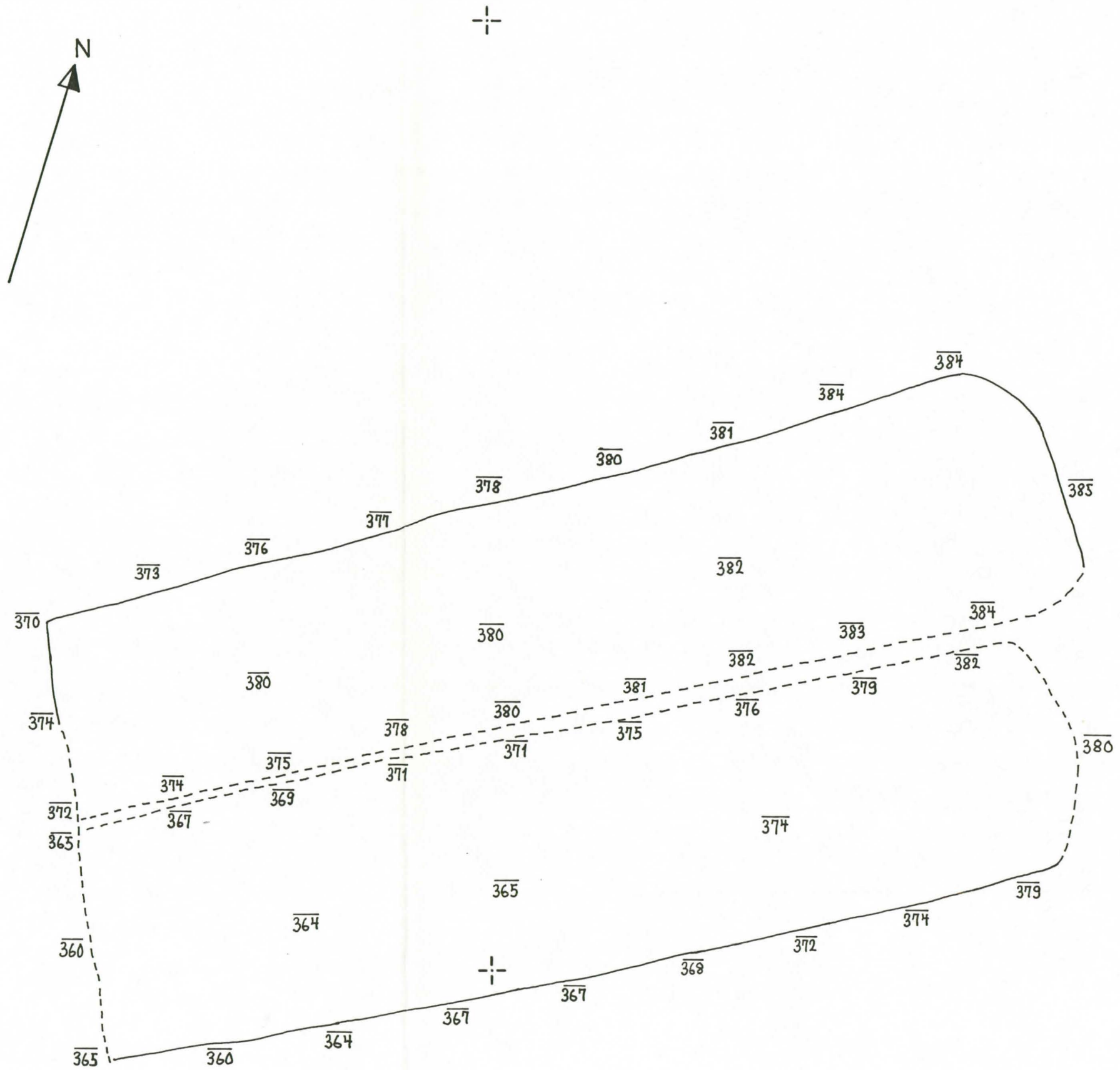

TURKU
KAARINA KIRKKOMÄKI
K. KATISKOSKI 1984

Hauta F
taso IV (pohjataso)
ruudut 493-495/153-155
kp 2 = 196 = 16,05m mpy
mittakaava 1:10

 1/2 m
piirt. P. Hahle

372 pohjaluku

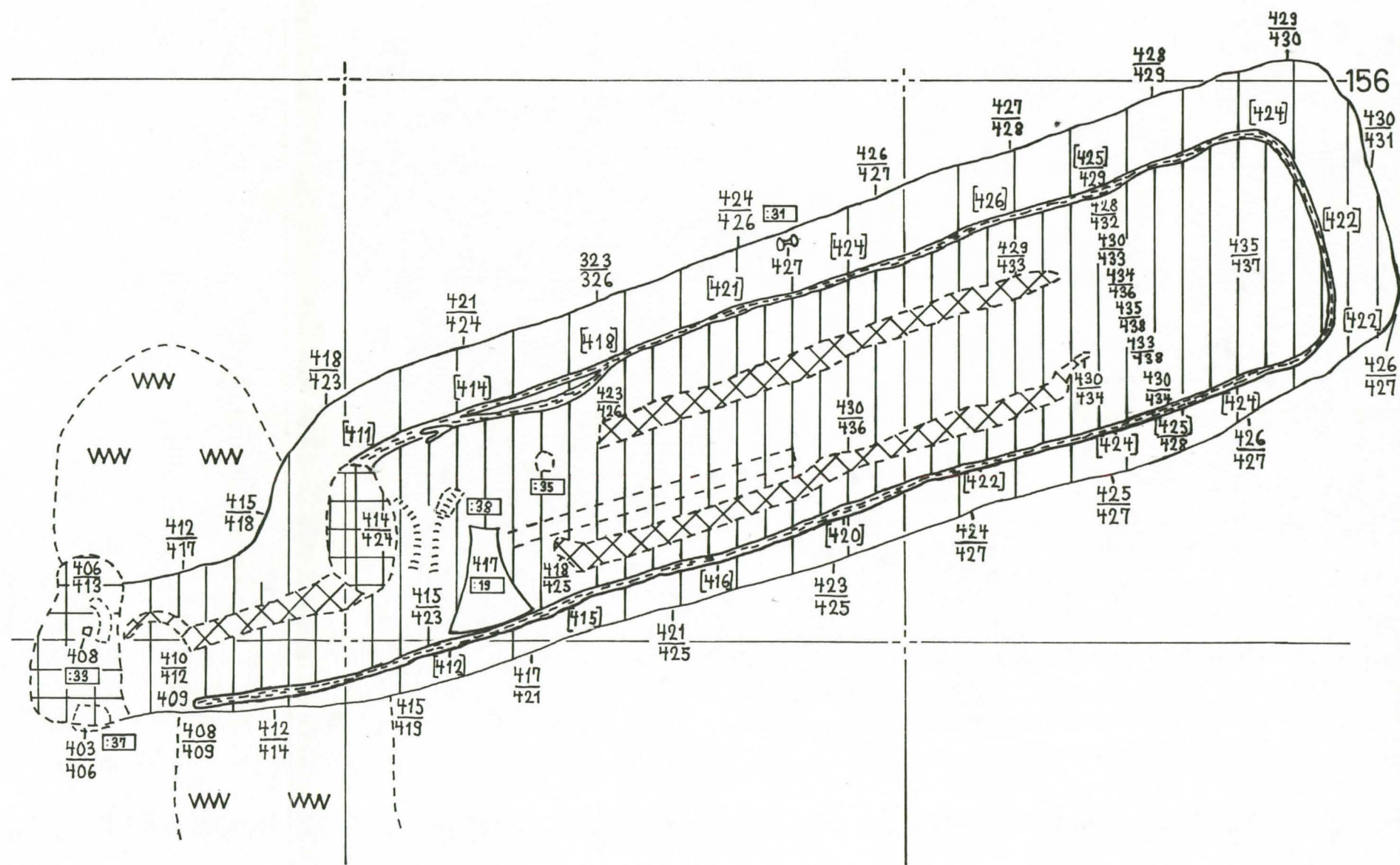
TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K. KATISKOSKI 1984

Hauta A
 taso IV
 ruudut 496-499/154-157
 kp 2 = 196 = 16,05m mpy
 mittakaava 1:10

 1/2 m
 piirt. E. Saloranta

- tummanharmaa likamaa
- musta tahmea massa
- arkun reuna
- luuta
- vaalea likamaa
- ruostehiekka
- vaaitusluku arkun reunan päältä
- pohjaluku
- KM 22631:35

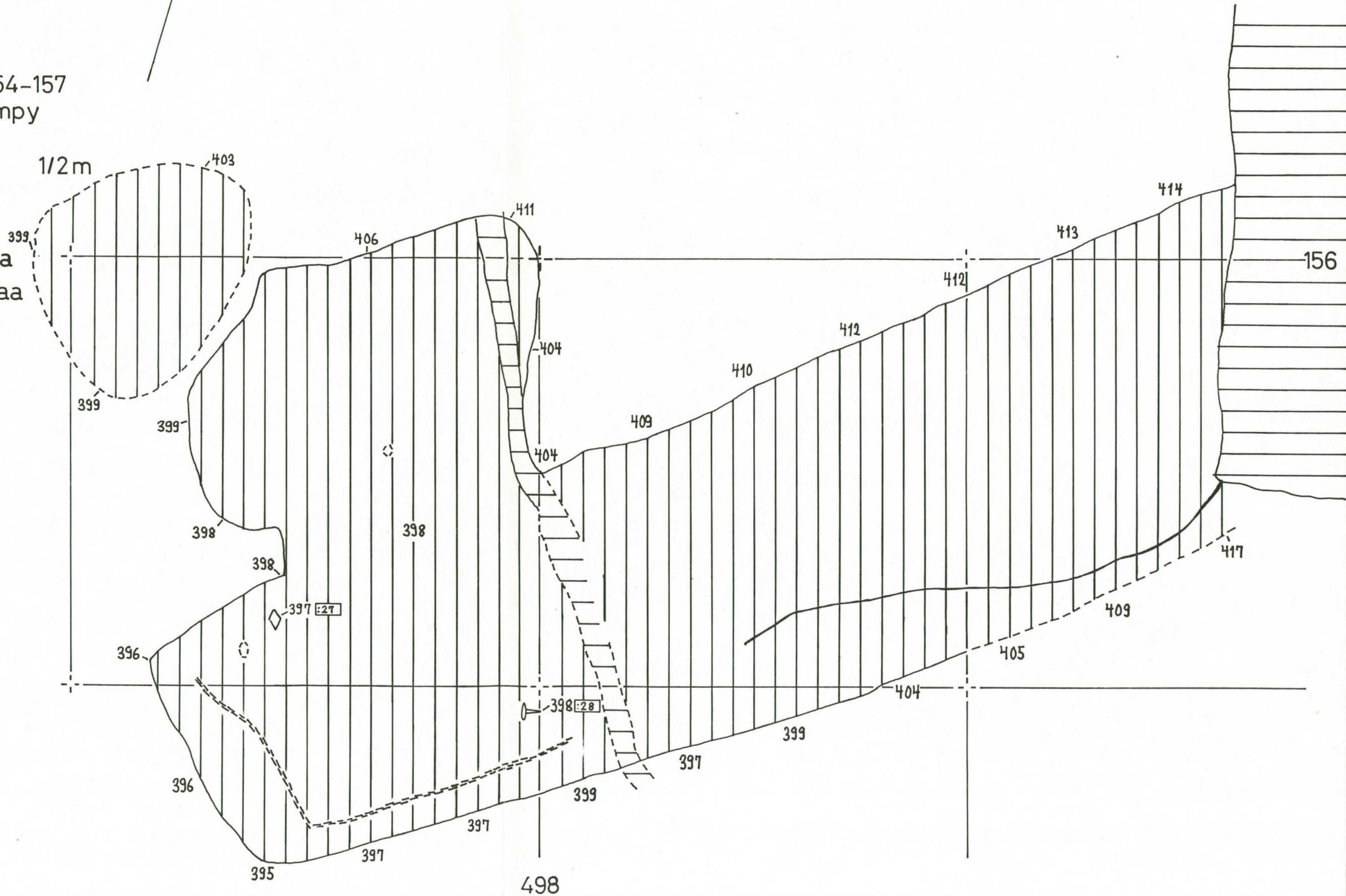
TURKU
KAARINA KIRKKOMÄKI
K. KATISKOSKI 1984

Hauta A
taso I
ruudut 496-499/154-157
kp 2 = 196 = 16,05m mpy
mittakaava 1:10

1/2 m
piirt. E. Saloranta

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- arkun reuna
- KM 22631:27

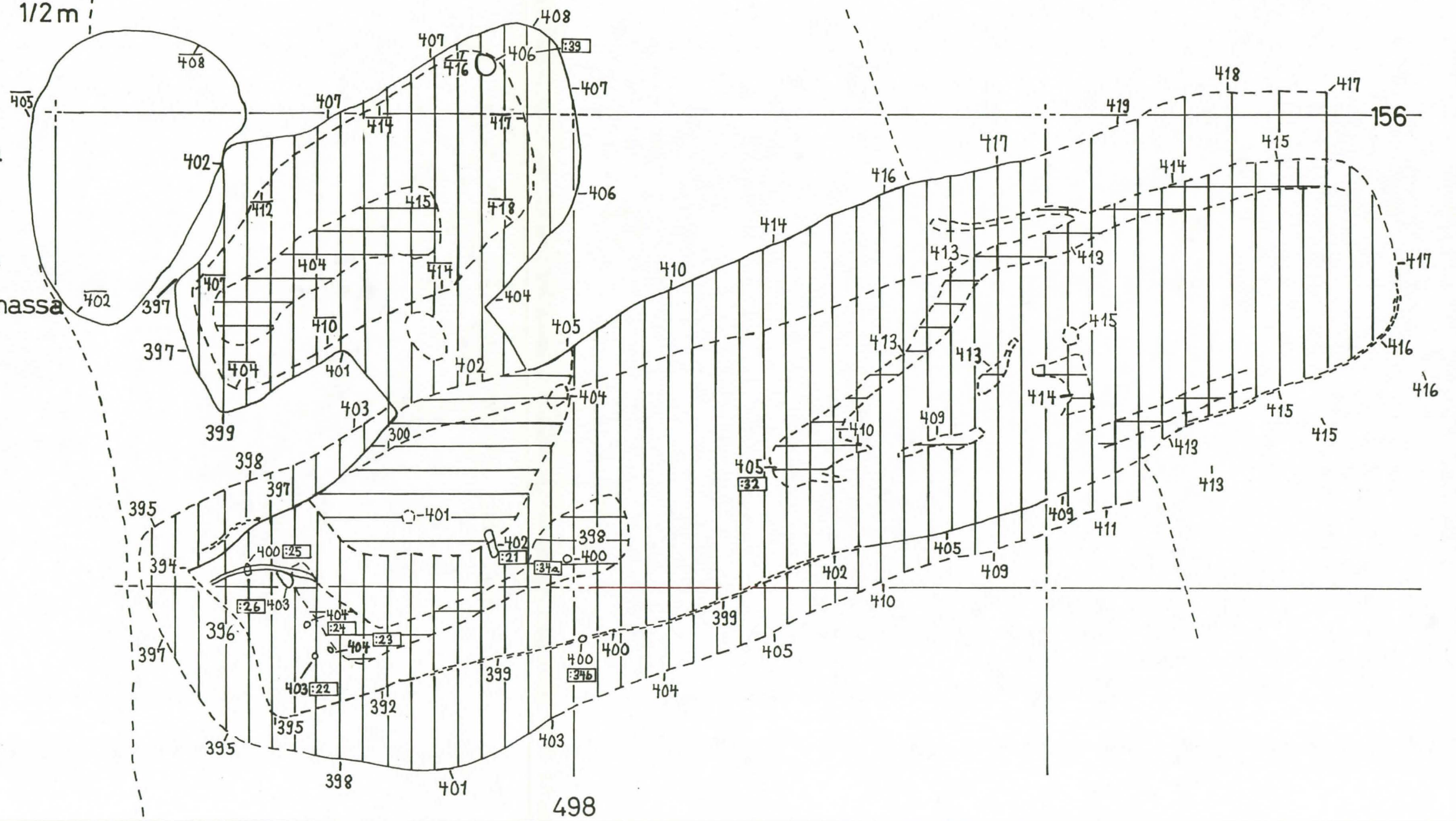

TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K KATISKOSKI 1984

Hauta A
 taso II
 ruudut 496-499/154-157
 kp 2=196=16,05m mpy
 mittakaava 1:10

1/2 m
 piirt. E. Saloranta

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- arkun reuna
- vaalea likamaa
- musta tahmea massa
- 417 pohjaluku
- :39 KM 22631:39

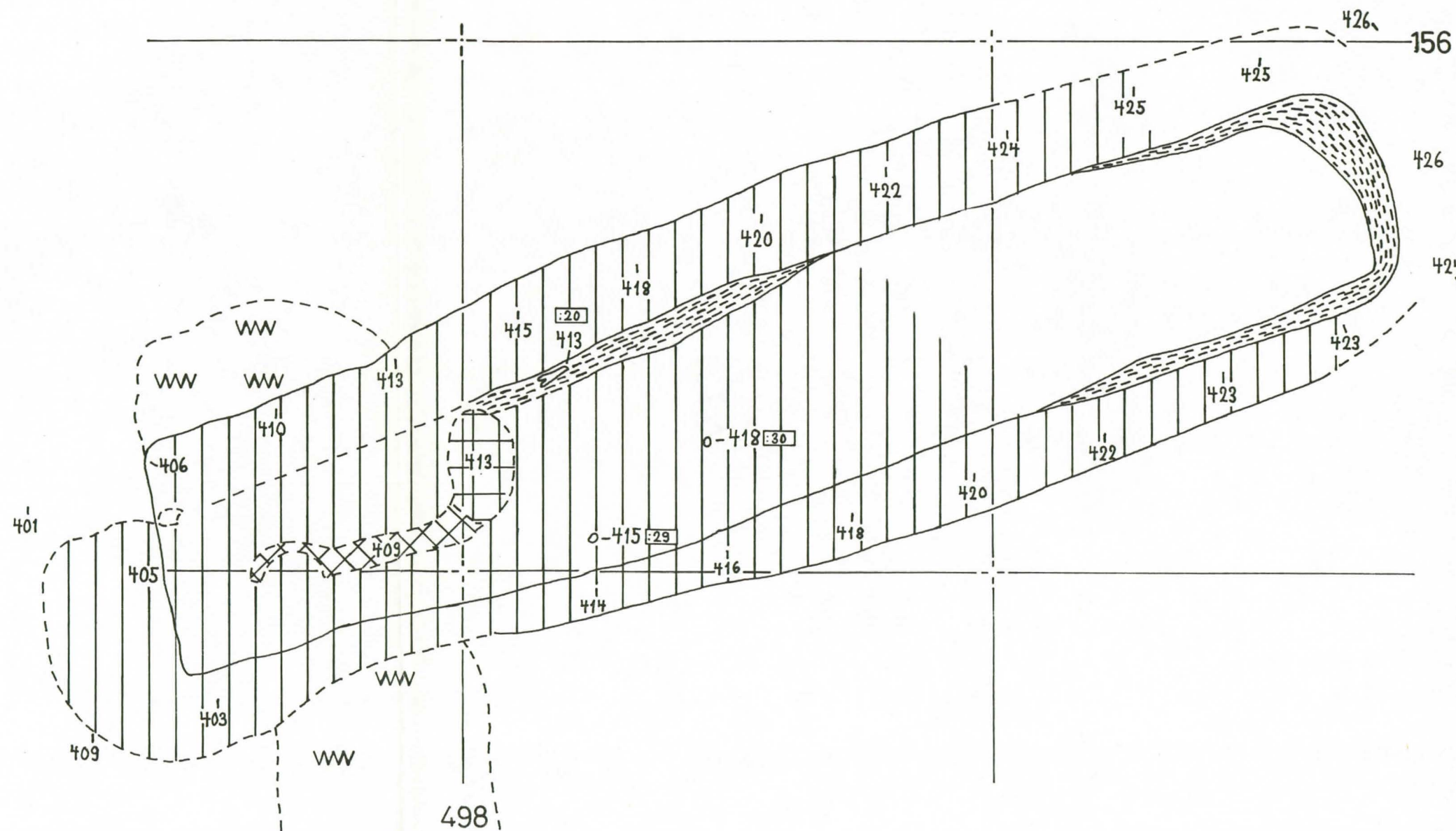

TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K. KATISKOSKI 1984

Hauta A
 taso III
 ruudut 496-499/154-157
 kp 2=196=16,05m mpy
 mittakaava 1:10

 1/2m
 piirt. E. Saloranta

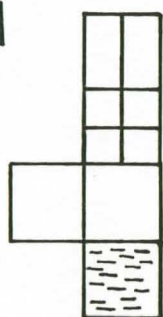
- tummanharmaa likamaa
- musta tahmea massa
- arkun reuna
- luuta
- ruostehiekka
- KM 22631:20

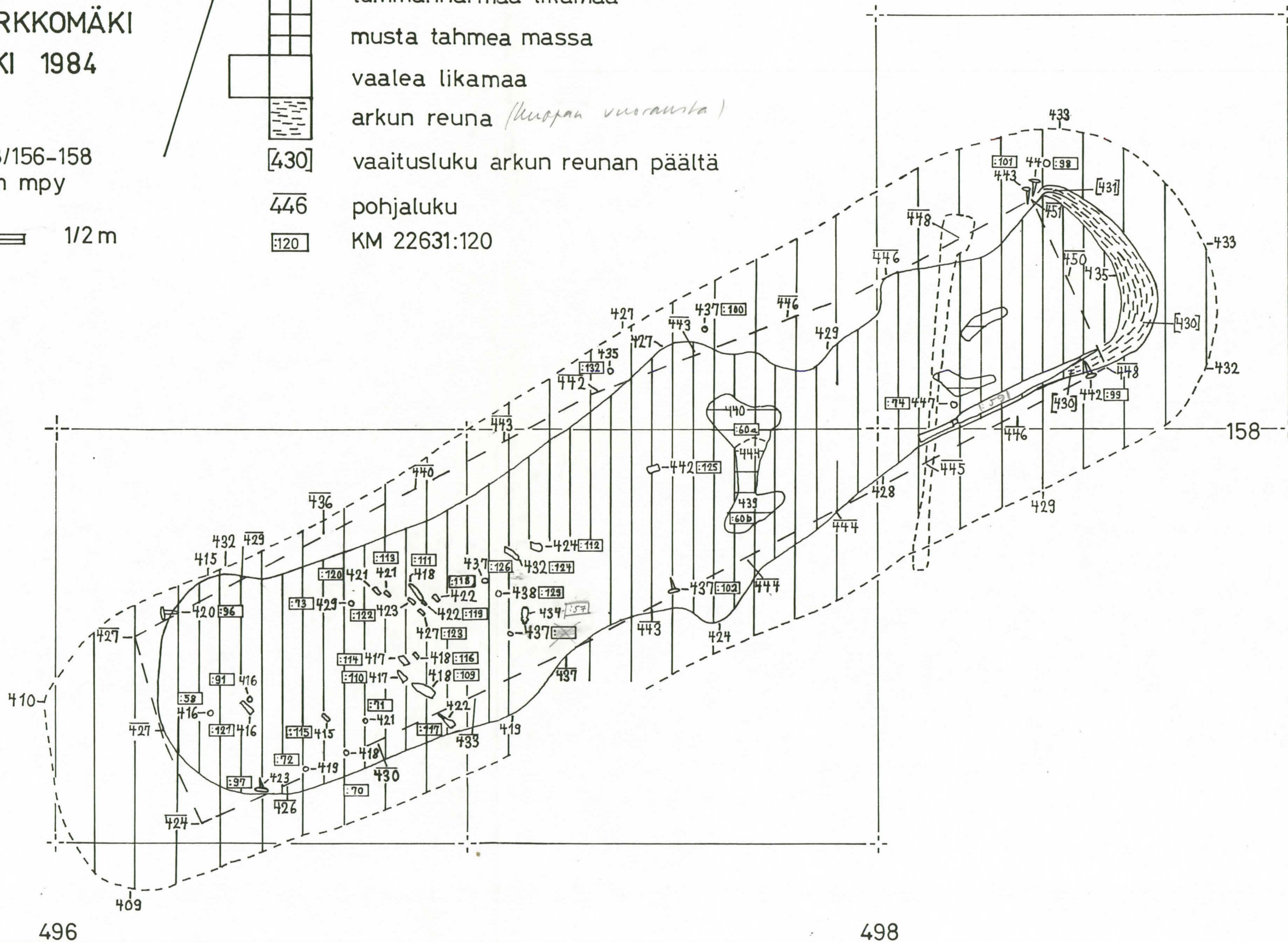
TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K. KATISKOSKI 1984

Hauta D
 taso IV
 ruudut 495-498/156-158
 kp 2=196=16,05m mpy
 mittakaava 1:10

 1/2 m
 piirt. P. Hahle

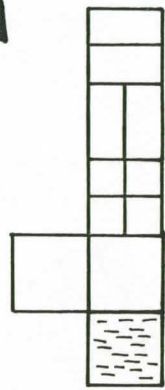
- tummanharmaa likamaa
- musta tahmea massa
- vaalea likamaa
- arkun reuna (*kuopan vuorauksta*)
- [430] vaaitusluku arkun reunan päältä
- 446 pohjaluku
- [120] KM 22631:120

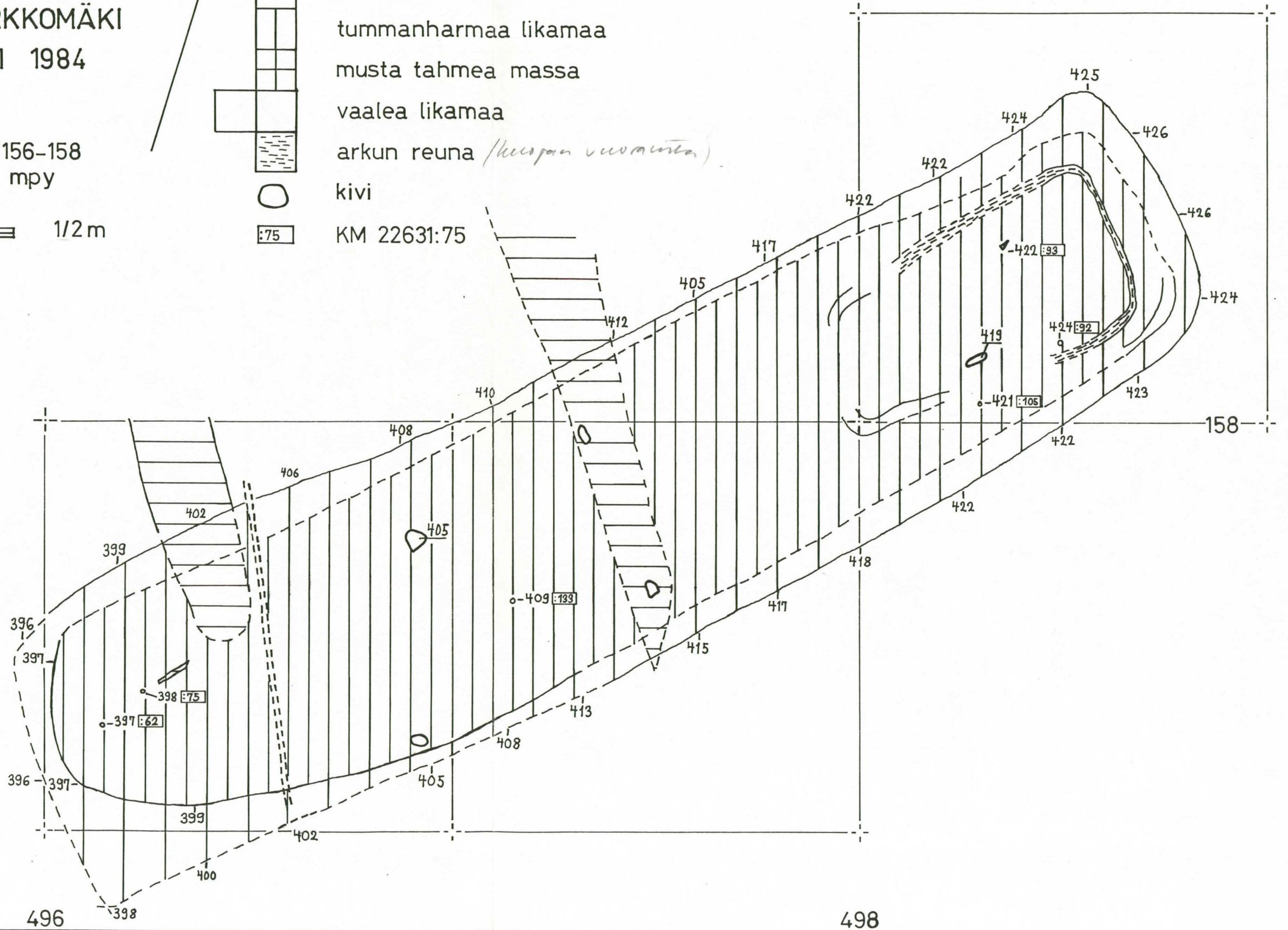
TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K. KATISKOSKI 1984

Hauta D
 taso I
 ruudut 495-498/156-158
 kp 2 = 196 = 16,05m mpy
 mittakaava 1:10

 1/2 m
 piirt. P. Hahle

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- musta tahmea massa
- vaalea likamaa
- arkun reuna *(keuhon vuoranta)*
- kivi
- :75 KM 22631:75

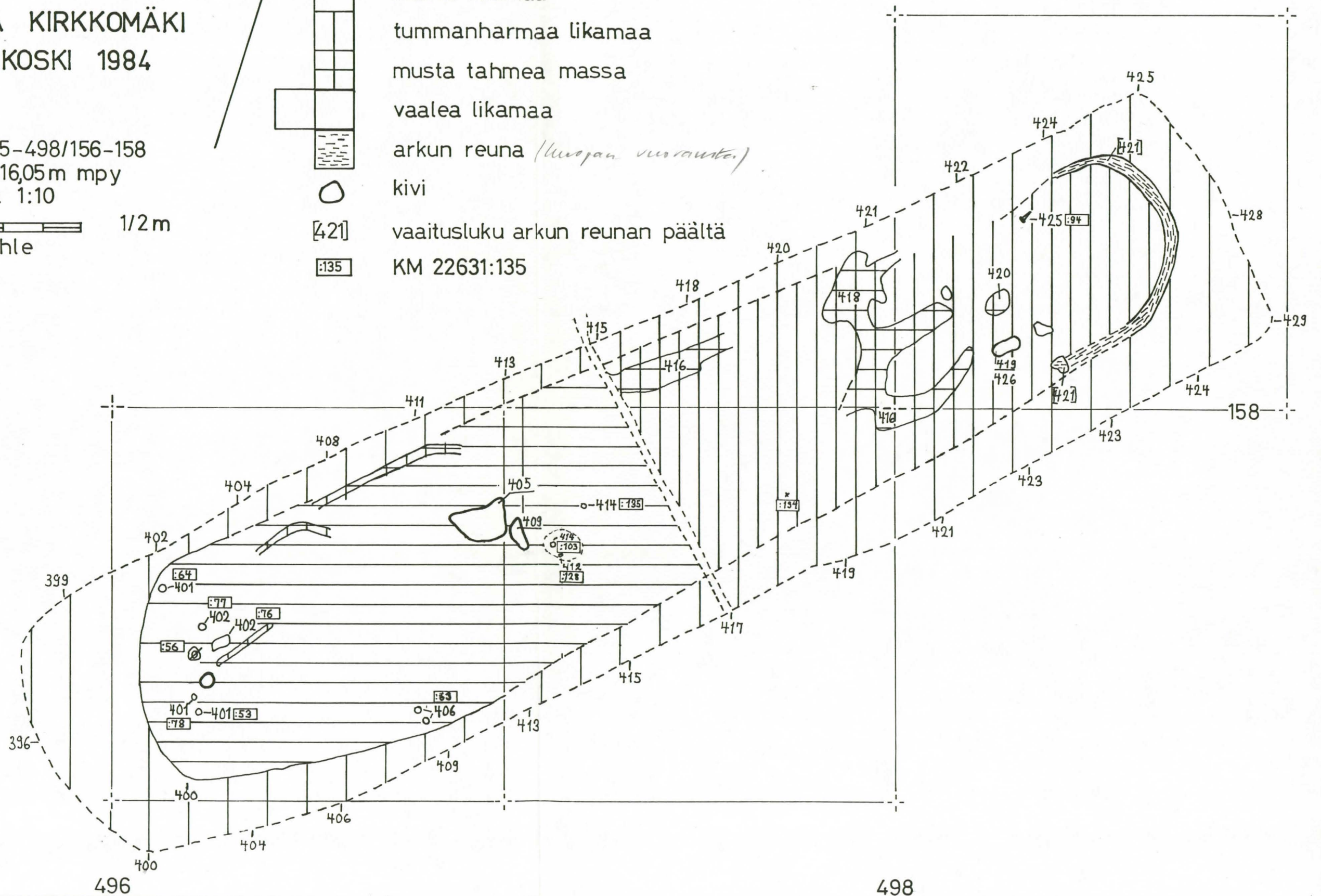

TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K. KATISKOSKI 1984

Hauta D
 taso II
 ruudut 495-498/156-158
 kp 2=196= 16,05m mpy
 mittakaava 1:10

1/2 m
 piirt. P. Hahle

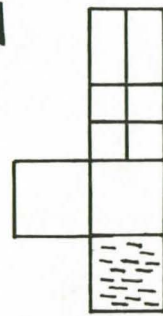
- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- musta tahmea massa
- vaalea likamaa
- arkun reuna (*luogan suoraste.*)
- kivi
- vaaitusluku arkun reunan päältä
- KM 22631:135

TURKU
 KAARINA KIRKKOMAKI
 K. KATISKOSKI 1984

Hauta D
 taso III
 ruudut 495-498/156-158
 kp 2 = 196 = 16,05m mpy
 mittakaava 1:10

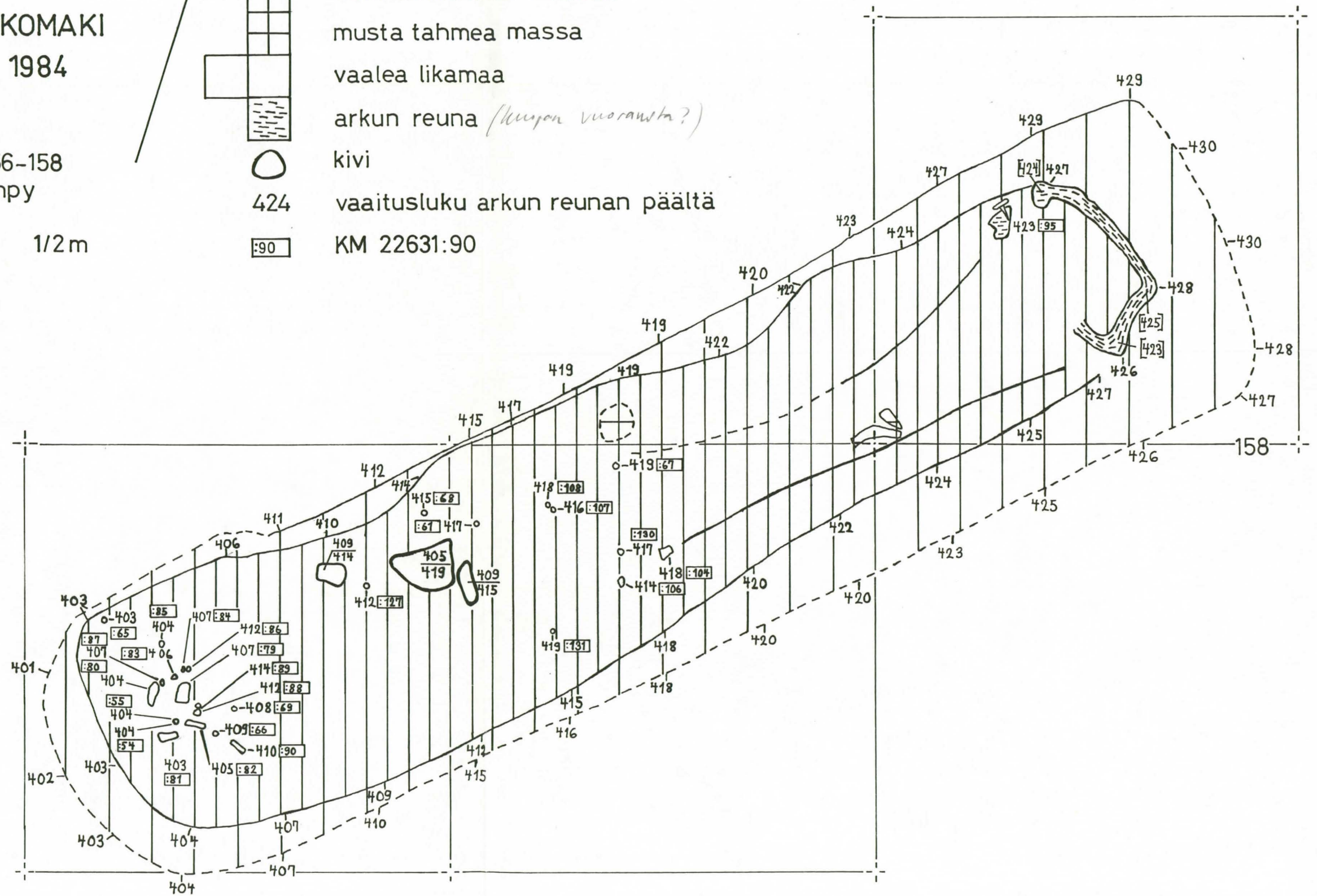
 1/2 m
 piirt. P. Hahle

424

:90

- tummanharmaa likamaa
- musta tahmea massa
- vaalea likamaa
- arkun reuna (*kuivan vuorauksesta?*)
- kivi
- vaaitusluku arkun reunan päältä
- KM 22631:90

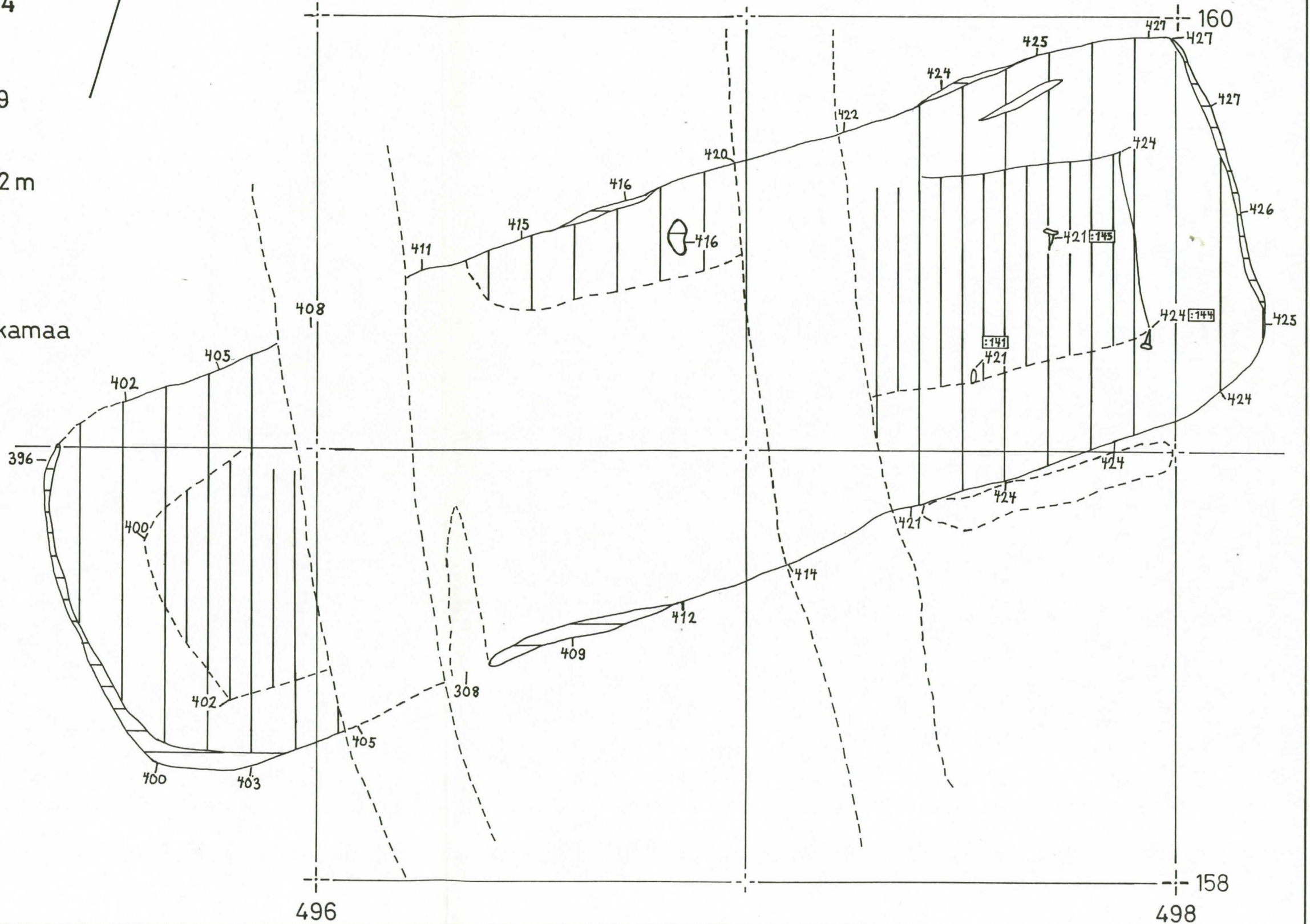

TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K. KATISKOSKI 1984

Hauta E
 taso I
 ruudut 495-499/158-159
 kp 2=196=16,05m mpy
 mittakaava 1:10

 1/2 m
 piirt. E. Saloranta

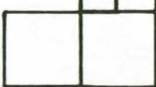

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- vaalea likamaa
- KM 22631:141

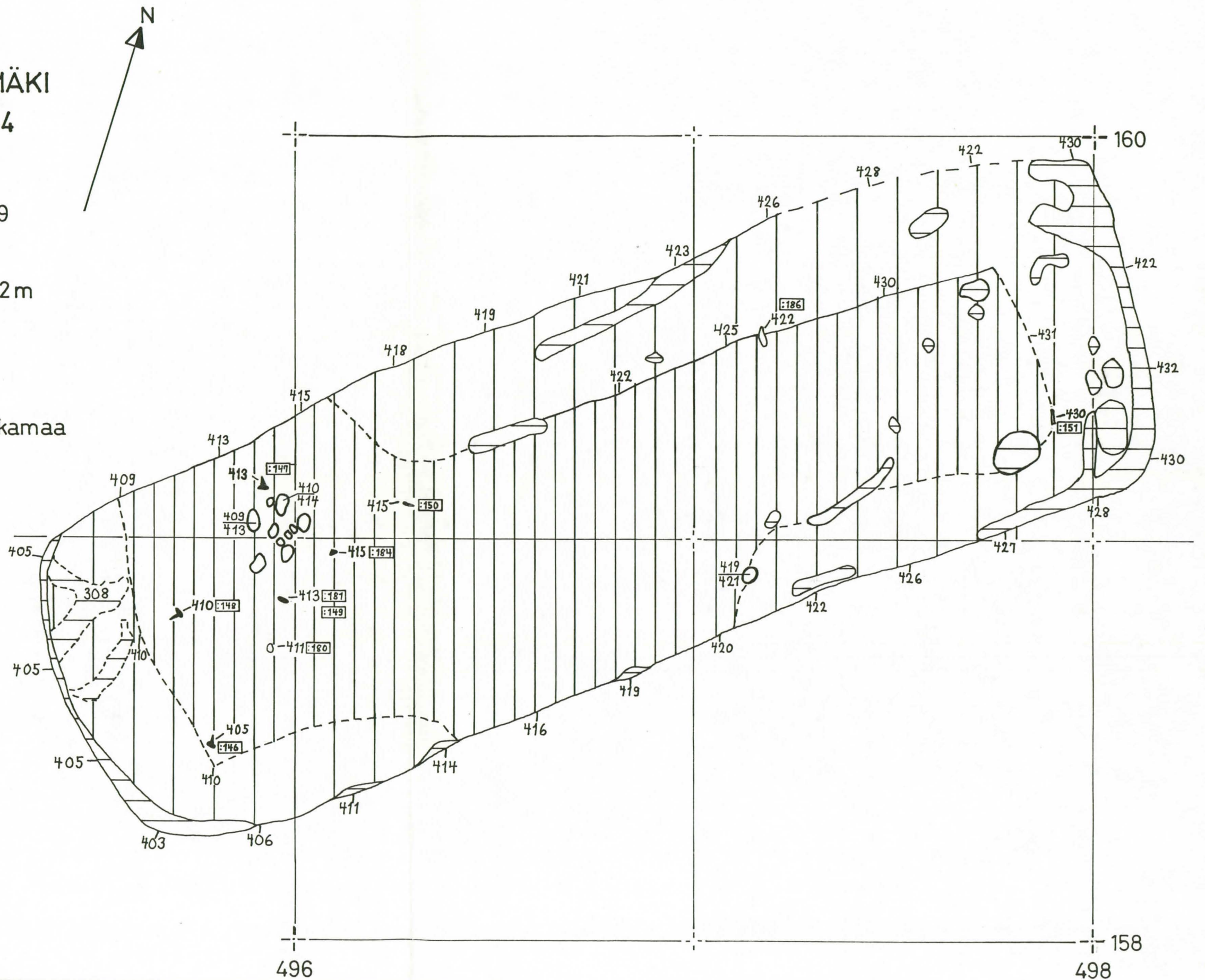

TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K. KATISKOSKI 1984

Hauta E
 taso II
 ruudut 495-499/158-159
 kp 2 = 196 = 16,05m mpy
 mittakaava 1:10

 1/2 m
 piirt. E. Saloranta

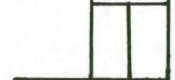
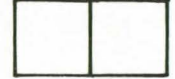

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- vaalea likamaa
- kivi
- KM 22631:150

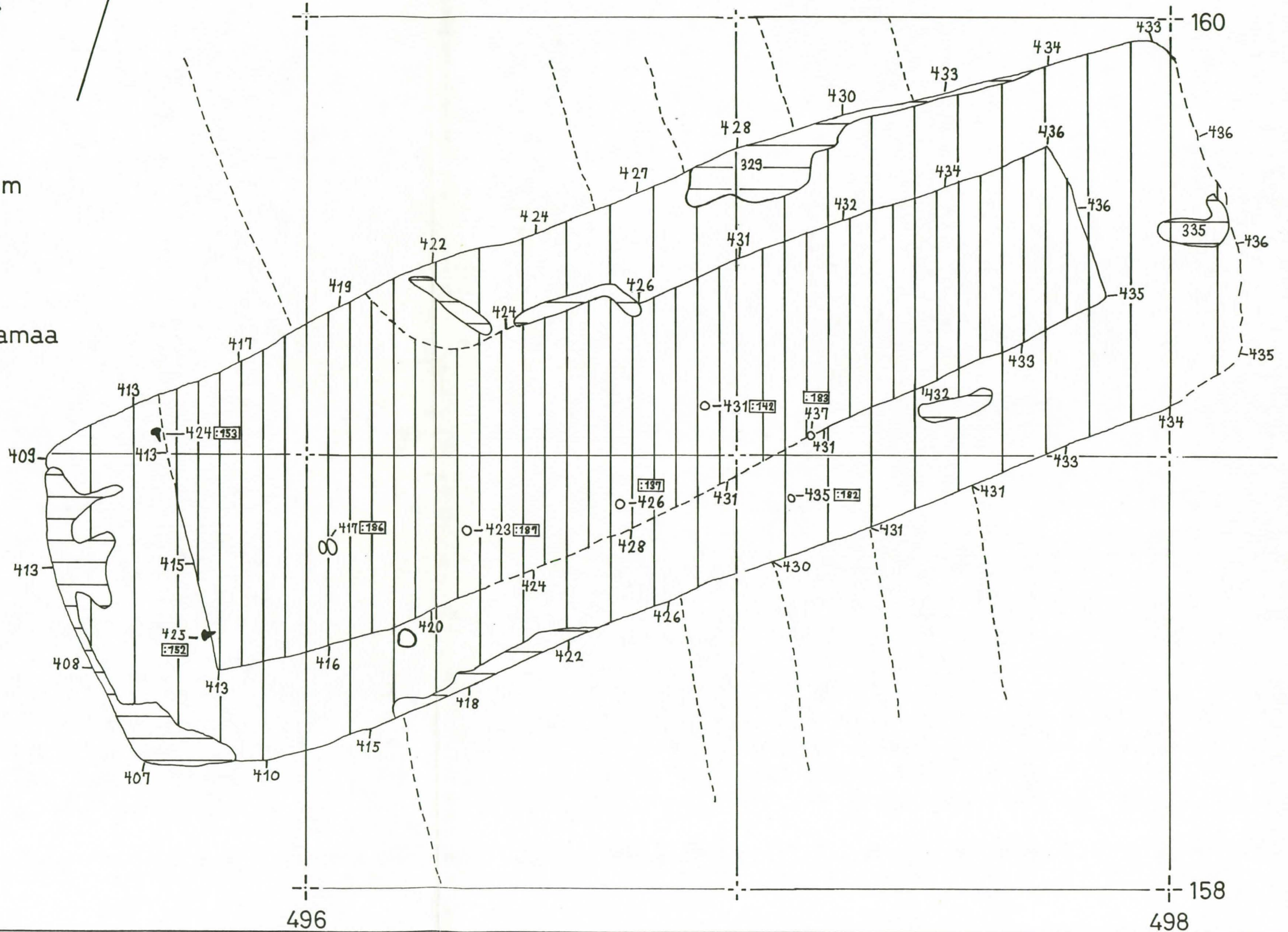

TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K. KATISKOSKI 1984

Hauta E
 taso III
 ruudut 495-499/158-159
 kp 2 = 196 = 16,05m mpy
 mittakaava 1:10

 1/2 m
 piirt. E. Saloranta

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- vaalea likamaa
- KM 22631:142

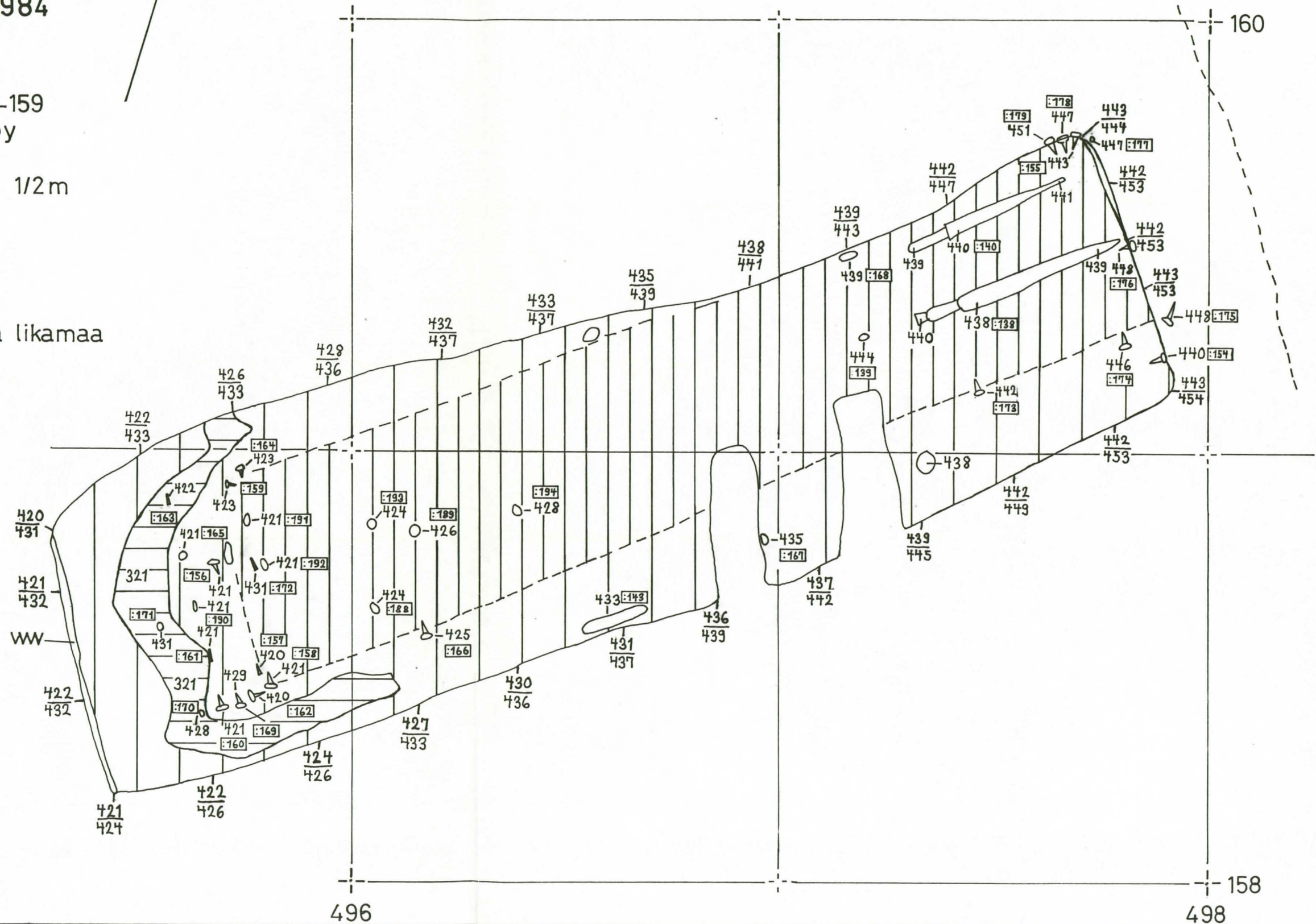

TURKU
 KAARINA KIRKKOMÄKI
 K. KATISKOSKI 1984

Hauta E
 taso IV
 ruudut 495-499/158-159
 kp 2= 196= 1605m mpy
 mittakaava 1:10

 1/2 m
 piirt. E. Saloranta

- musta likamaa
- tummanharmaa likamaa
- vaalea likamaa
- ruostehiekka
- pohjaluku
- KM 22631:173

61776
K.1 YLEISKUVA KAIVUVALUELLE KAIVUKSEN
ALKUVAIHEESSA, TÄYTEMAATA PUNOISTETAAN
KAIVINKONEELLA, EDELLÄ V. 1980 KAIVUKS-
ALUESTA C, ETELÄSTÄ

HAUTA F →

← HAUTA E
← HAUTA D
← HAUTA C
← HAUTA B
← HAUTA A

← HAUTA II

61779-780
K.2 PANORAMAKUVA KAIVUVALUELLE ETELÄSTÄ, ETUMMAISENA HAUTA II
OIKEALLA (V. 1980 HAAMITU JA PEITETTY), SEN TAKANA HAUKOAT B-E, VASEM-
MALLA HAUTA F OITT. PROFILITIA, KOILLISALUE VIELÄ SEKOITUNUTTA.

61799-800
K.3 PANORAMAKUVA TÄYTEMAKKAJALTA KOILLISESTA, HAUTAKUVIOT
EROTTUVAT SELVÄSTI, ETUALALLA VASEMMALLA (ETELÄSTÄ)
HAUTA II, A, NIENI B, C VO PONOISSA, D JA E, TAKANA KAE-
LOISMAKKA F.

TURKU KAARINA KIRKKOMÄKI

V. 1962 HIRVILUODON TUTK. HAUTA

V. 1951 SALMON TUTK. HAUTA ARV. VIEMÄRIPUTKEN KOHO.

ALUE
B →

V. 1993 TUTK. H.I H.II

H.A H.B

H.C. POH-
JASSA

H.D.

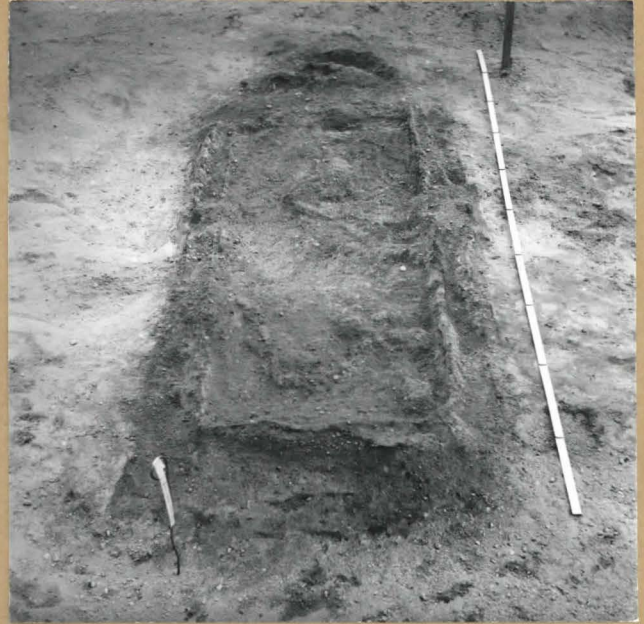
H.E

61910-813

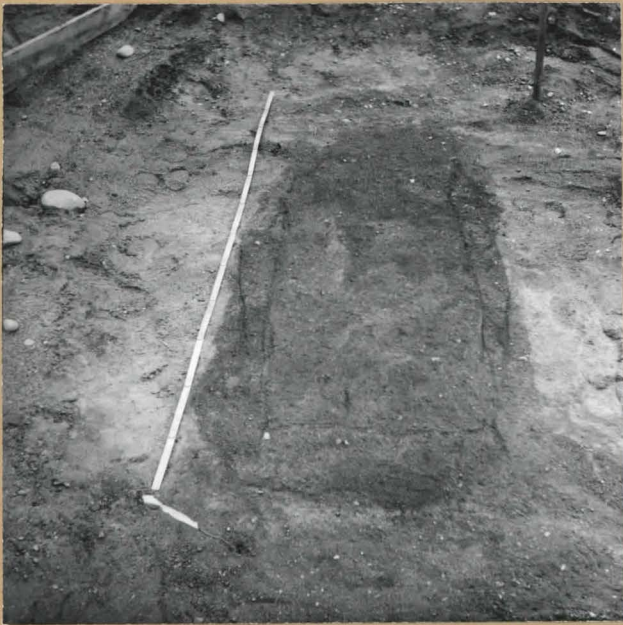
K.4 PANDORAMAKUVA V. 1914 KAIVAJALUEELLE, KOKUJESTA, ETULTLA VARS. KANV.-ALUE,
 JOHON LIITTYÄ V. 1990 TUTKITTU ALUE VASEMMALLA. ÄÄRIMMÄISENÄ VASEMMALLA V. 1989
 ALOITETTU ALUE B, ÄÄRIMMÄISENÄ OIKEALLA ALUETTA D JA HAUTAA IV TUTKITTAVAN -
 PIKKU-PAPPILAN VIEVÄ TIE TAUSTALLA, RINTEESSÄ PAPPILAN SAUNA.

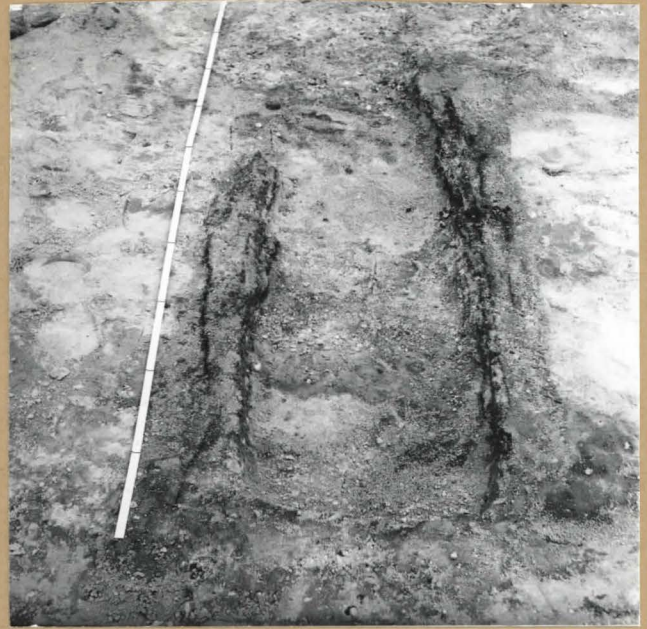
61781
K.5 HAUTA II, I-TASON JÄLKEEN (V. 1993 HAVAITTU JA POITETTU HAUTA), IDÄSTÄ

61791
K.6 HAUTA II, TASOA III, KOILLISELTA. AREUN KOVERRETTU REUMA NÄKYVINÄ.

61815
K.7 HAUTA II, III-TASON JÄLKEEN, KOILLISELTA

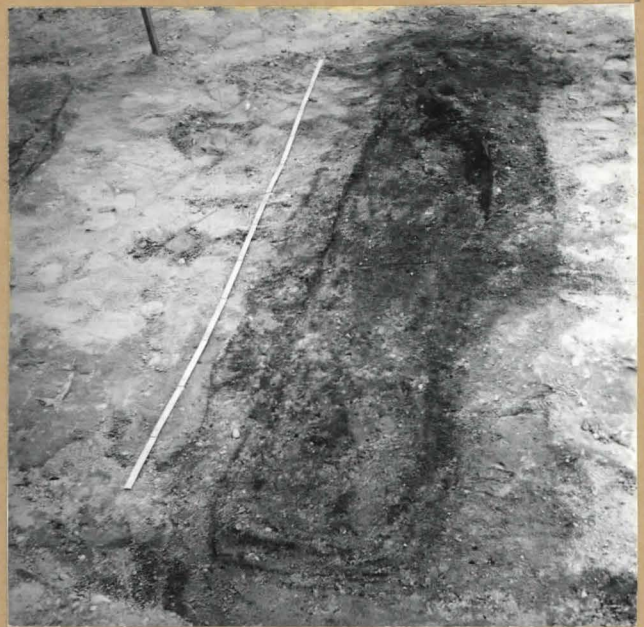
61826
K.8 HAUTA II, TASOA IV (POHJAA), KOILLISELTA.

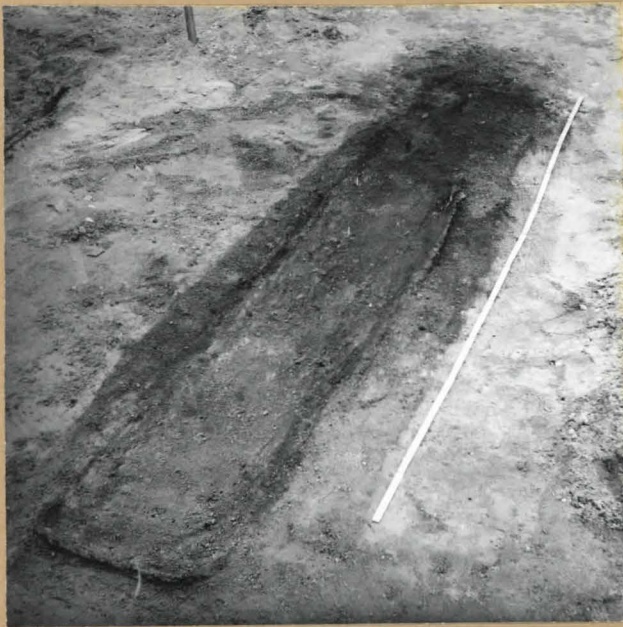
61799
K.9 TYÖKÄVÄ, HAUDAN II III-TASOA TUKEVASTI, TUOKSIA TELJÄ LINNOLM JA RIITTA FISCHER, KOILLISELTA.

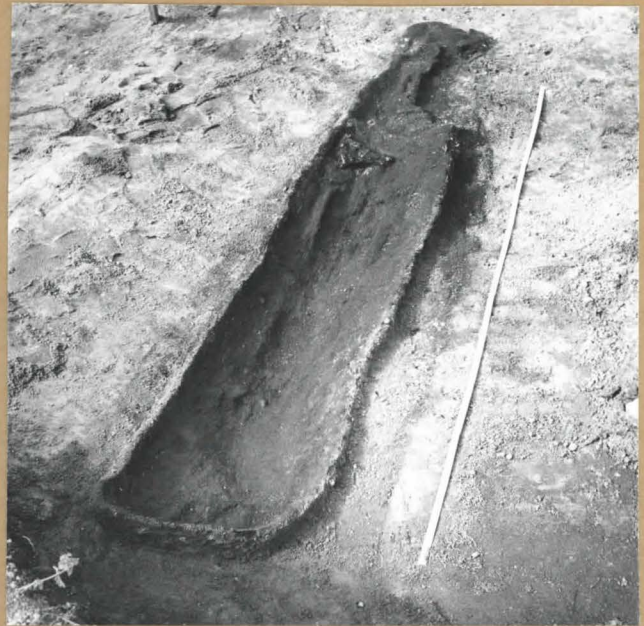
K.10 HAUTA A TASON I KOILLISESTA, LONNAINRÄÄN VIICCESSÄ PIENTER-
KOINEN HAUTA B. 61985

K.11 HAUTA A TASON II JÄLKEEN, 61914
H. B. POKKIAN KAIVETTU KUVA
ULKOPUOLELLA, KOILLISESTA

K.12 HAUTA A, TASON III KOILLISESTA 61917

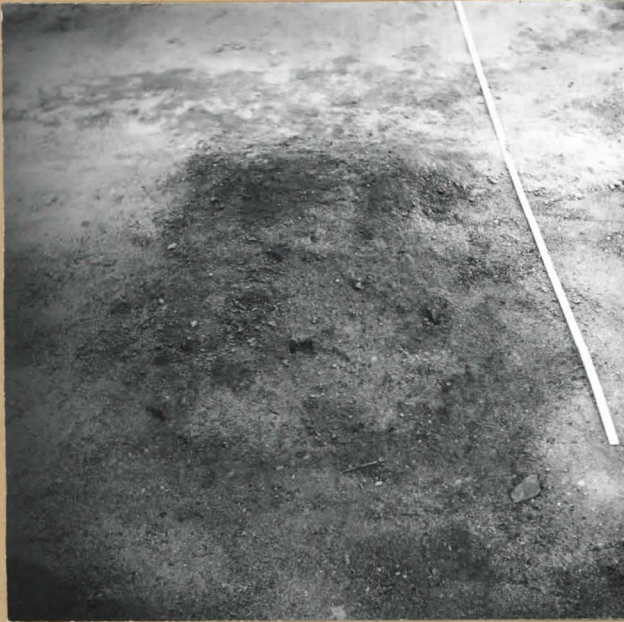
K.13 HAUTA A TAVOSSA IV RUUMI- 61927
MAINEN ARKEN NÄKYVINÄ (JÄN-
TEET) TAPPARA LONNAINRÄÄN
KOILLISESTA

K.14 HAUTA A, TASON IV YKSITYIS- 61829
KOHTA, TAPPARA LUOTEISESSA
PITÄESSÄSIVUSSA RUMKONTUPEN
JÄÄNNÖSIÄ, KAKOSTA

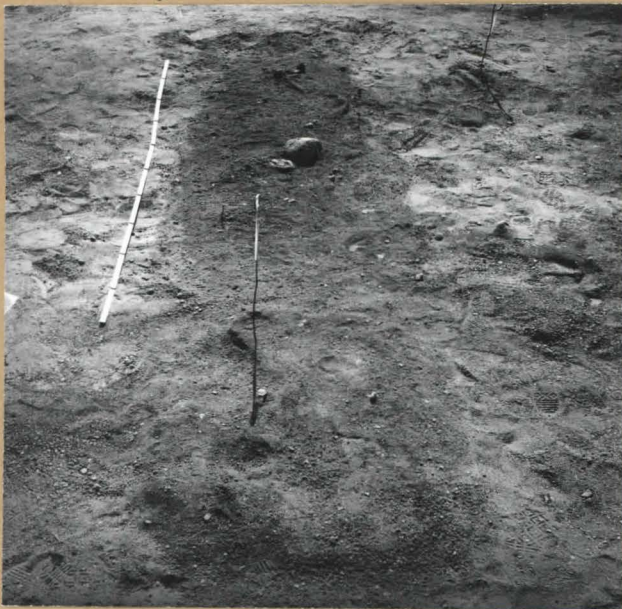
K.15 TYÖKUVIA HAUDAN A III-TASIA 61804
KAIVETAAN, LÄNNENTÄ

K.16 HAUTA C (PIENIKOKINEN) TASO I
KOILLISESTA, NAULOJA KOILLISPÄÄSSÄ
(5 KPL), OIK. ROUNNAN RESENTI LAINPALA 61787

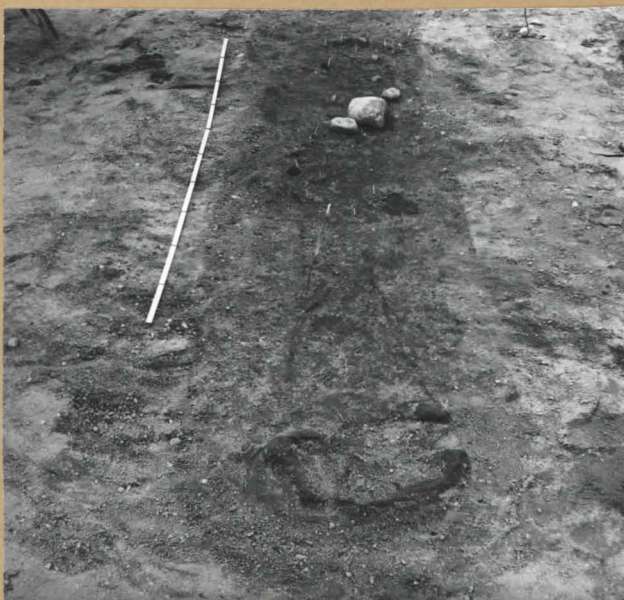
K.17 HAUTA D, TASO I KOILLISESTA 61786

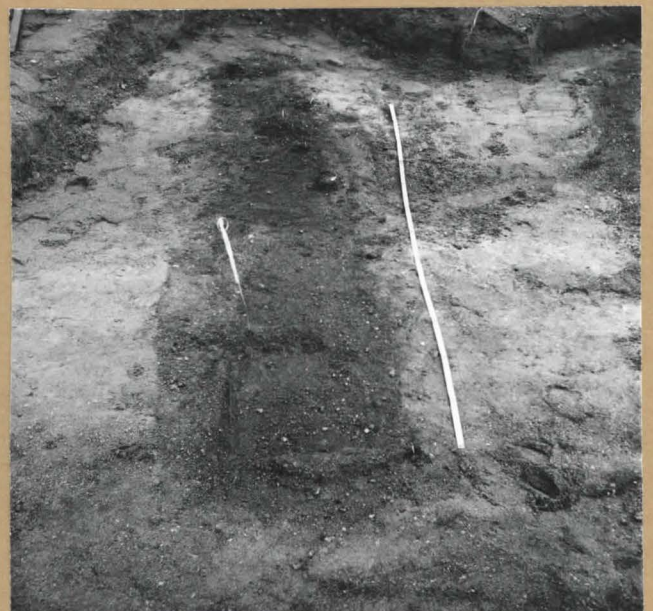
K.18 HAUTA D, TASO II, KOILLISESTA 61793

K.19 HAUDAN D LÖUNNISPÄÄTÄ, TASO II
HEIJONREUNAKÄSILLI 'MUSITU', KAAROSTA 61794

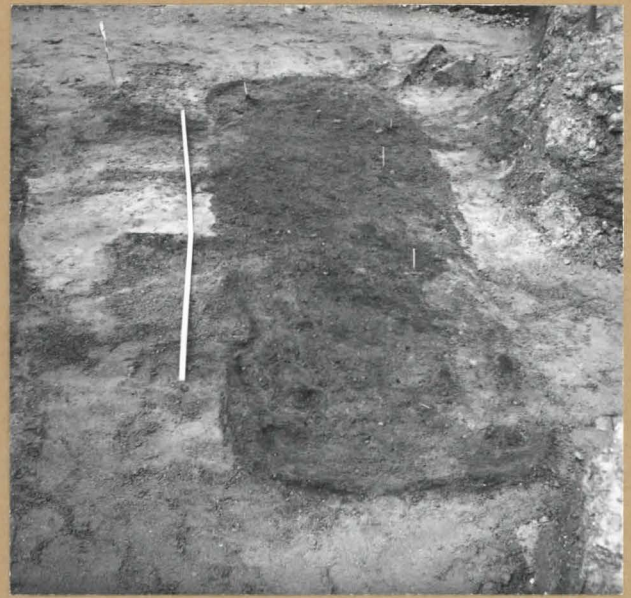
K.20 HAUTA D, TASO III, KOILLISESTA 61802

K.21 HAUTA D, TASO IV, KOILLISESTA 61822

K.22 HAUTA E, TAVO I, KOILLISESTA 61799

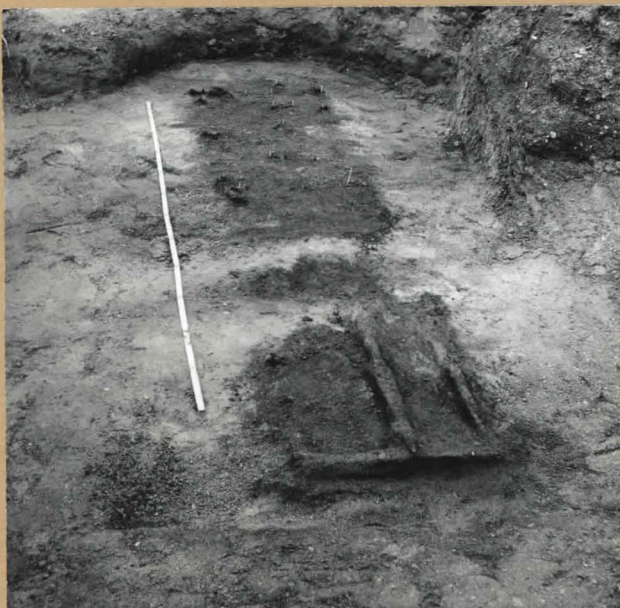
K.23 HAUTA E, II-TAVOA KOILLISESTA 61798

K.24 HAUTA E, TASON II JÄLKEEN, KOILLISESTA 61803

K.25 HAUTA E, TAVOA IV, KEIHÄNKÄRKIPARI KOILLISPUOLELLA, KOILLISESTA 61823

K.26 HAUTA E, IV-TAVOA (POHJATASO) KOILLISESTA, ARKUN LINJA JELV. LÄKIVISSÄ (VAUKAT, KOILLISPUOLELLA) 61825

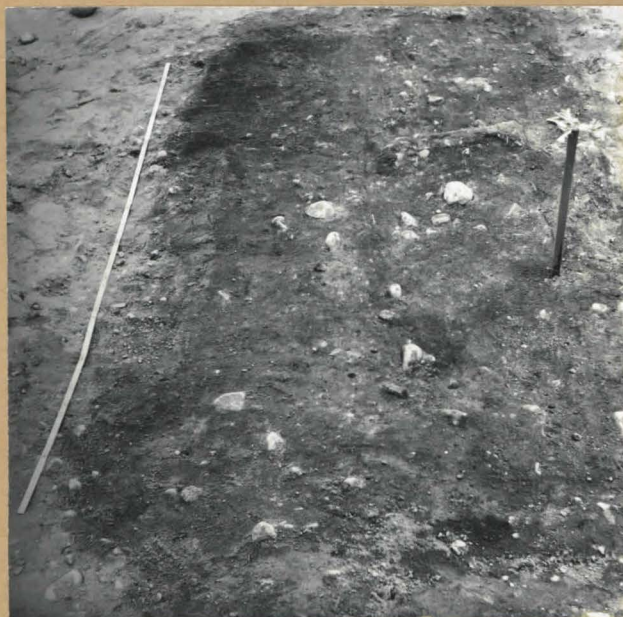
K.27 HAUDAN E KEIHÄNKÄRKIPARI 'IN SITU', LUOTEESTA. 61826

K.28 HAUTA F, TASON I, LÖUNNASTA
(KAKSOISHAUTA) 61790

K.29 HAUTA F, TASON II, LÖUNNASTA 61801

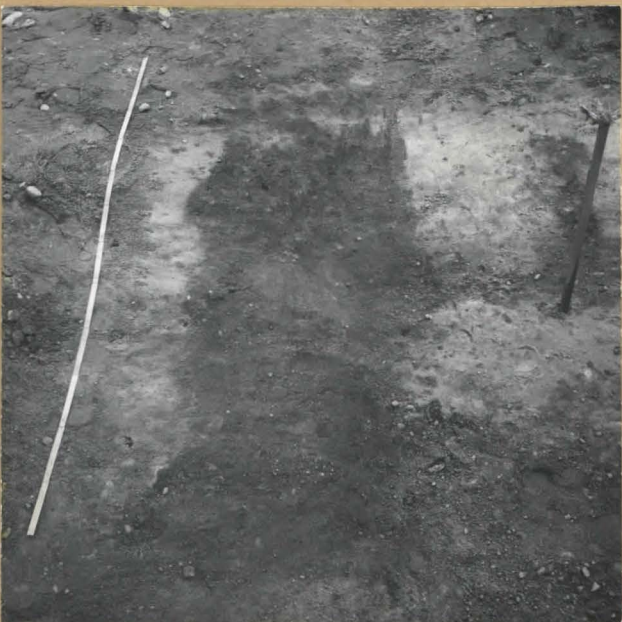
K.30 HAUTA F, TASON II VÄLKEEN,
LÖUNNASTA 61802

K.31 HAUTA F, TASON III, LÖUNNASTA 61829

K.32 HAUTA F TASON II-VÄLKEEN. 61836
ETELÄISEMPI KAKSOISHAUTA
ALKAA HÄIPIÄ, KIRVES POIKKALEM-
MAN KOULUPÄÄTÖN, LÖUNNASTA

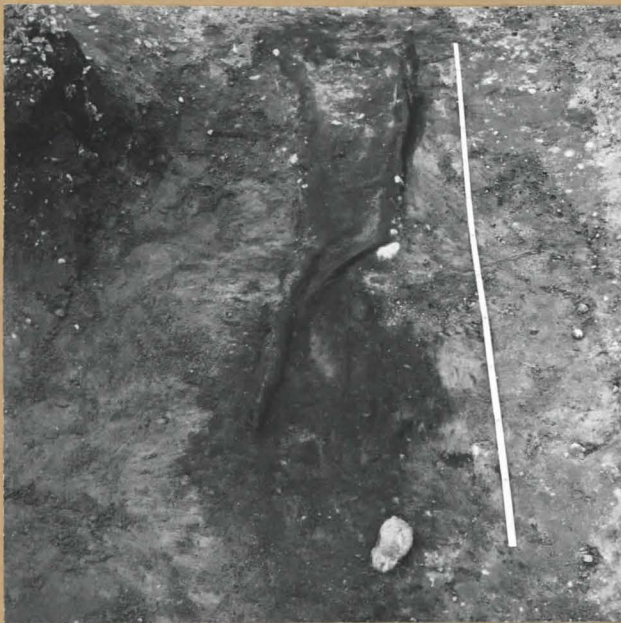
K.33 HAUTA F TASON IV, ETELÄISEMPI 61837
KAKSOISHAUTA NEEL. KOKO-
NAAN JOHJASSA, LÖUNNASTA

K.34 HAUDAN F TASON III YKSIT-
IKAINEN, HELMIÄ 6 KDC. NÄY-
VÄNNÖSTÄ, KALLIPESÄ 61892

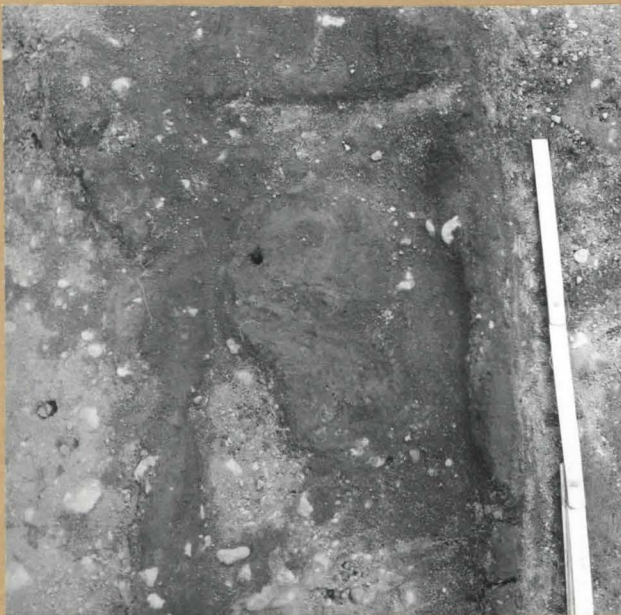
K.35 HAUTA D (V. 1980 HAUNITTU
JA PEITETTY), TASOA II,
LOUNEASTA 61816

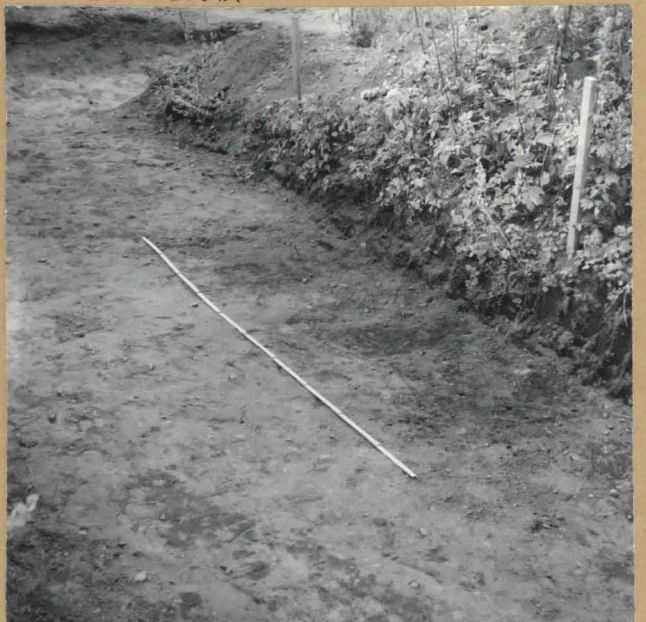
K.36 HAUTA D, TASOA II, NAATU-
NEITA LYITÄ, KORLIINEN 61890

K.37 HAUTA D, TASOA II JÄLKEEN,
OSA HAUDASTA POHJASTA,
KOILISESTA 61893

K.38 HAUDAN D, TASOA II
LOUNEA-PAJAN ILMISEN
HAMMURITA, NAATUNEEN
KALLON KOHTA, 160111585TA 61894

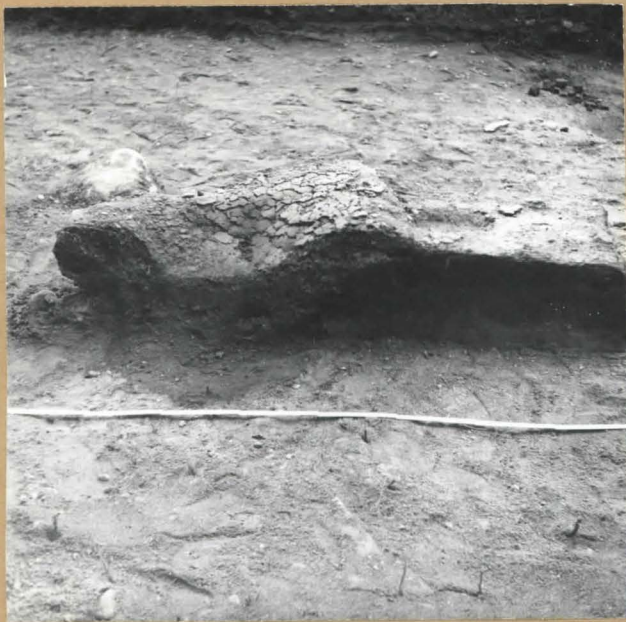

K.39 ALUE D, 2 HAUTAKUVIOTA
(G ja H) NÄKYVISSÄ, ETELAUSTA 61892

61819-819

K.40 ALUE B, MADONRAMAKUVA ETELÄSTÄ, SAVIKUOPPA, HIEKASSA, LIKAMAALINNOJA JA -KUOPPIA (LÄIKKIÄ) (1980 JA 1984 AVATTUA ALUETTA)

61838

K.41 ALUE B SAVIKUOPPA KAIVETTU PROFILIIN, KUOPANNA PALANUTTA SIVEÄ YLINNÄ, SEN ALLA PALAMATON SAVI, KARKEA HIEKKA, LITVÄÄ, PUHON HIEKKA, ETELÄSTÄ

61941

K.42 ALUE B, SAVIKUOPPA JONKA ALLA OLEVA LIKAMAALIKUOPPA KAIV. POHJASTA, ETELÄSTÄ